

TÜRKİYE KUYUMCULUK SANAYİ MECLİSİ

Kuyumculuk sanayi sektörünü;

- Türkiye'nin En Büyük 1000 Sanayi Kuruluşu listesindeki 7 kuruluş,
- Türkiye'nin En Büyük 500 Şirketi listesindeki 4 şirket,
- Türkiye'nin En Hızlı Büyüyen 100 Şirketi listesindeki 2 şirket,

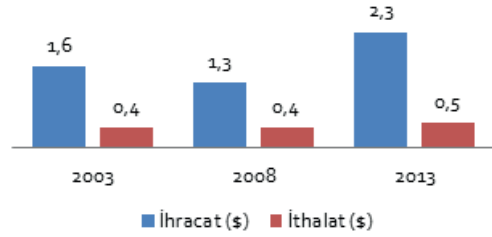
temsil ediyor.

Kuyumculuk sanayi sektörü 2013 yılında;

- 3,4 milyar \$ ihracat,
- 1,1 milyar \$ ithalat,

yaptı.

Kuyumculuk Sanayi Sektörünün Türkiye'nin Toplam İhracatı ve İthalatı İçindeki Payı (%)

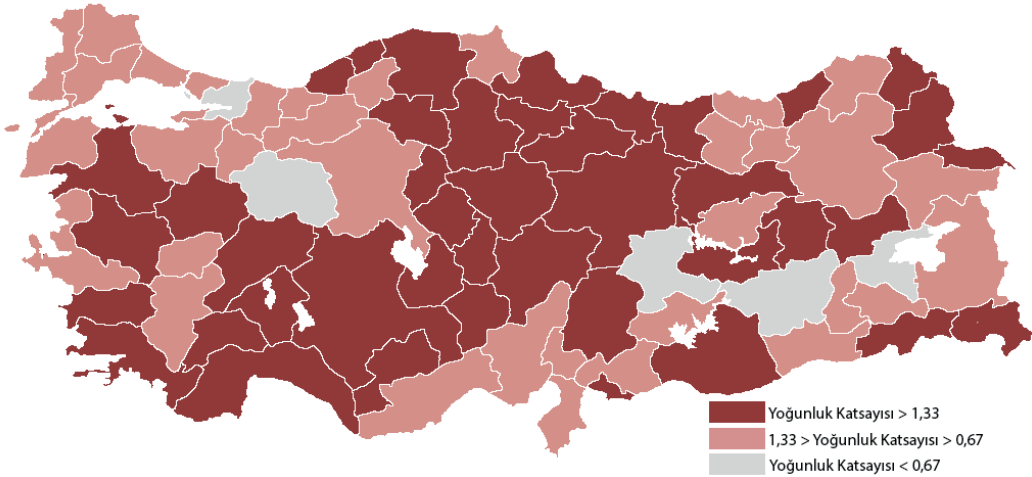

Türkiye'deki kayıtlı çalışan **her 100 kişiden 0,4'ü** kuyumculuk sanayi sektöründe çalışıyor.

Kuyumculuk sanayi sektöründe istihdam edilen **her 100 kişiden 1'i** mühendis olarak çalışıyor.

Türkiye'deki faaliyet gösteren **her 100 firmadan 1,3'ü** kuyumculuk sanayi sektöründe faaliyet gösteriyor.

Kuyumculuk Sektörü Firmalarının Bölgesel Yoğunluk Haritası

Kaynak: TOBB Üye Veri Tabanı

Özel sektörde faaliyet gösteren firmaların **vergi öncesi karlarının yüzde 0,3'ünü** kuyumculuk sanayi sektörü yapıyor.

Ödenen **her 1000 TL'lik**,

- Kurumlar Vergisinin 3 TL'sini,
- Gelir Vergisinin 10 TL'sini,

kuyumculuk sanayi sektörü ödüyor.

Sorun 1

Kuyum harcamalarında kredi kartına taksitin kaldırılması

Açıklama

31/12/2013 tarihinde Banka Kredi Kartları Hakkında Yapılan Yönetmelik'te değişiklik yapılarak kredi kartlarıyla yapılan kuyum harcamalarında taksit kaldırılırken, birçok sektörde 9 takside kadar izin verilmiştir. Bu uygulama, sektörde cioların ciddi oranda düşmesine, küçük atölyelerin ve perakende zincirlerinin olumsuz etkilenmesine, firmaların kapanmasına ve istihdamın azalmasına neden olacaktır.

Çözüm Önerisi

- Sektörün bekası açısından son derece önemli olan kredi kartı ile taksitli alışveriş serbest bırakılmalı,
- Bankaların POS makinesi vereceği işyerlerini etkin bir biçimde araştırmasına ve takibine yönelik düzenleme yapılarak, POS tefeciliği yapan işyerlerinin önüne geçilmeli, sektörde dürüst bir biçimde çalışan binlerce işyeri üzerinde oluşturulan haksız olumsuz imaj ortadan kaldırılmalıdır.

İlgili Kurumlar

BDDK

Sorun 2

Kıymetli taş ve mücevher sektöründe ÖTV Sorunu

Açıklama

Son 25 yılda yapılan düzenlemeler ve KDV'nin işçilik üzerinden hesaplanması yönteminin olumlu etkisi ile hızla gelişen Türk kuyumculuk sektörü, dünyada ilk 5 arasına girmiştir. Ancak, ÖTV uygulaması, sektörün rekabet gücünü azaltmış ve mücevherat imalatının ülke dışına kaçmasına neden olmuştur.

Kıymetli ve yarı kıymetli taşlar ile bu taşlardan elde edilen eşyalara (mücevher) uygulanan ÖTV, 25/4/2005 tarihine kadar %6,7 iken kıymetli taşlara uygulanan ÖTV bu tarihten sonra %20'ye yükseltilmiştir. İthal edilip işlendikten sonra ihraç edilen ürünlerde ÖTV iadesi yapılmamaktadır. Pırlanta (çıplak taş) ithalatında ÖTV söz konusu iken, pırlantalı mücevher ithalatında ÖTV uygulanmamaktadır. Dünyada sadece Türkiye'de bu ürünlerde ÖTV vardır ve ÖTV nedeniyle fiyatlar ortalamanın üzerindedir. ÖTV ayrıca gelir vergisi, KDV ve kurumlar vergisi kaybına da yol açmaktadır.

Çözüm Önerisi

Kıymetli taş ithalinde ÖTV tamamen kaldırılmalıdır.

İlgili Kurumlar

Maliye Bakanlığı

TÜRKİYE KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ MÜTEAHHİTLİK MECLİSİ

Küçük ve orta ölçekli müteahhitlik sektörünü;

- Türkiye'nin En Büyük 1000 Sanayi Kuruluşu listesindeki 2 kuruluş,
- Türkiye'nin En Büyük 500 Şirketi listesindeki 10 şirket,
- Türkiye'nin En Hızlı Büyüyen 100 Şirketi listesindeki 1 şirket,

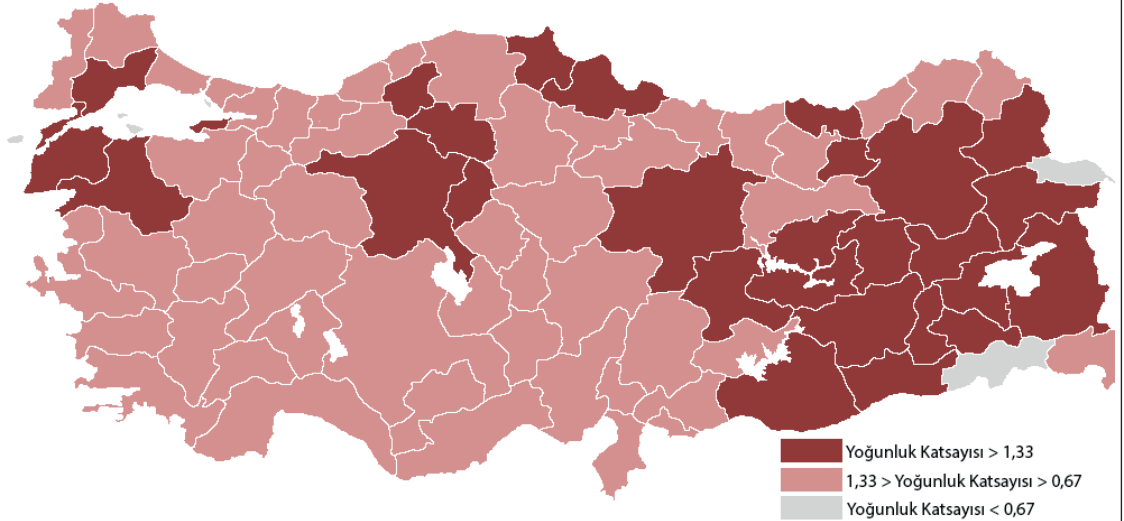
temsil ediyor.

Türkiye'deki kayıtlı çalışan **her 100 kişiden 12,4'ü** küçük ve orta ölçekli müteahhitlik sektöründe çalışıyor.

Küçük ve orta ölçekli müteahhitlik sektöründe istihdam edilen **her 100 kişiden 4'ü** mühendis olarak çalışıyor.

Türkiye'deki faaliyet gösteren **her 100 firmadan 10,3'ü** küçük ve orta ölçekli müteahhitlik sektöründe faaliyet gösteriyor.

Küçük ve Orta Ölçekli Müteahhitlik Sektörü Firmalarının Bölgesel Yoğunluk Haritası

Kaynak: TOBB Üye Veri Tabanı

Özel sektörde faaliyet gösteren firmaların **vergi öncesi karlarının yüzde 4,1'ini** küçük ve orta ölçekli müteahhitlik sektörü yapıyor.

Ödenen **her 1000 TL'lik**,

- Kurumlar Vergisinin 124 TL'sini,
- Gelir Vergisinin 61 TL'sini,

küçük ve orta ölçekli müteahhitlik sektörü ödüyor.

Sorun 1

Yapı müteahhitliğine ilişkin standart ve faaliyet kriterlerinin olmaması

Açıklama

İhtisas gerektiren yapı müteahhitliği faaliyetinde bulunan gerçek ve tüzel kişilerde herhangi bir kriter aranmadığı için, sektörde faaliyet göstermek kolay ve kontrolsüzdür. Bunun sonucunda ülkemiz acı bedeller ödemiş, son 50 yılda deprem nedeniyle 54.313 vatandaşımız hayatını kaybetmiştir. Deprem kuşağında ve %98'i deprem riski altında olan Türkiye'de, inşaat yapacak müteahhitlerin sektöre giriş ve faaliyet standartlarının belirlenmesi gerekir.

Çözüm Önerisi

- Standartlar oluşturularak mevzuat hükmüne bağlanmalı, hazırlanacak mevzuatta yapı müteahhitliği yapacak gerçek ve tüzel kişilerin bünyelerinde en az lisans seviyesinde bir inşaat mühendisi, mimar veya teknik öğretmenlik eğitimi almış personel bulundurması şartı getirilmeli, ayrıca belirli sermaye kriterine yer verilmeli,
- Müteahhitlerin inşaat yönetimi, projenin önemi, maliye-muhasebe, iş sağlığı ve güvenliği, enerji verimliliği, deprem ve yapı malzemeleri gibi konularda eğitim alması şartı konulmalıdır.

İlgili Kurumlar

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, MYK

Sorun 2

Alt yüklenicilerin kayıt dışılığı

Açıklama

Taşeron kategorisinde sektörde faaliyet gösteren kalıpcı, demirci, fayansçı gibi iş kollarında çalışanlarda kayıt dışılık yaygın olduğundan, söz konusu çalışanlara yapılan ödemelere ilişkin vergi sorunu yaşanmaktadır.

Çözüm Önerisi

- 5940 sayılı İmar Kanunu'yla ilgili Sertifika Sistemi Uygulama Yönetmeliği'nde, alt yüklenicilere de vergi mükellefiyeti zorunluluğu getirilerek, sektördeki kayıt dışılığın önüne geçilmeli,
- Alt yüklenicilerde, yapacakları imalatlar için yeterlilik belgesi ve maliye kayıtları ile iş sağlığı ve güvenliği eğitimi almış olması şartları aranmalıdır.

İlgili Kurumlar

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Çalışma Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı

Sorun 3

KDV oranları, stopaj ve tapu harçları

Açıklama

150 m²'den küçük konutlarda KDV oranı %1, 150 m²'den büyük konutlarda KDV oranı %18'dir. Bu oran pratikte sorun olmakta, kayıt dışılığı özendirmektedir. KDV iadesi ödemelerinde büyük problem yaşanmakta, tapu ve ruhsatlarda kooperatif ile arsa sahiplerinin birlikte yazıldığı durumlarda KDV iadesi ödenmemekte, inşaat yapımında noter sözleşmeleri dikkate alınmamaktadır.

Çözüm Önerisi

- KDV oranları, kullanım alanı 150 m² ve daha küçük konutlarda %1, kullanım alanı 150 m²'den büyük konutlarda %8 olmalı,
- Stopaj ve tapu harçları düşürülmeli, bu düzenlemelerde bağımsız bölümlerin tek tapu olarak verilmesi dikkate alınmalı,
- Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan yeni KDV sisteminde mahal listesi, yer, bölge veya belirlenen satış değerine göre KDV uygulanmalı,
- Özel inşaat müteahhitlerinde en büyük sorunlardan biri olan SGK primlerine esas ölçümler ve stopaj vergisi ruhsat üzerindeki m²'sinin birim fiyatla çarpılmasından elde edilen değer üzerinden alınması yerine, gerçek maliyet değeri üzerinden alınmalı,
- KDV iadelerinde sadece inşaat ruhsatında belirlenen yapı sahibi ibaresi değil, müteahhit ile kooperatif arasında yapılan yapım sözleşmeleri de esas alınmalıdır.

İlgili Kurumlar

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

Sorun 4

Vergi ödemelerinin gerçek değer üzerinden yapılmaması

Açıklama

Yapı müteahhitleri, ruhsat üzerindeki metre kare çarpı inşaat yılı yapı birim fiyatından çıkan sonuç üzerinden vergilendirilmektedir. Fakat küçük ve orta ölçekli müteahhitler inşaat maliyetini birim fiyatın altında gerçekleştirebilmekte, bu da müteahhitlerin harcamadığı bedel üzerinden haksız bir şekilde vergilendirilmesine sebep olmaktadır.

Çözüm Önerisi

Vergilendirmede maliyet hesabı dikkate alınmalı, harcandığı kadar vergi ödenmelidir.

İlgili Kurumlar

Maliye Bakanlığı

TÜRKİYE MADENCİLİK MECLİSİ

Madencilik sektörünü;

- Türkiye'nin En Büyük 1000 Sanayi Kuruluşu listesindeki 19 kuruluş,
- Türkiye'nin En Büyük 500 Şirketi listesindeki 8 şirket,
- Türkiye'nin En Hızlı Büyüyen 100 Şirketi listesindeki 1 şirket,

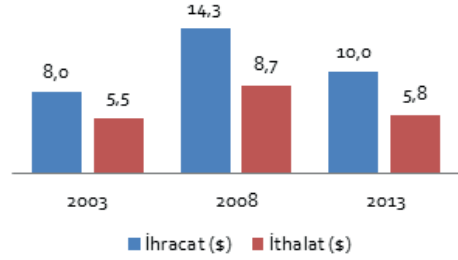
temsil ediyor.

Madencilik sektörü 2013 yılında;

- 15 milyar \$ ihracat,
- 14,5 milyar \$ ithalat,

yaptı.

Madencilik Sektörünün Türkiye'nin Toplam İhracatı ve İthalatı İçindeki Payı (%)

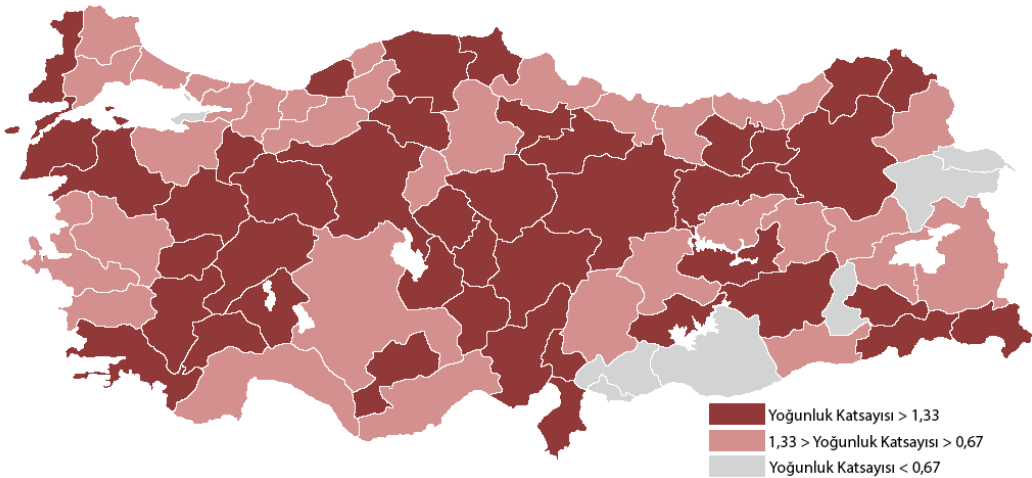

Türkiye'deki kayıtlı çalışan her 100 kişiden 1,3'ü madencilik sektöründe çalışıyor.

Madencilik sektöründe istihdam edilen her 100 kişiden 5'i mühendis olarak çalışıyor.

Türkiye'deki faaliyet gösteren her 100 firmadan 0,6'sı madencilik sektöründe faaliyet gösteriyor.

Madencilik Sektörü Firmalarının Bölgesel Yoğunluk Haritası

Kaynak: TOBB Üye Veri Tabanı

Özel sektörde faaliyet gösteren firmaların vergi öncesi karlarının yüzde 2,1'ini madencilik sektörü yapıyor.

Ödenen her 1000 TL'lik ,

- Kurumlar Vergisinin 18 TL'sini,
- Gelir Vergisinin 3 TL'sini,

madencilik sektörü ödüyor.

Sorun 1

16/6/2012 tarihli ve 2012/15 sayılı Başbakanlık Genelgesi sonrasında izin ve ruhsat süreçlerinde yaşanan sorunlar

Açıklama

Anılan Genelge ile madencilik yatırımları için gerekli izinlerin ve maden ruhsatlarının alınması, devri, uzatılması vb. işlemler Başbakanlığın onayına tabi tutulmuştur. İzinlerin alınmasındaki gecikmeler nedeniyle, planlanmış aramalar gerçekleştirilememiş, yeni işletmeler açılmamış ve üretim hedeflerine erişilememiştir. Nitekim Madencilik ve Taşocakçılığı Üretim Endeksi'nde %8,9'lara varan düşüş gerçekleşmiştir. 2013 yılı maden ihracatının 2012 yılına göre rakamsal artışı ise, stoklardan ve rezervin yüksek tenörlü bölümlerinden üretim yapılmasından kaynaklanmıştır. Bu durum devam ettiği sürece 2023 yılı 15 milyar Dolarlık ihracat hedefi tutturulamayacak, ayrıca sanayinin yoğun olarak kullandığı maden ürünlerinin de yerli maden kaynaklarından tedarikinde darboğaza girilecektir.

Çözüm Önerisi

Madencilik faaliyetleri 2012/15 sayılı Başbakanlık Genelgesi kapsamındaki uygulamalardan muaf tutularak, mevcut mevzuata işlerlik kazandırılmalıdır.

İlgili Kurumlar

Başbakan Yardımcılığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı

Sorun 2

Sektörü sahiplenmiş, ihtisaslaşmış, etkin bir yönetim ve idari bir organizasyonun eksikliği

Açıklama

Sektörün yönetimi ve geliştirilmesi için, bünyesinde gerekli tecrübeye ve donanıma sahip uzmanlaşmış personelle görev ifa edecek yeni bir idari yapılanmaya ihtiyaç duyulmaktadır.

Çözüm Önerisi

Madencilik Bakanlığı kurulmalıdır.

İlgili Kurumlar

Başbakan Yardımcılığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

Sorun 3

3573 sayılı Kanun'un 20. maddesinde kimyevi atık, toz ve dumanla ilgili limit konsantrasyonların belirlenmemesi nedeniyle zeytinlik sahalarda ve bu sahalara 3 km. mesafe dahilinde madencilik faaliyetlerinin yapılamaması

Açıklama

Anılan Kanun ve bu Kanun'a dayalı yönetmelikte zeytinlik saha tanımı yapılmamış olmasına rağmen kimyevi atık, toz ve dumanla ilgili getirilen yasaklamalar nedeniyle çok önemli maden rezervlerinin bulunduğu Marmara, Ege ve Akdeniz bölgelerinde madencilik yatırımları ve faaliyetleri yapılmaz hale gelmiş, madencilik tesisleri kapatılma tehlikesi ile karşı karşıya kalmıştır. 2872 sayılı Çevre Kanunu uyarınca yürürlükteki Tehlikeli Atıkların Kontrolü, Katı Atıkların Kontrolü ve Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmelikleri tüm madencilik faaliyetlerini kapsamaktadır.

Çözüm Önerisi

- İlgili mevzuatta zeytinlik saha tanımı yapılmalı,
- Madencilik faaliyetlerinden kaynaklı kimyasal atık, toz ve duman unsurlarının zeytinlik sahalarına olabilecek olumsuz etkileri, ÇED sürecinde incelenerek sonuca bağlanmalıdır.

İlgili Kurumlar

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı

Sorun 4

Tabii servetlerin ve kaynakların aranması ve işletilmesi ile ilgili Anayasa'nın 168. maddesine yeterli duyarlılığın gösterilmemesi

Açıklama

3213 sayılı Maden Kanunu ve diğer kanunların hükümleri dışında, yürütme organı ve mahalli idareler tarafından mevzuata aykırı uygulamalar yapılmaktadır. Bu tür uygulamalar, sektörün önüne büyük engeller getirerek arama ve üretim faaliyetlerini olumsuz yönde etkilemekte, dava konusu olmakta ve üretim sürekliliği engellenmektedir. Oysa, devletin maden arama ve işletme hakkını özel sektör eliyle kullanması durumunda Anayasa'nın 168. maddesinde gerçek ve tüzel kişilerin uyması gereken şartlar tanımlanmış ve "devletçe yapılabilecek gözetim ve denetim usul ve esasları ve müeyyideler kanunda gösterilir" hükmü yer almıştır. Ayrıca bu husus Anayasa Mahkemesince karara bağlanmıştır.

Çözüm Önerisi

Madencilik faaliyetlerine, ilgili kanunlarda yer almayan yaptırımlar uygulanmamalıdır.

İlgili Kurumlar

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

Sorun 5

Sektörde ruhsat güvencesinin olmayışı

Açıklama

Maden yatırımcılarının mevzuata aykırı uygulamalarını önlemek için, 3213 sayılı Maden Kanunu'nun 7 farklı maddesinde 10 ayrı fıkra ve Madencilik Faaliyetleri Uygulama Yönetmeliği'nin 14 farklı maddesinde 24 ayrı fıkra ruhsat iptali konusu yer almaktadır. Bu hükümler neticesinde büyük arama ve işletme yatırımları yapılmış ruhsatlar bile iptal edilebilmekte, bu durum madencilik sektöründe yatırım güvencesini olumsuz etkilemekte, madencilik yatırımlarını engellemekte ve teşebbüs şevkini kırmaktadır.

Çözüm Önerisi

3213 sayılı Maden Kanunu ve Madencilik Faaliyetleri Uygulama Yönetmeliğindeki iptal hükümleri yeniden değerlendirilerek ruhsat başvuru ve yenileme sırasında uyarı mekanizmaları kullanılarak ruhsat iptalleri yerine makul ölçülerde teşebbüs şevkini kırmayacak mahiyette idari para cezası hükümleri getirilmelidir.

İlgili Kurumlar

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

TÜRKİYE MAKİNE VE TEÇHİZAT İMALATI MECLİSİ

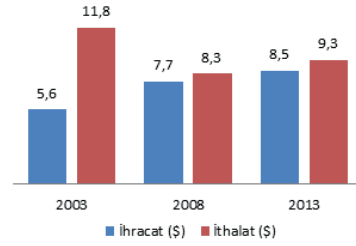
Makine ve teçhizat imalatı sektörünü;

- Türkiye'nin En Büyük 1000 Sanayi Kuruluşu listesindeki 4 kuruluş,
- Türkiye'nin En Büyük 500 Şirketi listesindeki 1 şirket,
- Türkiye'nin En Hızlı Büyüyen 100 Şirketi listesindeki 1 şirket,

temsil ediyor.

Makine ve teçhizat imalatı sektörü 2013 yılında;
• 12,8 milyar \$ ihracat,
• 23,4 milyar \$ ithalat,
yaptı.

Makine ve Teçhizat İmalatı Sektörünün Türkiye'nin Toplam İhracatı ve İthalatı İçindeki Payı (%)

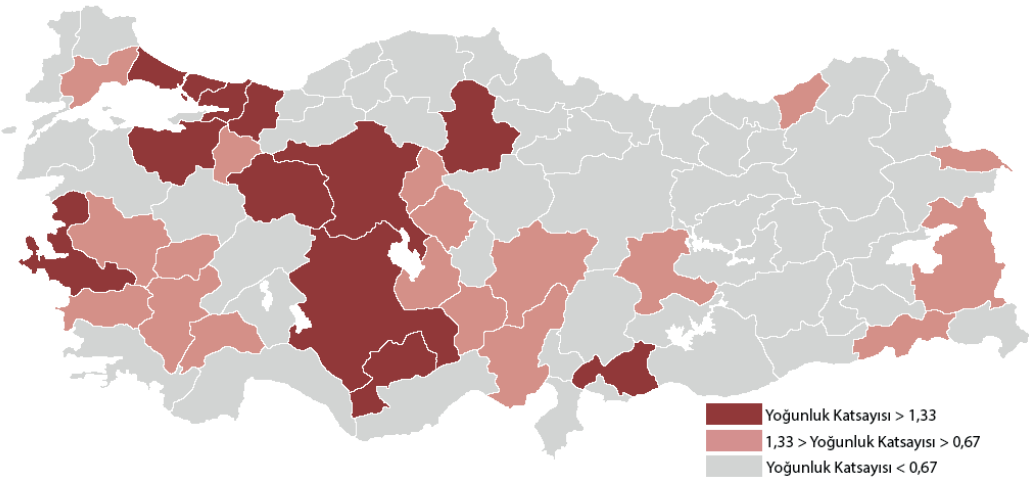

Türkiye'deki kayıtlı çalışan **her 100 kişiden 0,7'si** makine ve teçhizat imalatı sektöründe çalışıyor.

Makine ve teçhizat imalatı sektöründe istihdam edilen **her 100 kişiden 6'sı** mühendis olarak çalışıyor.

Türkiye'deki faaliyet gösteren **her 100 firmadan 0,5'i** makine ve teçhizat imalatı sektöründe faaliyet gösteriyor.

Makine ve Teçhizat İmalatı Sektörü Firmalarının Bölgesel Yoğunluk Haritası

Kaynak: TOBB Üye Veri Tabanı

Özel sektörde faaliyet gösteren firmaların **vergi öncesi karlarının yüzde 0,3'ünü** makine ve teçhizat imalatı sektörü yapıyor.

Ödenen **her 1000 TL'lik**,

- Kurumlar Vergisinin 8 TL'sini,
- Gelir Vergisinin 3 TL'sini,

makine ve teçhizat imalatı sektörü ödüyor.

Sorun 1

Bölgesel teşviklerin ve Ar-Ge teşviklerinin sektörün yapısına uymaması ve yetersiz kalması

Açıklama

- 6538 sayılı Kanun ile 5746 sayılı Ar-Ge Kanunu'na yapılan eklemeye, 50 tam zaman eş değer Ar-Ge personeli sayısının 30'a indirilmesine ve kanuni seviyesine kadar artırmaya veya sektörler itibarıyla belirlenen sınırlar dahilinde farklılaştırmaya Bakanlar Kurulu yetkili kılınmıştır. Bu haliyle bile Ar-Ge personeli kriteri makine imalat sanayindeki firma ölçeği ile uyushmamaktadır. Bu sebeple Ar-Ge'ye en çok ihtiyacı olan sektör, yenilenen düzenlemeden de yararlanamayacaktır.
- Nitelikli işgücü, gelişmiş altyapı ve ileri teknolojiye gereksinim duyan sektör gelişmiş bölgelerde yoğunlaştığından bölgesel teşviklerden yeterli düzeyde yararlanamamaktadır.

Çözüm Önerisi

- 5746 sayılı Kanun'da değişiklik yapılarak, sektör için işletmede çalışan sayısına bağlı bir oran uygulanmalı, Ür-Ge ve üretimde çalışan mühendisler de Ar-Ge personeli olarak kabul edilmeli,
- Sektör için teşvikler bölge farkı gözetmeksizin uygulanmalıdır.

İlgili Kurumlar

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı

Sorun 2

Uzun vadeli alıcı kredisi ve finansman olanaklarındaki yetersizliğin düşük kârla çalışan sektörde finansman sıkıntısına neden olması ve bunun yurt içi ve yurt dışı piyasalarda rekabeti olumsuz yönde etkilemesi

Açıklama

İhracatta kredi riskini ortadan kaldıracak ve uzun vadeli kredilendirme yapacak yenilikçi uygulamalar ile iç pazarda mikro ve küçük ölçekli firmalara teminat göstermeksizin makine ve teçhizat yatırımı yapma fırsatını verecek yeni bir mekanizmaya ihtiyaç duyulmaktadır.

Çözüm Önerisi

- Makine ithalatı yapan riski yüksek ülkeler hedef ülke statüsüne alınarak, risklerin çift taraflı paylaşımına yönelik özel anlaşmalar yapılmalı,
- Hedef pazarlara yönelik sektöre özgü orta ve uzun vadeli alıcı kredisi (firma) uygulamaları başlatılmalı,
- Bankacılık sektörüne mal sahipliği açısından güvence oluşturarak akıcı bir finansman sağlaması amacıyla TOBB bünyesinde, Türkiye'deki belli kriterlere sahip makinaları kayıt altına alacak ve ruhsatlandıracak bir makine tescil sistemi oluşturulması için yetki verilmelidir.

İlgili Kurumlar

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Eximbank

Sorun 3

Beşeri sermaye yetersizliği

Açıklama

Sektörün ihtiyaçlarına uygun teknik personel yanında nitelikli Ar-Ge ve Ür-Ge personeli bulmakta güçlük yaşanmaktadır. Üniversitelerin yanında, teknik lise ve meslek yüksekokullarının sanayi ile ilişkisindeki eksiklikler büyük sıkıntılara yol açmaktadır.

Çözüm Önerisi

- Meslek okulları, meslek yüksekokulları ve üniversitelerin müfredatları makine imalat sanayinin ihtiyaçlarına bağlı olarak geliştirilmeli,
- Nitelikli eleman yetiştirme sürecine katkı sağlamak amacıyla, zorunlu stajlarda öngörülen vergi ve SGK yükümlülüğü belirlenecek bir süre için daha mezuniyet sonrasında devam ettirilmeli,
- Üniversitelerdeki döner sermaye sistemi, işletmelerin Ar-Ge ve Ür-Ge bölümlerinde akademik personelden yararlanmayı zorlaştırdığından döner sermaye sistemi yeniden düzenlenmelidir.

İlgili Kurumlar

Milli Eğitim Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, YÖK

Sorun 4

Yatırım malı niteliğindeki sektör ürünlerine uygulanan %18 KDV'nin haksız rekabete ve kayıt dışılığa yol açması

Açıklama

KOBİ niteliğindeki işletmelerin önemli bir bölümü makine alımlarını, teşvik belgesi ve leasing kullanmadan yapmaktadır. Uygulanan %18 düzeyindeki KDV oranı bu işletmeleri, kalite altyapısına sahip olmayan kayıt dışı firmalara yönlendirmektedir. Yüksek KDV oranı yatırımlarda caydırıcı rol oynamaktadır.

Çözüm Önerisi

- KDV oranları sektörün tüm alt mal gruplarında %8'e indirilmeli,
- Girdilerde %18 olan KDV oranları nedeniyle doğacak KDV iadelerinin ödemeleri hızlandırılmalıdır.

İlgili Kurumlar

Maliye Bakanlığı

Sorun 5

Kullanılmış ya da yenileştirilmiş makine ve teçhizatların ithalatından kaynaklı sorunlar

Açıklama

Kullanılmış ya da yenileştirilmiş makine ve teçhizat ithalatında amaç (kullanma/ yenileme/ ticari) ve ürün yaşı önemli kriterlerdir. İthalat Rejimi Kararı 7. maddede yer alan ithalatta izin zorunluluğu, giderek daha dar bir ürün grubunu kapsamaktadır. Kullanılmış makine ihracatında ise gelir vergisi, ürünün fiyatını yükseltmektedir.

Çözüm Önerisi

- Ticari amaçlı ithalatta yaş sınırı ve mevcut uygulama sürdürülmeli,
- Kullanım amaçlı ithalatta, talep eden kurumun üretim/kapasite/makine parkı ile ithal edilecek makine ve teçhizatın uygunluğu sanayi odalarınca denetlenmeli,
- İthal edilen ürünler 10 yaşından küçük olmalı ve en az 10 yıl satılamamalı,
- Geçici kabul yöntemiyle yenileme amaçlı ithal edilen ikinci el makine ve teçhizata ilişkin mevzuat kolaylaştırılmalı,
- Envanterde bulunan sıfır değerli kullanılmış makinelerin ihraç bedelleri gelir vergisinden muaf tutulmalıdır.

İlgili Kurumlar

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Maliye Bakanlığı

TÜRKİYE MEDİKAL MECLİSİ

Medikal sektörünü;

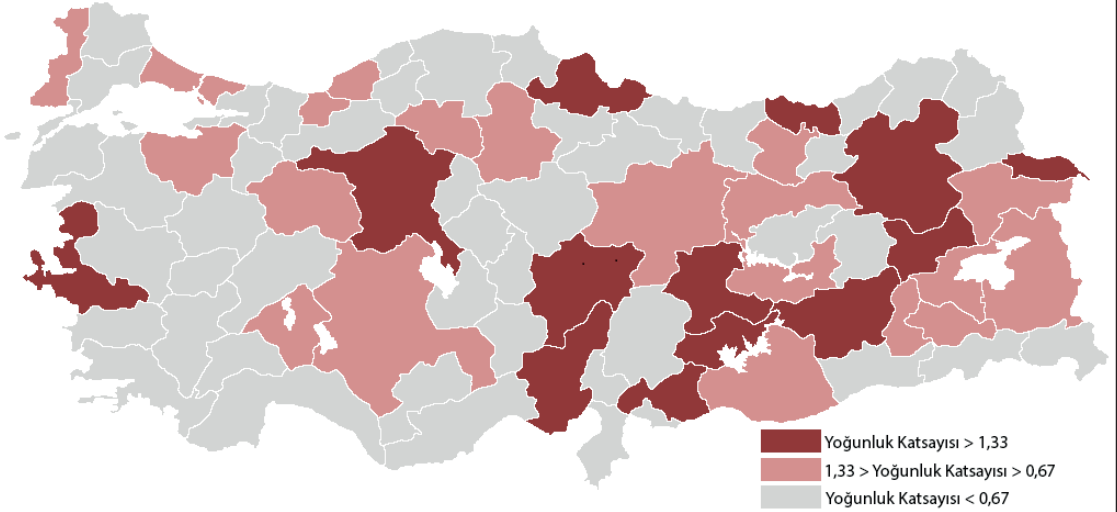
- Türkiye'nin En Büyük 500 Şirketi listesindeki 1 şirket,

temsil ediyor.

Türkiye'deki kayıtlı çalışan **her 100 kişiden 0,1'i** medikal sektörde çalışıyor.

Türkiye'deki faaliyet gösteren **her 100 firmadan 0,6'sı** medikal sektörde faaliyet gösteriyor.

Medikal Sektörü Firmalarının Bölgesel Yoğunluk Haritası

Kaynak: TOBB Üye Veri Tabanı

Özel sektörde faaliyet gösteren firmaların **vergi öncesi karlarının yüzde 0,5'i** medikal sektörü yapıyor.

Ödenen **her 1000 TL'lik**,

- Kurumlar Vergisinin 7 TL'sini,
- Gelir Vergisinin 4 TL'sini,

medikal sektörü ödüyor.

Sorun 1

Kamu tarafından yapılan merkezi alımların, büyük miktarda ve tek alımla gerçekleşmesi

Açıklama

Toplu ihaleler kamuya fiyat avantajı sağlamakla birlikte, ihaleyi alamayan firmaların pazarı bir yılı-ğına kaybetmelerine neden olmaktadır. Bu durum ihaleyi alamayan üreticilerin işlerini durma noktasına getirmektedir.

Çözüm Önerisi

İhaleler daha küçük ölçekli ve bölgesel olarak yapılmalıdır.

İlgili Kurumlar

Sağlık Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

Sorun 2

İthalatta Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu (KKDF) kesintisi

Açıklama

%6 KKDF uygulaması enflasyon oranlarına göre çok yüksek kalmakta ve sermaye yapısı güçlü firmalar lehine rekabeti engelleyici rol oynamaktadır.

Çözüm Önerisi

KKDF tıbbi cihaz ithalatında kaldırılmalı veya kademelendirilerek makul bir seviyeye çekilmelidir.

İlgili Kurumlar

Maliye Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı

Sorun 3

Tıbbi cihaz sektöründe iki farklı oranda KDV uygulamasının bulunması

Açıklama

Tıbbi cihaz sektöründe mamul ürün alımlarında %8, hammadde alımlarında ise %18 olmak üzere iki farklı oranda KDV uygulaması bulunmaktadır. %18 oranından hammadde olarak mamul hale getiren üretici bu ürünü %8 KDV ile satmaktadır. KDV oranlarındaki bu fark nedeniyle oluşan üretici alacağının yılsonunda mahsup edilmesi gerekirken, pratikte bu mahsuplar çok zor yapılmaktadır. Bu durum sektörde sermaye birikimini engellemektedir.

Çözüm Önerisi

Hammadde ve mamul ürünlerinin KDV oranları %18 olarak uygulanmalıdır.

İlgili Kurumlar

Maliye Bakanlığı

Sorun 4

Kamu ihale mevzuatında yerli malına %15'e kadar fiyat avantajı sağlanması uygulamasının yapılamaması

Açıklama

Tıbbi cihaz kullanıcıları %85 üzerinde kamu kurumlarıdır. Kamu kurumları ihale yöntemi ile en ucuz fiyatı teklif eden firmadan ürünü tedarik etmektedir. Yerli tıbbi cihaz üreticileri yabancı firmalarla fiyat konusunda rekabet edememektedir. Kamu ihale mevzuatında yerli üreticiyi korumak amacıyla %15'e kadar fiyat avantajı sağlanmasına dair düzenleme yapılmasına karşın, hastanelerin belirlenen global bütçe ile döner sermayelerini idare etme zorunlulukları nedeniyle KİK mevzuatındaki bu hüküm uygulanamamaktadır.

Çözüm Önerisi

Yerli malı satın alan hastaneleri teşvik etmek amacıyla, her yıl satın aldığı yerli malı bedelinin %15'i oranında risturn (iade) katkısı sağlanmalıdır.

İlgili Kurumlar

Sağlık Bakanlığı, KİK, SGK

Sorun 5

Üretici firmaların finansmana erişim zorlukları

Açıklama

Tıbbi cihaz sektörü çoğunlukla KOBİ niteliğinde firmalardan oluşmaktadır. Girişimci firmaların, üretim alanı oluşturmaya ve Ar-Ge faaliyetinde bulunmaya ayıracak sermaye birikimi bulunmamaktadır.

Çözüm Önerisi

Sanayiciye uzun vadeli finansman yöntemi ile (konut finansman desteğinde TOKİ'nin uygulamaları gibi) üretim binası desteği sağlanmalıdır.

İlgili Kurumlar

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı

TÜRKİYE MEDYA VE İLETİŞİM MECLİSİ

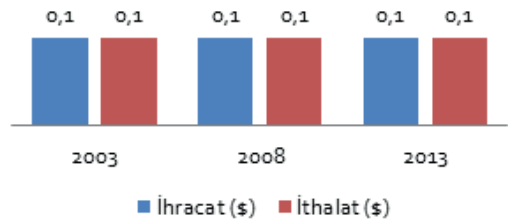
Medya ve iletişim sektörünü;

- Türkiye'nin En Büyük 1000 Sanayi Kuruluşu listesindeki 3 kuruluş,
- Türkiye'nin En Büyük 500 Şirketi listesindeki 4 şirket,

temsil ediyor.

Medya ve iletişim sektörü 2013 yılında;
• 35,7 milyon \$ ihracat,
• 89,7 milyon \$ ithalat,
yaptı.

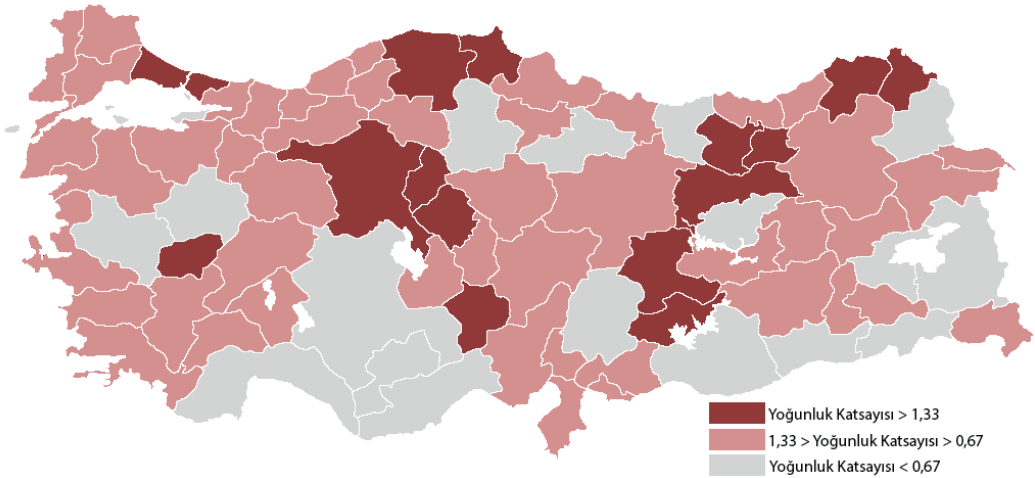
Medya ve İletişim Sektörünün Türkiye'nin Toplam İhracatı ve İthalatı İçindeki Payı (%)

Türkiye'deki kayıtlı çalışan her 100 kişiden 1'i medya ve iletişim sektöründe çalışıyor.

Türkiye'deki faaliyet gösteren her 100 firmadan 0,7'si medya ve iletişim sektöründe faaliyet gösteriyor.

Medya ve İletişim Sektörü Firmalarının Bölgesel Yoğunluk Haritası

Kaynak: TOBB Üye Veri Tabanı

Özel sektörde faaliyet gösteren firmaların vergi öncesi karların yüzde 0,2'sini medya ve iletişim sektörü yapıyor.

Ödenen her 1000 TL'lik ,

- Kurumlar Vergisinin 3,2TL'sini,
- Gelir Vergisinin 3 TL'sini,

medya ve iletişim sektörü ödüyor.

Sorun 1

6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un 61. maddesi 4. fıkrasında yapılan "örtülü reklam" tanımı

Açıklama

Söz konusu fıkra, "Reklam olduğu açıkça belirtilmeksizin yazı, haber, yayın ve programlarda, mal ve hizmete ilişkin isim, marka, logo veya diğer ayırt edici şekil veya ifadelerle ticari unvan veya işletme adlarının reklam yapmak amacıyla yer alması ve tanıtıcı mahiyette sunulması örtülü reklam olarak kabul edilir. Her türlü iletişim aracında sesli, yazılı ve görsel olarak örtülü reklam yapılması yasaktır" hükmü yer almaktadır. Bu hüküm, bütün mecralarda haber ve yorum imkanlarını daraltmakta, uygulayıcının subjektif değerlendirmelerine yol açmaktadır.

Çözüm Önerisi

Kanun'daki örtülü reklam tanımı değiştirilmeli, konuya ilişkin ikincil mevzuat, kamuoyunun haber alma hakkını genişleten bir anlayışla sektörün görüşü alınarak hazırlanmalıdır.

İlgili Kurumlar

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı

Sorun 2

5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun'da yapılan değişikliklerden kaynaklı sorunlar

Açıklama

Medyada iletim kanallarının farklılaşması ve erişim imkanlarının artması, düşünce ve ifade özgürlüğüne ilişkin sorunları da çeşitlendirmektedir. Özel hayatın korunması ile kamuoyunun bilgilendirilmesi arasındaki ayrımın net olmaması düzenleme ve uygulamalarda sorunlara yol açmaktadır. Bu kapsamda söz konusu düzenlemede bazı olumlu değişiklikler yer almakla beraber, konunun torba kanun formatında ele alınması, Telekomünikasyon İletişim Başkanlığına (TİB) erişimi engelleme yetkisi verilmesi ve kullanıcı trafiklerinin iki yıl süre ile izlenmesi düzenlemenin sıkıntılı alanlarıdır.

Çözüm Önerisi

- Temel hak ve özgürlüklere ilişkin konular torba kanun formatında değil, özel kanun ile ve kamuoyunun görüşü alınarak hazırlanmalı,
- Erişimin engellenmesinin doğrudan mahkeme kanalıyla gerçekleşmesi ve mahkemelerin bu konuda daha hızlı hareket etmesini sağlayacak bir düzenleme için, yapılan değişiklikler gözden geçirilmeli,
- Kullanıcıların trafiklerinin iki yıl süre ile izlenmesi hükmü kaldırılmalıdır.

İlgili Kurumlar

Başbakan Yardımcılığı, Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı

Sorun 3

Haber ajanslarının KDV sorunu

Açıklama

Haber ajanslarının abone bedelleri üzerinden %18 KDV alınması, resmi devlet ajanslarından ise alınmaması haksız rekabete yol açmaktadır.

Çözüm Önerisi

Sektördeki haksız rekabetin engellenmesi amacıyla ya ajanslardan alınan KDV tamamen kaldırılmalı ya da özel sektöre bazı ayrıcalıklar tanınarak özel sektörün resmi devlet ajansları ile rekabet edebileceği şartlar oluşturulmalıdır.

İlgili Kurumlar

Başbakan Yardımcılığı, Maliye Bakanlığı

Sorun 4

Gazeteci olarak çalışanların çalışma koşullarına ilişkin 212 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanun'da (5953) 1962 yılından bu yana etkili düzenleme yapılmamış olması

Açıklama

Gazeteciliğin bir meslek olarak çalışma koşullarında çok uzun dönemden beri geliştirici ve iyileştirici düzenleme yapılamamıştır. Gazetecilerin ücretlerini düzenli almaları veya hak ve çıkarlarını bir mesleki örgüt aracılığıyla korumaları önünde yasal engel bulunmasa da, fiilen işleyen bir mekanizma kalmamıştır. Gazeteciliğin koşulları giderek kötüleşmektedir.

Çözüm Önerisi

TOBB Türkiye Medya ve İletişim Meclisi, Türkiye Gazeteciler Cemiyeti ve Gazeteciler Sendikası ile yerel gazetelerin temsilcilerine danışılarak ve mesleğin nitelik ve niceliğini etkileyen yeni gelişmeler de değerlendirilerek öneriler geliştirilmeli ve mevzuat çalışması yapılmalıdır.

İlgili Kurumlar

Başbakan Yardımcılığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

Sorun 5

Dağıtım örgütlenmesine ilişkin sorunlar

Açıklama

Yazılı medyada okuyucuya erişebilirlik önemli ölçüde dağıtım örgütlenmesine bağlıdır. Dağıtım örgütlerinin tekelleşmeleri ya da az sayıda firmanın kontrolü altında olmaları özgür, özgün yayıncılığı ve çok sesliliği korumak ve geliştirmek isteyen medyanın önünde bir engel oluşturmaktadır.

Çözüm Önerisi

Teşvik sisteminde dağıtım örgütlerine yatırımı özendiren olanaklar sağlanmalıdır.

İlgili Kurumlar

Ekonomi Bakanlığı

TÜRKİYE MOBİLYA ÜRÜNLERİ MECLİSİ

Mobilya ürünleri sektörünü;

- Türkiye'nin En Büyük 1000 Sanayi Kuruluşu listesindeki 4 kuruluş,
- Türkiye'nin En Büyük 500 Şirketi listesindeki 3 şirket,
- Türkiye'nin En Hızlı Büyüyen 100 Şirketi listesindeki 4 şirket,

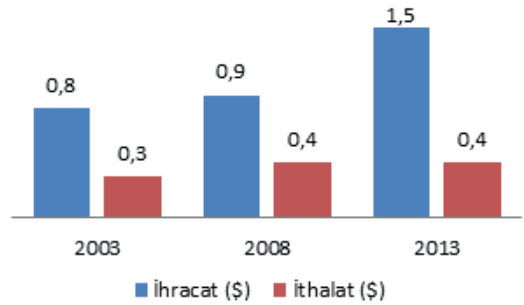
temsil ediyor.

Mobilya ürünleri sektörü 2013 yılında;

- 2,2 milyar \$ ihracat,
- 968,6 milyon \$ ithalat

yaptı.

Mobilya Ürünleri Sektörünün Türkiye'nin Toplam İhracatı ve İthalatı İçindeki Payı (%)

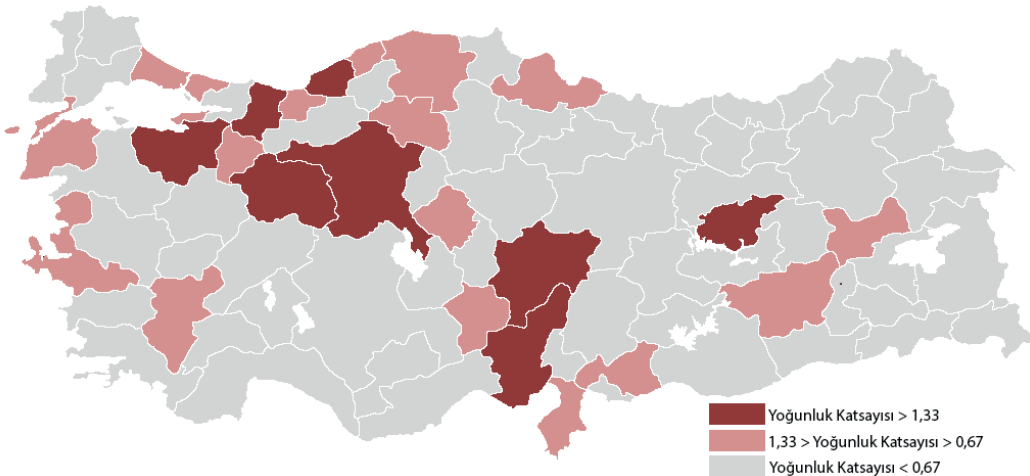

Türkiye'deki kayıtlı çalışan her 100 kişiden 0,4'ü mobilya ürünleri sektöründe çalışıyor.

Mobilya ürünleri sektöründe istihdam edilen her 100 kişiden 2'si mühendis olarak çalışıyor.

Türkiye'deki faaliyet gösteren her 100 firmadan 0,3'ü mobilya ürünleri sektöründe faaliyet gösteriyor.

Mobilya Ürünleri Sektörü Firmalarının Bölgesel Yoğunluk Haritası

Kaynak: TOBB Üye Veri Tabanı

Özel sektörde faaliyet gösteren firmaların vergi öncesi toplam karlarının yüzde 0,2'sini mobilya ürünleri sektörü yapıyor.

Ödenen her 1000 TL'lik ,

- Kurumlar Vergisinin 2 TL'sini,
 - Gelir Vergisinin 3 TL'sini,
- mobilya ürünleri sektörü ödüyor.

Sorun 1

Sektördeki haksız rekabet koşulları

Açıklama:

Piyasa denetimlerinin etkin yürütülmemesi nedeniyle sektörde büyük ölçüde (yaklaşık %60) oluşan kayıt dışılık ve fikri hakların korunmasındaki yetersizlik, çevre ve insan sağlığına zararlı ham madde ve uygulamalar konusundaki denetimsizlik sektörde haksız rekabete neden olmaktadır.

Çözüm Önerisi:

- Kamu denetimi artırılmalı ve etkinleştirilmeli,
- Satış anında fatura alımı etkin bir biçimde denetlenmeli,
- Fikri hakların korunması kapsamında ürün kopyalama ve taklitçilik engellenmeli,
- Tüketici mahkemelerinde ihtilaflı durumlarda uzman olmayan bilirkişiler tarafından hazırlanan raporlar firma rekabetini etkilediğinden bilirkişi olarak ihtisas sahibi uzmanlar seçilmeli,
- Sektör envanteri çıkartılmalı,
- Kayıt dışılığın engellenmesine yönelik etkin mekanizmalar oluşturulmalıdır.

İlgili Kurumlar

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, TPE

Sorun 2

Maliyet artırıcı kamusal yükler

Açıklama

Mobilyanın, dayanıklı tüketim malı olarak kabul edilmesi nedeniyle tabi olduğu yüksek KDV oranı ve iş gücü üzerindeki maliyetler, sektörde kayıt dışılığa neden olmaktadır. Ayrıca, mobilya üretimi riskli faaliyet olarak değerlendirildiğinden sorumluluk sigortaları yapımında ciddi sorunlar yaşanmaktadır.

Çözüm Önerisi

- Kayıt dışılığın önlenmesi için denetimler artırılmalı ve etkinleştirilmeli,
- Sektörde uygulanan KDV oranları tekstil sektöründe olduğu gibi %8'e düşürülmeli,
- Orman ürünlerine uygulanan %18 KDV oranına eklenen %9,5'luk ek maliyetler (Ağaçlandırmaya Fonu, Bakanlık Fonu, Tellaliye ve TRT için ödenen vergiler) kaldırılmalı,
- Sorumluluk sigortalarına ilişkin sıkıntılar giderilmelidir.

İlgili Kurumlar

Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı

Sorun 3

Sektörde yaşanan yerli hammadde sıkıntısı

Açıklama

Mobilya sektöründe günlük 30 bin m³ yonga levha ve lif levha tüketilmektedir. Gerekli olan hammadde miktarı için yıllık 15 milyon ton endüstriyel oduna ihtiyaç duyulmaktadır. Hammadde miktarının 9 milyon tonu iç piyasadan, kalanı yurtdışından tedarik edilmektedir. Türkiye’de ileri teknoloji ile sunta ve MDF üretimi yapılırken, hammadde tedarikinde sorun yaşanması kapasite oranlarını düşürmekte, üretim ve fiyatları olumsuz etkilemektedir. Ülkemizde hammadde konusunda rekabetçi piyasa şartları oluşmadığı gibi orman kaynaklarının yaklaşık %50’si yakacak odun olarak kullanılmaktadır.

Çözüm Önerisi

- 3071 sayılı Orman Kanunu güncellenerek ormanların verimli kullanılması sağlanmalı,
- Özel ormancılık ve endüstriyel ağaç üretimine izin verilerek odun üretiminde dışa bağımlılık azaltılmalı,
- MDF ve suntaaya alternatif çevreye duyarlı kompozit malzeme üretimine yönelik Ar-Ge faaliyetleri teşvik edilmeli,
- Panel levha üretimindeki tekelleşme ve fiyatlandırmada yaşanan sıkıntılar giderilmelidir.

İlgili Kurumlar

Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

Sorun 4

Mobilya sektöründe mesleki eğitim, kalifiye işgücü eksikliği

Açıklama

Mesleki eğitim günümüz koşullarında nitelik ve yaratıcı düşünceleri geliştirmede yetersiz kalmaktadır. Mobilya eğitimi veren okullar, öğrencileri yeterli düzeyde mühendislik ve teknik bilgiye sahip kalifiye iş gücü olarak yetiştirememektedir.

Çözüm Önerisi

Sektörün ihtiyaçlarını karşılayabilecek nitelikte eğitim sunmak üzere meslek liseleri güncellenmeli ve üniversitelerde mobilya tasarımı ve mühendisliği gibi bölümler açılmalıdır.

İlgili Kurumlar

Milli Eğitim Bakanlığı, YÖK

TÜRKİYE MÜTEAHHİTLİK HİZMETLERİ MECLİSİ

Müteahhitlik hizmetleri sektörünü;

- Türkiye'nin En Büyük 1000 Sanayi Kuruluşu listesindeki 4 kuruluş,
- Türkiye'nin En Büyük 500 Şirketi listesindeki 19 şirket,
- Türkiye'nin En Hızlı Büyüyen 100 Şirketi listesindeki 1 şirket,

temsil ediyor.

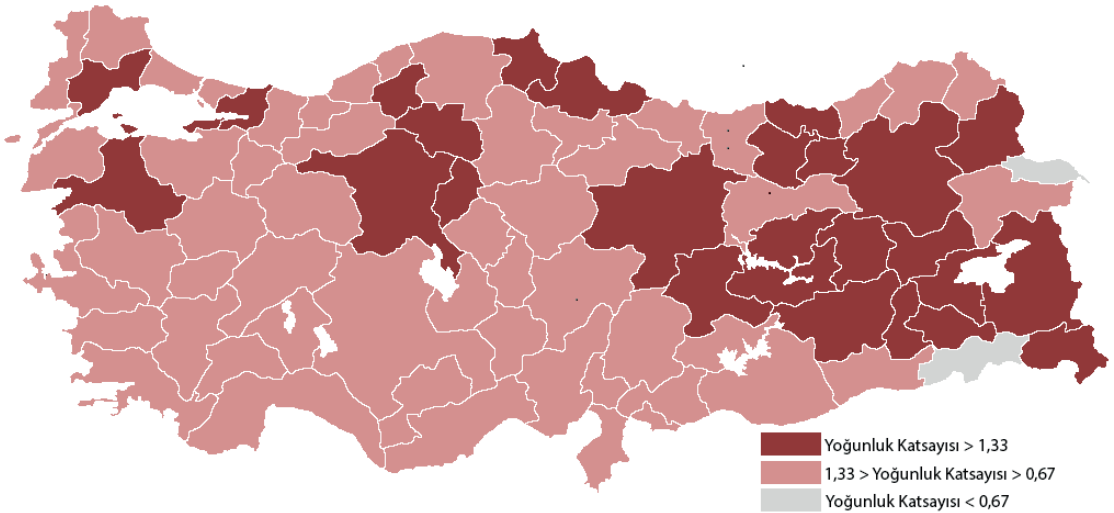
Dünyanın En Büyük 250 Müteahhitlik Firması ENR-Engineering News Record listesinde Türkiye'den 38 firma yer alıyor.

Türkiye'deki kayıtlı çalışan **her 100 kişiden 18,4'ü** müteahhitlik hizmetleri sektöründe çalışıyor.

Müteahhitlik sektöründe istihdam edilen **her 100 kişiden 5'i** mühendis olarak çalışıyor.

Türkiye'deki faaliyet gösteren **her 100 firmadan 13,9'u** müteahhitlik hizmetleri sektöründe faaliyet gösteriyor.

Müteahhitlik Hizmetleri Sektörü Firmalarının Bölgesel Yoğunluk Haritası

Kaynak: TOBB Üye Veri Tabanı

Özel sektörde faaliyet gösteren firmaların **vergi öncesi karlarının yüzde 5,8'ini** müteahhitlik hizmetleri sektörü yapıyor.

Ödenen **her 1000 TL'lik**,

- Kurumlar Vergisinin 186 TL'sini,
 - Gelir Vergisinin 80 TL'sini,
- müteahhitlik hizmetleri sektörü ödüyor.

Sorun 1

Kamu ihalelerinde yaşanan sorunlar ve suistimaller

Açıklama

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu ve ikincil mevzuatta bugüne kadar sayısız değişiklik yapılmış olmasına karşın yaşanan sorunlara kalıcı çözümler üretilenmemiştir. Aksine, kanunun kapsamı daraltılmış, birçok idarenin ihaleleri kanun kapsamı dışına çıkarılmıştır. Şeffaf ve adil bir ihale sistemi oluşturulamaması, kamu ihalelerinde yaşanan sorunların en temel nedenidir. Sistemdeki eksiklikler uygulamada aşırı düşük teklifler, yaklaşık maliyetin doğru hesaplanamaması, iş deneyim belgeleri ve keşif artışları gibi çok ciddi sorunlara yol açmaktadır.

Çözüm Önerisi

- Kamu kaynaklarının verimli kullanılmasını sağlayacak, şeffaf, uluslararası standartlara uygun, tarafların haklarını koruyan yeni bir ihale mevzuatı hazırlanmalı,
- Mevzuat hazırlanırken düzenleyici ve yatırımcı kamu kuruluşlarının yanı sıra özel sektör çatı kuruluşları vb. sektörün tüm bileşenlerinin yer alacağı bir ihtisas komisyonu oluşturulmalıdır.

İlgili Kurumlar

Maliye Bakanlığı, KİK

Sorun 2

Karayolları Genel Müdürlüğünde 2013'ten kalan hakediş alacaklarının ve 2014 yılı ödeneklerinin ödenmemesi

Açıklama

2013'te gerçekleştirilmiş işlere ilişkin 4,1 milyar TL hakediş ödemesi, 2014'e sarkmış durumdadır. Bu durumda, 4,5 milyar TL olarak belirlenmiş olan 2014 yılı yatırım ödeneklerinin yalnızca 2013 hakedişlerinin ödenmesine yeteceği, 2014'te yapılması programlanmış olan işler için ödenek kalmayacağı görülmektedir. Alacakların tahsil edilememesi, firmaların mali yapılarının daha da zorlanması, şantiyelerde işlerin durması, taşeron, alt taşeron, tedarikçi ve işçilere yapılacak ödemelerin sektöre uğraması gibi bir dizi istenmeyen gelişmeyi beraberinde getirecektir.

Çözüm Önerisi

- Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından 2013'te gerçekleştirilmiş imalatların 2014'e sarkan 4,1 milyar TL tutarındaki hakedişleri bir an önce ödenmeli,
- 2014 yılı yatırım ödenekleri ve iş programı ile ilgili olarak, yeterli ödenek tahsis edilmeli ve firmalara somut, uygulanabilir iş programları en kısa zamanda oluşturulmalıdır.

İlgili Kurumlar

Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Karayolları Genel Müdürlüğü

Sorun 3

Devam etmekte olan işlere ilişkin malzemelerin fiyatlarında güncel ekonomik gelişmeler sonucunda meydana gelen artışlar

Açıklama

Türkiye'de yaşanan son ekonomik gelişmeler ile TL, Mayıs 2013'ten bu yana %32, 16/12/2013'ten bu yana ise %15 değer kaybetmiştir. Merkez Bankası 28/1/2014'te haftalık repo ihale faizini %10'a, gecelik borç alma faizini %8'e ve borç verme faizini %12'ye yükseltmiştir. Sözleşmesinde fiyat farkı verilmeyeceği hükme bağlanmış veya sözleşmesinde fiyat farkı hesabı sadece genel enflasyon oranına endekslenmiş işlerde, öngörülmesi mümkün olmayan siyasi ve ekonomik gelişmeler sonucunda, malzeme fiyatlarında yaşanmaya başlanan yüksek artışlar ve kurlardaki büyük değişimlerin getirdiği maliyet artışları karşısında firmalar ciddi ek maliyetlerle karşılaşacak ve işlerin durması gündeme gelecektir.

Çözüm Önerisi

2014 yılına özel bir fiyat farkı uygulaması düzenlenmeli, bu fiyat farkı mevzuatında malzeme fiyatlarındaki değişimler ile beraber kurlardaki değişimler de (iniş ve çıkışların) dikkate alınmalıdır.

İlgili Kurumlar

Maliye Bakanlığı, KİK

Sorun 4

Yapım işlerinin fiyat farkı formülünde yanlış endeks kullanılması

Açıklama

Yapım işlerinde fiyat farkı ödenmesine ilişkin formülde kullanılan bitüm, akaryakıt ve çimento fiyat farklarına esas alınan ÜFE endeksleri, bu malzemelerdeki gerçek fiyat hareketlerini yansıtmamaktadır.

Çözüm Önerisi

- Yapım işlerinin fiyat farkı formülünde, akaryakıt için 23 numaralı Kok Kömürü ve Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri Endeksi'nin bileşeni olan 232 numaralı Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri Endeksi,
- Çimento için 26 numaralı Metalik Olmayan Diğer Mineral Ürünleri Endeksi'nin bileşeni olan 265 numaralı Çimento, Kireç ve Sıva Alçısı Endeksi,
- Yol ve asfalt projelerinin en önemli malzemesi olan bitüm için 23 numaralı Kok Kömürü ve Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri Endeksi'nin bileşeni olan 232 numaralı Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri Endeksi

esas alınmalıdır.

İlgili Kurumlar

KİK

Sorun 5

Libya’da Türk müteahhitlik firmalarının devam eden sorunları

Açıklama

Libya’daki sorunlar;

- Ödenmeyen hakediş alacaklarının tahsili,
- Şantiye hasarları, makine, ekipman, malzeme kayıplarına ilişkin zararlar ile işlerin durduğu döneme ait banka komisyonları, sigorta primleri vb. giderlerin tazmini,
- Teminat mektuplarının nakde çevrilme riski

olarak sıralanmaktadır.

Kayıpların nasıl tazmin edileceğinin bilinmemesi, biriken alacakların tahsil edilememesi gibi nedenlerle firmaların Libya’ya dönerek işlerine devam etmeleri mümkün olamamıştır. Bazı Libya işverenlerinin Türk firmalarının teminat mektuplarını nakde çevirmeye yönelik girişimi olmuş ancak 2011/2001 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı’yla bu durum önlenebilmiştir.

Çözüm Önerisi

- Türk müteahhitlik firmalarının işlerine yeniden başlayabilmelerini teminen, hakediş alacaklarının tahsili ve makine, ekipman, malzeme kayıplarına ilişkin zararların ve ödenmiş banka komisyonları, sigorta primleri vb. giderlerin tazmini konularında kalıcı çözüm bulunması için Libya makamları nezdinde girişimde bulunulmalı,
- Libya işveren kuruluşlarının teminat mektuplarını nakde çevirmemesi için temaslar yapılmalıdır.

İlgili Kurumlar

Ekonomi Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı

TÜRKİYE ORMAN ÜRÜNLERİ MECLİSİ

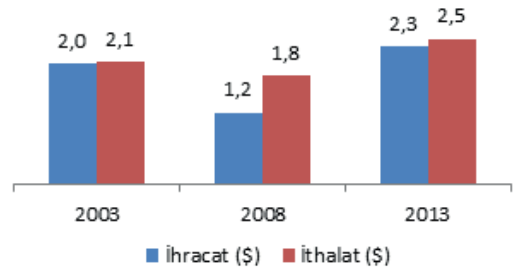
Orman ürünleri sektörünü;

- Türkiye'nin En Büyük 1000 Sanayi Kuruluşu listesindeki 12 kuruluş,
- Türkiye'nin En Büyük 500 Şirketi listesindeki 4 şirket,

temsil ediyor.

Orman ürünleri sektörü 2013 yılında;
• 3,1 milyar \$ ihracat,
• 5,2 milyar \$ ithalat,
yaptı.

Orman Ürünleri Sektörünün Türkiye'nin Toplam İhracatı ve İthalatı İçindeki Payı (%)

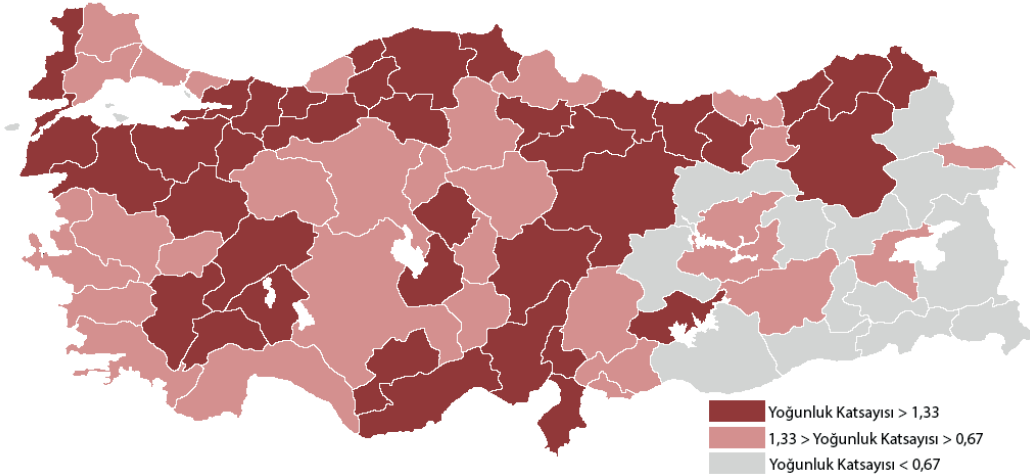

Türkiye'deki kayıtlı çalışan **her 100 kişiden 0,9'u** orman ürünleri sektöründe çalışıyor.

Orman ürünleri sektöründe istihdam edilen **her 100 kişiden 4'ü** mühendis olarak çalışıyor.

Türkiye'deki faaliyet gösteren **her 100 firmadan 0,7'si** orman ürünleri sektöründe faaliyet gösteriyor.

Orman Ürünleri Sektörü Firmalarının Bölgesel Yoğunluk Haritası

Kaynak: TOBB Üye Veri Tabanı

Özel sektörde faaliyet gösteren firmaların **vergi öncesi karlarının yüzde 0,5'ini** orman ürünleri sektörü yapıyor.

Ödenen **her 1000 TL'lik**,

- Kurumlar Vergisinin 7 TL'sini,
- Gelir Vergisinin 6 TL'sini,

orman ürünleri sektörü ödüyor.

Sorun 1

Hammadde üzerindeki ilave vergi yükleri (fonlar)

Açıklama

Orman işletmeleri tarafından ihale yolu ile yapılan satışlardan, Ağaçlandırma Fonu (%3) ve Bakanlık Fonu (%3) gibi paylar alınmakta, diğer küçük oranlı fonlar ve KDV ile birlikte bu oran toplamda %27,5'i bulmakta ve bunlar hammadde maliyetini artırmaktadır.

Çözüm Önerisi

Özellikle yüksek oranları ile hammadde maliyetini artıran Ağaçlandırma Fonu ve Bakanlık Fonu gibi fonlar kaldırılmalıdır.

İlgili Kurumlar

Maliye Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı

Sorun 2

Hammadde fiyatlarının yüksekliği

Açıklama

Kereste, parke, palet, kontrplak ve lif yonga levha sektöründe faaliyet gösteren işletmeler, odun hammaddesi fiyatlarının yüksekliği nedeniyle dışarıdaki rakipleri ile rekabet edememektedir. Odun hammaddesi Rusya'ya göre üç, Avrupa'ya göre iki misli daha pahalıdır. Odun hammaddesinin pahalı alınması, ürün fiyatlarını olumsuz şekilde etkilemekte, ülkemize dışarıdan daha ucuz kereste ve levha girişine neden olmakta, ihracatta rekabet gücünü olumsuz yönde etkilemektedir.

Çözüm Önerisi

Satış fiyatlarının Avrupa ve diğer ülkelerdeki orman emvali fiyatları ile rekabet edecek seviyeye gelebilmesi için, maliyeti en fazla etkileyen ana unsur olan tevzii masraflarında (satış fiyatının %46 ile %65'ine tekabül etmektedir) düzenleme yapılarak orman yollarının döner sermaye bütçesinden özel bütçeye alınması sağlanmalıdır.

İlgili Kurumlar

Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı

Sorun 3

Kalifiye eleman yetersizliği

Açıklama

Küçük ve orta ölçekli ağaç mamulleri ve orman ürünleri işletmelerinde yüksek kalite ve verimliliğe sahip üretimi gerçekleştirebilecek yeterince kalifiye işçi ve teknik eleman istihdam edilememektedir. Sektörde çoğunlukla vasıfsız işçilerle üretim yapılmaktadır. İstihdam üzerindeki yükler, kalifiye eleman istihdamını güçleştirmektedir.

Çözüm Önerisi

- Yüksek kalitede ürün üretmek ve verimi artırmak amacıyla bu alanda eğitim almış teknik eleman çalıştırılması ya da işletmelerin kendi çalışanlarına dönemsel olarak yoğunlaştırılmış teorik ve uygulamalı mesleki eğitim vermesi teşvik edilmeli,
- Ağaç mamulleri ve orman ürünlerine yönelik öğretim yapan fakülte, yüksekokul ve meslek lisesi mezunlarının işletmelerde belli oranlarda istihdamına yönelik mevzuat çalışması yapılmalı,
- Çalışanların SGK primleri, uluslararası standartlar dikkate alınarak yeniden düzenlenmelidir.

İlgili Kurumlar

Milli Eğitim Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

Sorun 4

Test ve Ar-Ge analiz laboratuvarı eksikliği

Açıklama

Kalite analizi ve testlerinin yapılabilirdiği yeterli sayıda akredite laboratuvar bulunmamaktadır. İşletmelerde bu alanda çalışan uzman personel istihdam edilmemekte veya işletmenin mühendis personeli kendi işine ilaveten bu çalışmaları da yürütmektedir. Bu analizlerin yurt dışında yapılması durumunda ise, hem zaman hem de döviz kaybı oluşmaktadır.

Çözüm Önerisi

- Üniversitelerin ilgili bölümleri ile özel sektör ortaklığında ağaç mamulleri ve orman ürünlerine yönelik hizmet verecek ileri test ve Ar-Ge analiz laboratuvarları oluşturulmalı,
- Ar-Ge analiz laboratuvarlarından elde edilen verilere dayalı olarak ortak bir bilgi bankası kurulmalı ve tüm işletmeler bu sisteme bağlanmalıdır.

İlgili Kurumlar

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

Sorun 5

Enerji ve gümrük vergisi maliyeti

Açıklama

Sektörün ihracatta rekabet gücünü zayıflatan en önemli faktörler, yüksek enerji maliyeti ve yüksek gümrük vergisidir. Ayrıca, bazı ülkelerin orman ürünlerine yüksek oranlı gümrük vergisi uygulaması ve buna yükleme ve taşıma maliyetlerinin eklenmesi hammaddenin maliyetini artırmaktadır. Bu durum sektörün rekabet gücünü olumsuz yönde etkilemektedir.

Çözüm Önerisi

- Sektörün rekabet gücünün korunması için üreticiye yönelik enerji fiyatlandırma politikaları revize edilmeli ya da üretim ve istihdam artışı karşılığında enerji ucuza sağlanmalı,
- Rusya, Azerbaycan, Cezayir, İran tarafından Türk ürünlerine uygulanan yüksek oranlı gümrük vergisinde iyileştirilme çalışmaları yapılmalıdır.

İlgili Kurumlar

Ekonomi Bakanlığı, Enerji ve Tabi Kaynaklar Bakanlığı

TÜRKİYE OTOMOTİV SANAYİ MECLİSİ

Otomotiv sanayi sektörünü;

- Türkiye'nin En Büyük 500 Sanayi Kuruluşu listesindeki 14 kuruluş,
- Türkiye'nin En Büyük 500 Şirketi listesindeki 6 şirket,

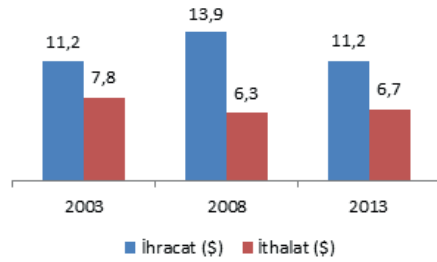
temsil ediyor.

Otomotiv sanayi sektörü 2013 yılında;

- 17 milyar \$ ihracat,
- 16,8 milyar \$ ithalat,

yaptı.

Otomotiv Sanayi Sektörünün Türkiye'nin Toplam İhracatı ve İthalatı İçindeki Payı (%)

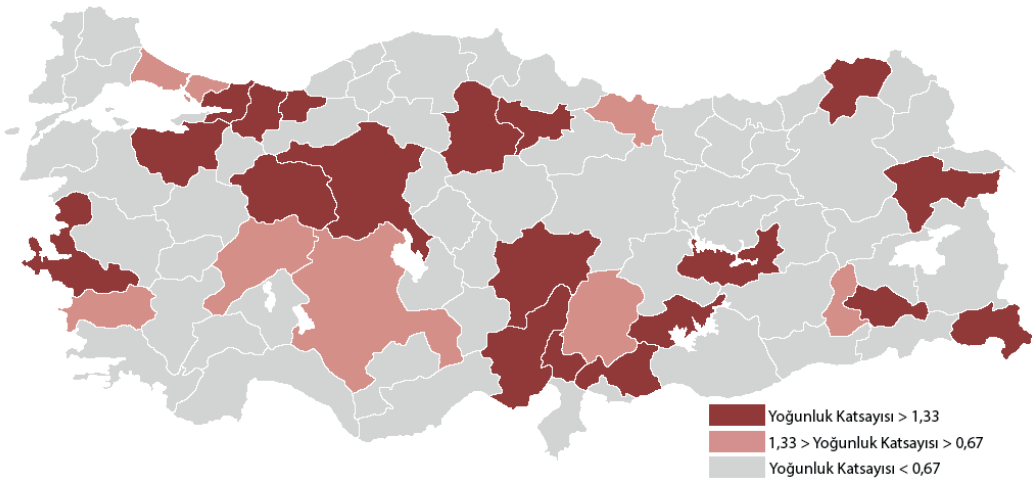

Türkiye'deki kayıtlı çalışan **her 100 kişiden 0,2'si** otomotiv sanayi sektöründe çalışıyor.

Otomotiv sanayi sektöründe istihdam edilen **her 100 kişiden 8'i** mühendis olarak çalışıyor.

Türkiye'deki faaliyet gösteren **her 100 firmadan 0,1'i** otomotiv sanayi sektöründe faaliyet gösteriyor.

Otomotiv Sanayi Sektörü Firmalarının Bölgesel Yoğunluk Haritası

Kaynak: TOBB Üye Veri Tabanı

Özel sektörde faaliyet gösteren firmaların **vergi öncesi karlarının yüzde 0,6'sını** otomotiv sanayi sektörü yapıyor.

Ödenen **her 1000 TL'lik**,

- Kurumlar Vergisinin 4 TL'sini,
 - Gelir Vergisinin 1 TL'sini,
- otomotiv sanayi sektörü ödüyor.

Sorun 1

Ar-Ge altyapısının yetersiz oluşu

Açıklama

Türk otomotiv sanayinde, özellikle tasarım yetkinliklerinin tüm tedarik zincirinde gelişmesi stratejik önem taşımaktadır. Gelişmiş otomotiv sanayilerinde olduğu gibi Türkiye’de de ana ve yan sanayi arasındaki ilişkilerin araç konsept ve tasarım aşamasından başlayan uzun vadeli işbirliği ile artırılması önem arz etmektedir. Ocak 2014 tarihi itibarıyla, 5746 sayılı Ar-Ge Kanunu ile kurulan 153 Ar-Ge merkezinden 50’si otomotiv sanayinde bulunmaktadır.

Çözüm Önerisi

Otomotiv sanayinde daha fazla katma değer yaratılabilmesi için;

- Ar-Ge altyapısının oluşturulması amacıyla test pistleri, çarpma testi pisti ve rüzgar tüneli kurulmalı,
- Firmaların Ar-Ge faaliyetleri ve üniversite-sanayi işbirlikleri kurumsallaştırılarak desteklenmeli,
- Tedarik zincirinde yatay ve dikey işbirliklerini geliştirecek mekanizmalar oluşturulmalı ve ürünlerde katma değer oranının artırılması desteklenmelidir.

İlgili Kurumlar

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı

Sorun 2

Vergi mevzuatının otomotiv sektörüne göre uyumlaştırılmamış olması

Açıklama

Taşıt araçlarında satış vergileri (KDV+ÖTV), rekabet edilen diğer ülkelere göre yüksektir. Binek otomobillerde AB ortalaması %18 iken, ülkemizde 1600 cc’den küçük silindir hacmindeki otomobillerde % 65’tir ve daha büyük silindir hacimli araçlarda bu oran %171’e çıkmaktadır. Sistemde uygulama sorunları vardır.

Çözüm Önerisi

- Pazardaki arz-talep dengesini yönetecek “Satış ve Kullanma Vergi Sistemi” kurulmalı,
- Araçlarda vergi hadleri dengeli hale getirilmeli,
- Motorlu Taşıtlar Vergisi (MTV) bir servet vergisi gibi uygulanmak yerine, AB ülkelerindeki gibi, her araç için “Yol Kullanım ve Çevreyi Kirlletme Vergisi” olarak düzenlenmeli ve bu vergi aracın yaşından bağımsız olmalı,
- MTV çevreyi daha az kirleten tüm araçlara daha düşük oranda uygulanmalıdır.

İlgili Kurumlar

Maliye Bakanlığı

Sorun 3

AB'nin üçüncü ülkeler ile imzaladığı STA'lar

Açıklama

Türkiye'nin AB'nin tercihli ticaret politikasına uyum yükümlülüğü Gümrük Birliği'nin gereğidir. STA'ların yürütülüş biçiminden kaynaklı sektörde önemli sıkıntılar yaşanmakta olup müzakerelerin AB ile paralel yürütülmesi imkanı bulunmamaktadır. AB tarafından imzalanan STA'ların üstlenilmesinde otomotiv sanayii açısından iki konu son derece önem taşımaktadır. Bunlar; uygulamakla yükümlü olunan menşe kurallarının AB tarafından giderek esnek hale getirilmesi ve önemli trafik sapması riskidir.

Çözüm Önerisi

- Müzakerelerde AB'nin desteği sağlanmalı,
- Trafik sapması konusunda gerekli tespitler yapılmalı ve tedbirler alınmalıdır.

İlgili Kurumlar

Ekonomi Bakanlığı, AB Bakanlığı

Sorun 4

Doğu ve Güney Marmara'da lojistik altyapının yetersiz olması

Açıklama

Ülkemizde ihraç edilen araçların %94'ü denizyolu, %2'si demiryolu ve %4'ü ise karayolu ile taşınmaktadır. Lojistik planlaması ve maliyeti, otomotiv sanayinin karşı karşıya bulunduğu önemli bir sorundur. Sanayimizin %95'inin yer aldığı Doğu ve Güney Marmara'da intermodal lojistik altyapısı yetersiz kalmaktadır.

Çözüm Önerisi

- Otomotiv sanayinde üretim içindeki ihracatın ağırlığı da dikkate alınarak lojistik altyapısı iyileştirilmeli,
- MARMARAY yük taşımacılığına açılmalı,
- İhracat açısından, limanların çevresindeki kara ve demiryolu ağı iyileştirilmeli ve genişletilmeli,
- Taşıt araçları ihracatı için özel oto-port limanlarının kurulması desteklenmelidir.

İlgili Kurumlar

Kalkınma Bakanlığı, Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, TCDD

Sorun 5

Yaşlı otomobillerin parktan çekilmesi sırasında yaşanan sorunlar

Açıklama

Yaşlı ticari araçların parktan çekilmesinde Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı başarılı uygulamalar yapmaktadır. Ancak otomobiller bu uygulamanın dışındadır. Ticari araçlar için uygulanan sistemde, aracın ağırlığı ve yaşına göre belirli bir ücret ödenmekle birlikte, tahakkuk etmiş motorlu taşıtlar vergisi, gecikme zammı, faizi, vergi cezaları ve plakasına kesilen para cezaları terkin edilmektedir.

Çözüm Önerisi

- Yaşlı otomobillerin parktan çekilmesi için idari altyapı ve deneyimler dikkate alınarak başarılı sonuçlar elde eden mevzuat bu alanda da uygulanmalı,
- Hurda otomobiller Ömrünü Tamamlamış Araçların Kontrolü Hakkında Yönetmeliğe uygun bertaraf edilmeli,
- Yaşlı otomobillerin parktan çekilmesi sırasında yapılacak ödemeler, aracın yaşına bağlı olarak belirlenmelidir.

İlgili Kurumlar

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı

TÜRKİYE OTOMOTİV TİCARET MECLİSİ

Otomotiv ticaret sektörünü;

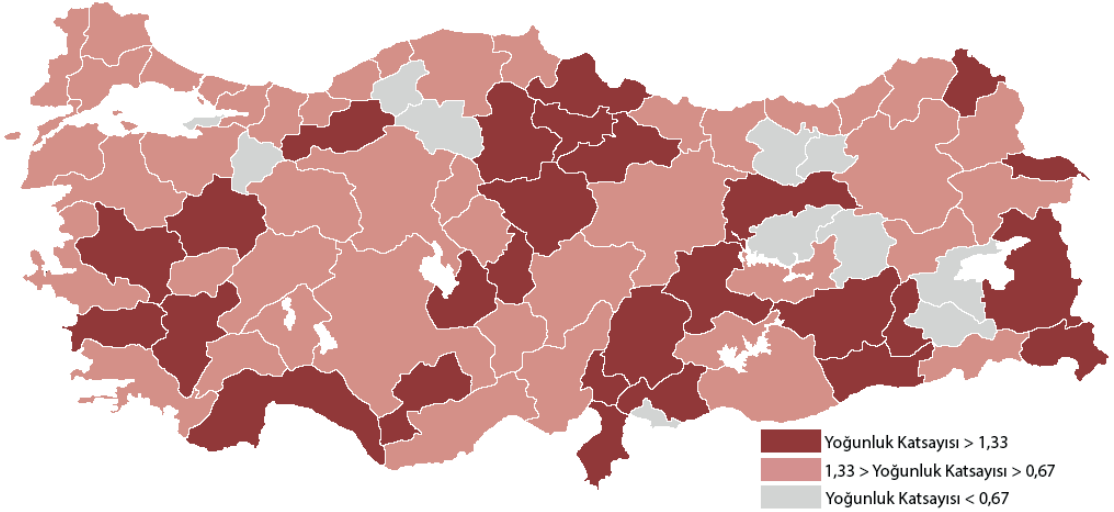
- Türkiye'nin En Büyük 500 Şirketi listesindeki 12 şirket,

temsil ediyor.

Türkiye'deki kayıtlı çalışan **her 100 kişiden 0,3'ü** otomotiv ticaret sektöründe çalışıyor.

Türkiye'deki faaliyet gösteren **her 100 firmadan 1,1'i** otomotiv ticaret sektöründe faaliyet gösteriyor.

Otomotiv Ticaret Sektörü Firmalarının Bölgesel Yoğunluk Haritası

Kaynak: TOBB Üye Veri Tabanı

Özel sektörde faaliyet gösteren firmaların **vergi öncesi karlarının yüzde 0,4'ünü** otomotiv ticaret sektörü yapıyor.

Ödenen **her 1000 TL'lik,**

- Kurumlar Vergisinin 5 TL'sini,
- Gelir Vergisinin 5 TL'sini,

otomotiv ticaret sektörü ödüyor.

Sorun 1

Türkiye Otomotiv Sektörü Strateji Belgesi ve Eylem Planı'nın yenilenmemiş olması

Açıklama

Türkiye Otomotiv Sektörü Strateji Belgesi ve Eylem Planı, 2011-2014 yılları için hazırlanmış olup belgede sektörü ilgilendiren hususlar henüz hayata geçirilememiştir.

Çözüm Önerisi

- Türkiye Otomotiv Sektörü Strateji Belgesi ve Eylem Planı bir an önce yenilenmeli,
- Yenileme sürecinde, sektörün görüşleri değerlendirilmelidir.

İlgili Kurumlar

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

Sorun 2

Yaşlı araç parkının gençleştirilmesi için başlatılan çalışmaların henüz tamamlanmamış olması

Açıklama

Yaşlı araç parkı sebep olduğu kazalar yüzünden can güvenliği sorunu ortaya çıkarmakta, eski teknoloji emisyonları ile enerji israfına sebep olmakta ve çevreyi olumsuz yönde etkilemektedir. Diğer yandan, tamir ve bakım amacıyla yurt dışından eski teknoloji yedek parçalar alınması, cari açığı artırmaktadır.

Çözüm Önerisi

Başta Avrupa olmak üzere dünyadaki uygulamalar araştırılmalı, sektör paydaşlarının görüşleri de alınarak yaşlı araç parkının gençleştirilmesi için yeni bir sistem oluşturulmalıdır.

İlgili Kurumlar

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı

Sorun 3

Hafif ticari araç pazarında daralma yaşanması

Açıklama

Hafif ticari araçların; muayene sürelerinin kısa olması, köprü geçişlerinde sıkıntı yaşanması, SRC belgesi zorunluluğu ve K belgesi koşulları nedeniyle operasyonel kiralanamaması sonucunda hafif ticari araç satışının toplam pazardaki payı son 10 yılın en düşük seviyesine inmiştir. Ayrıca, Türkiye'nin Avrupa'da üretimde lider olduğu hafif ticari araçların iç pazarındaki düşüş iç üretim ve ihracatı olumsuz etkilemektedir.

Çözüm Önerisi

4925 sayılı Karayolu Taşıma Yönetmeliği'nin 6. maddesinin 8. bendinde yapılan K belgelerinin tanımına “öz mal olmayan araçlar” eklenmeli, diğer sorunlar için mevzuat çalışması yapılmalıdır.

İlgili Kurumlar

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı

Sorun 4

“Pert” olarak tabir edilen araçlar nedeniyle yaşanan sorunlar

Açıklama

Karayolları Trafik Yönetmeliği ve Kara Taşıtları Kasko Sigortası Genel Şartları'nda “pert” tanımının olmaması, kavramların anlaşılabilmesi, tam hasarlı/ağır hasarlı araçların nasıl onarıldığının bilinmemesi, onarım sonrası hasarlı araçların herhangi bir mercii tarafından onarımlarına dair kalite kontrolü yapılmadan tekrar trafiğe çıkmasının mümkün olması gibi sebeplerden dolayı sıkıntı yaşanmaktadır.

Çözüm Önerisi

Başta Avrupa ülkeleri olmak üzere dünya genelindeki uygulamalar araştırılmalı, sektör paydaşları da (STK'lar, üreticiler, yetkili satıcılar, distribütörler, ikinci el motorlu taşıt araçları ticareti yapanlar vb.) sürece dahil edilerek Karayolları Trafik Yönetmeliği ve Kara Taşıtları Kasko Sigortası Genel Şartları'nda düzenleme yapılmalıdır.

İlgili Kurumlar

Hazine Müsteşarlığı, İçişleri Bakanlığı

Sorun 5

İkinci el motorlu taşıt araçları ticaretinde yaşanan sorunlar

Açıklama

İkinci el motorlu taşıt araçları ticaretine ait norm ve standartların olmaması sektöre zarar vermektedir. Ayrıca ticari amaçla ikinci el alım satımı yapan firmalar, 3065 sayılı KDV Kanunu'nun 30. maddesi (b) bendinde bulunan düzenleme nedeniyle yeniden satmak amacıyla aldıkları araçlar için ödedikleri %1 KDV tutarını indirim konusu yapamamaktadırlar.

Çözüm Önerisi

- İkinci el motorlu taşıt araçları ticareti yapan firmalara tanım ve mesleki yeterlilik belgesi verilmeli,
- 3065 sayılı KDV Kanunu'nun 30. maddesi (b) bendinde “işletmelere ait ticarete konu edilen araçlar hariç olmak üzere, binek otomobillerinin alış vesikalarında gösterilen KDV” şeklinde değişiklik yapılmalıdır.

İlgili Kurumlar

Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı

TÜRKİYE OTOMOTİV YAN SANAYİ MECLİSİ

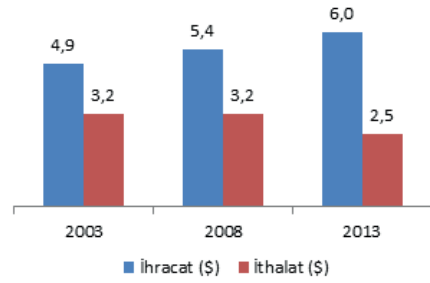
Otomotiv yan sanayi sektörünü;

- Türkiye'nin En Büyük 1000 Sanayi Kuruluşu listesindeki 44 kuruluş,
- Türkiye'nin En Büyük 500 Şirketi listesindeki 8 şirket,

temsil ediyor.

Otomotiv yan sanayi sektörü 2013 yılında;
• 9,1 milyar \$ ihracat,
• 6,3 milyar \$ ithalat,
yaptı.

Otomotiv Yan Sanayi Sektörünün Türkiye'nin Toplam İhracatı ve İthalatı İçindeki Payı (%)

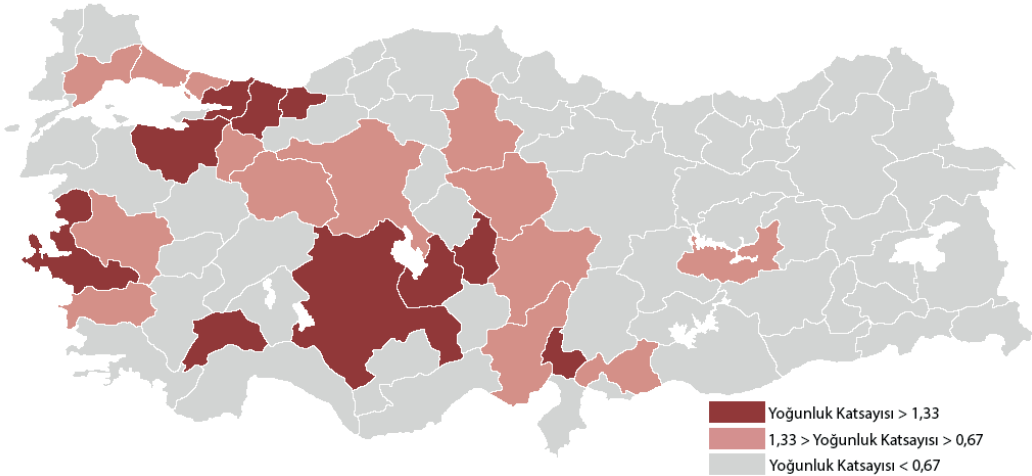

Türkiye'deki kayıtlı çalışan **her 100 kişiden 0,6'sı** otomotiv yan sanayi sektöründe çalışıyor.

Otomotiv yan sanayi sektöründe istihdam edilen **her 100 kişiden 6'sı** mühendis olarak çalışıyor.

Türkiye'deki faaliyet gösteren **her 100 firmadan 0,4'ü** otomotiv yan sanayi sektöründe faaliyet gösteriyor.

Otomotiv Yan Sanayi Sektörü Firmalarının Bölgesel Yoğunluk Haritası

Kaynak: TOBB Üye Veri Tabanı

Özel sektörde faaliyet gösteren firmaların **vergi öncesi karlarının yüzde 0,8'ini** otomotiv yan sanayi sektörü yapıyor.

Ödenen **her 1000 TL'lik**,

- Kurumlar Vergisinin 7 TL'sini,
 - Gelir Vergisinin 2 TL'sini,
- otomotiv yan sanayi sektörü ödüyor.

Sorun 1

Ar-Ge faaliyetlerinin, kümelenme alanları ve KOBİ firmaları gözetilerek artırılması ve yaygınlaştırılması ihtiyacı

Açıklama

Türkiye’de bugüne kadar kurulan 153 Ar-Ge merkezinin otomotiv sektörü için kurulan 50 adedinde yaklaşık 3.500 mühendis ve teknik uzman çalışmaktadır. Otomotiv yan sanayi, dünyadaki pek çok önemli orijinal ürün üreticisine tedarikçilik yapmakta ve esnek yapısıyla uluslararası rekabet gücünün temelini oluşturmaktadır. Otomotiv gibi global bir sektörde ilerlemek ve yeni projelerden pay almak, Ar-Ge ve yenilikçi çalışmalarla mümkündür. Sektörde yer alan firmaların tamamına yakını KOBİ olduğundan personel sayısından dolayı Ar-Ge teşviklerinden yeterince yararlanamamaktadır. Ar-Ge Kanunu’nda yapılan son değişiklik ile personel sayısının 30’a indirilmesinde Bakanlar Kurulu yetkilendirilmiştir. Bu dahi şu anki ihtiyacı tam karşılayamamaktadır.

Çözüm Önerisi

İhtisas OSB’leri ile sektörel kümeleşmenin olduğu OSB’lerin, OSB Müdürlüğü bünyesinde veya koordinasyonunda KOBİ niteliğindeki firmaların toplu Ar-Ge faaliyeti yürütebileceği Ar-Ge merkezlerinin kurulmasına imkan sağlanmalıdır.

İlgili Kurumlar

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

Sorun 2

İhracatta KDV iadesi

Açıklama

Ağırlıklı olarak ihracata yönelik faaliyet göstermekte olan sanayiciler küresel rekabetin yoğun olduğu bu dönemde, iç pazardan makine, teçhizat, kalıp ve ara mamulleri tedarik ettiğinde KDV ödemekte, ithalat ise dahilde işleme desteklerinden yararlanılarak KDV’siz yapılmaktadır. İç pazardan KDV’li temin edilen ürünlerden dolayı KDV alacakları birikmekte ve iade sürecinde bürokratik işlemlerin uzun zaman alması, finansman yüküne neden olmaktadır.

Çözüm Önerisi

AB ülkelerinde olduğu gibi, sicili temiz, beyanname ve ödemelerinde sorun olmayan firmaların aylık beyannameleri esas alınarak ve 3.2.109 seri no’lu KDV Genel Tebliği’nin 4(B) bölümünün 2. ve 3. numaralarındaki kolaylığın, firmaların büyüklüğüne bakılmaksızın KDV alacaklarının aynı dönem içinde yapılabilmesine imkan tanıyacak şekilde iade işlemi yapılabilir.

İlgili Kurumlar

Maliye Bakanlığı

Sorun 3

Türk otomotiv yan sanayinin AB ülkelerinde yeterince etkin olamaması

Açıklama

AB ülkelerinde yaşanan ekonomik sorunlar ve istikrarsızlık, AB'deki otomotiv yan sanayi firmalarını olumsuz yönde etkilemiştir. Bu durum, AB ülkelerindeki sanayi kuruluşlarına göre daha genç, dinamik, proaktif, gerçekleştirdiği ihracat ile kendini kanıtlamış ülkemiz otomotiv yan sanayi için yeni fırsatlar doğurmuştur. Bu fırsatlar Türkiye'nin rekabet gücünü artıracak, ihracatta katma değer ve ürün geliştirme konuları ile kalıcılık sağlayacak ve ülkemize daha fazla projenin gelmesinin yolu açılacaktır.

Çözüm Önerisi

AB ülkelerinde ortaya çıkan bu fırsatın değerlendirilmesi için maliyetlerin düşürülmesi kapsamında ihracatta navlun giderlerine teşvik sağlanmalıdır.

İlgili Kurumlar

Ekonomi Bakanlığı

Sorun 4

Sektörün yurt dışında tanıtım eksikliği

Açıklama

AB ve ABD otomotiv sanayinde ciddi rekabet gücü kaybına uğramış, Doğu Avrupa ve Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelere tedarikçi arayışı içine girmiştir. Ülkemiz otomotiv yan sanayisi esnek yapısı, rekabetçi fiyatları ve ulaştığı kalite seviyesi ile tedarikçisi olduğu Batılı şirketlerin ilgisini çekmektedir. Diğer yandan büyük yabancı yatırımcıları ülkemize çekmek için ve daha etkin işbirliği için sektörün tanıtımına ihtiyaç duyulmaktadır.

Çözüm Önerisi

Sektörel STK'ların tanıtım amaçlı yurt dışı ofis açma, seyahat organizasyonu ve tanıtım faaliyetleri devlet destekleri arasına alınmalıdır.

İlgili Kurumlar

Ekonomi Bakanlığı, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

Sorun 5

OSB'lerin yeni teşvik ihtiyacı ile altyapı ve eğitim yatırımları üzerindeki KDV yükü

Açıklama

OSB'ler Türkiye'nin sağlıklı sanayileşmesi, çevrenin ve doğal kaynakların korunması bakımından önemli görevler yüklenmişlerdir. OSB'ler kamunun yapması gereken tüm altyapı yatırımlarını üyelerinin öz kaynakları ile gerçekleştirmekte, bazı OSB'ler eğitime de ciddi yatırımlar yapmaktadır.

Kamunun yapması gereken bu yatırımlar için OSB'lerin ayrıca %18 KDV ödemesi, yapacakları yatırımları kısıtlamaktadır.

Çözüm Önerisi

- OSB'lerde yatırımları teşvik etmek ve yapılaşmayı hızlandırmak için buralarda kurulacak sanayi tesislerinin arsa bedelleri, teşvik belgesi kapsamında yatırım tutarı hesabına dahil edilmeli,
- OSB'lerdeki inşaat, altyapı (yol, su, elektrik, haberleşme, arıtma vs. gibi) harcamalarına KDV istisnası tanınmalı,
- OSB'lerin birikmiş KDV alacaklarının eğitim yatırımlarına dönüşmesi için düzenleme yapılmalı,
- OSB'lerin yapacağı eğitim yatırımları KDV'den muaf tutulmalıdır.

İlgili Kurumlar

Maliye Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

TÜRKİYE ÖZEL GÜVENLİK HİZMETLERİ MECLİSİ

Özel güvenlik hizmetleri sektörünü;

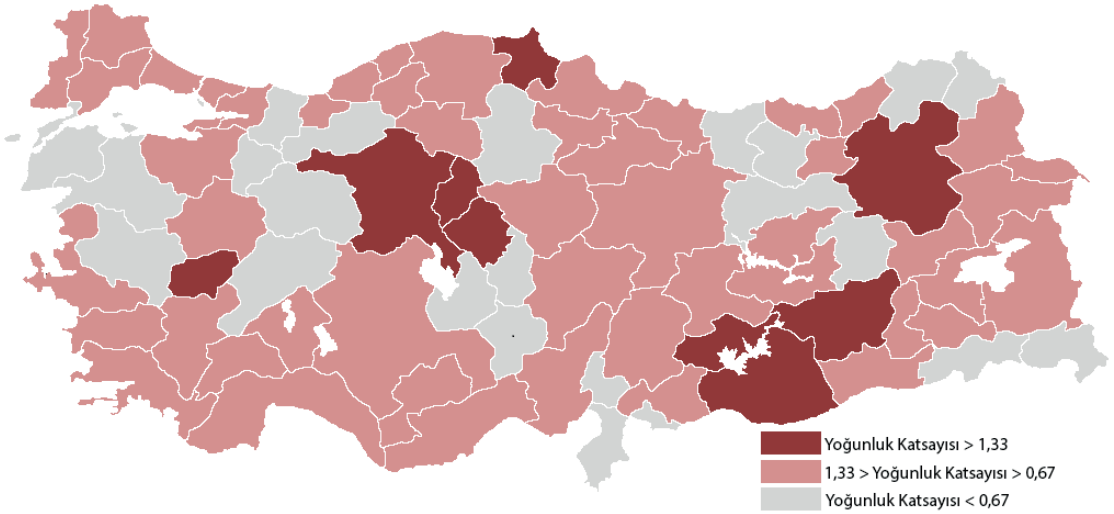
- Türkiye'nin En Büyük 500 Şirketi listesindeki 2 şirket,

temsil ediyor.

Türkiye'deki kayıtlı çalışan **her 100 kişiden 1,8'i** özel güvenlik hizmetleri sektöründe çalışıyor.

Türkiye'deki faaliyet gösteren **her 100 firmadan 0,3'ü** özel güvenlik hizmetleri sektöründe faaliyet gösteriyor.

Özel Güvenlik Hizmetleri Sektörü Firmalarının Bölgesel Yoğunluk Haritası

Kaynak: TOBB Üye Veri Tabanı

Özel sektörde faaliyet gösteren firmaların **vergi öncesi karlarının yüzde 0,1'ini** özel güvenlik hizmetleri sektörü yapıyor.

Ödenen **her 1000 TL'lik**,

- Kurumlar Vergisinin 4 TL'sini,
- Gelir Vergisinin 1 TL'sini,

özel güvenlik hizmetleri sektörü ödüyor.

Sorun 1

Kamu ihalelerinde kıdem tazminatından kaynaklanan sorunlar

Açıklama

Kıdem tazminatının 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda yapılacak değişiklik sonrası ikincil mevzuatla düzenlenmesi beklenirken, ikincil mevzuatta bu düzenlemeye yer verilmemiştir. Personele kıdem tazminatı ödemek zorunda kalan taşeron firmalar hizmeti alan kamu kurumuna rücu davası açmakta ve hizmet alan kamu kurumları da bu bedelleri ödemek zorunda kalmaktadırlar.

Çözüm Önerisi

KİK mevzuatında gerekli düzenlemelerin yapılarak asgari maliyet hesabına kıdem tazminatı ödemeleri dahil edilmelidir.

İlgili Kurumlar

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, KİK

Sorun 2

5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun'un 21. maddesinde yer alan sigorta kapsamının ihtiyacı karşılamaması

Açıklama

Anılan madde ile mali sorumluluk sigortası kapsamında özel güvenlik görevlilerinin üçüncü kişilere verecekleri zararların tazmini düzenlenmektedir. Mevcut durumda, özel güvenlik personelinin çalıştığı şirket, özel güvenlik hizmeti satın alan şirket ve özel güvenlik personelinin kendisi sigorta kapsamı dışındadır. Bu haliyle mali sorumluluk sigortası sadece üçüncü şahıslara yöneliktir. ABD ve Avrupa'da sigorta ile ilgili mevzuat tüm tarafları kapsamaktadır.

Çözüm Önerisi

Avrupa standartlarına uygun olarak 5188 sayılı Kanun'un 21. maddesi yeniden ve tüm tarafları kapsayacak şekilde düzenlenmelidir.

İlgili Kurumlar

İçişleri Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı

Sorun 3

Elektronik güvenlik sistemleri konusundaki standart boşluğu

Açıklama

Elektronik güvenlik sistemlerinin ithalatında ve yurt içi üretiminde herhangi bir standart bulunmaması dolayısıyla teknik yeterlilik, servis ve yedek parça gibi konularda standart belirlenmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

Çözüm Önerisi

- Gerekli mevzuat çalışması yapılarak, ithalat rejiminde kalite sağlanmasına yönelik standart belirlenmeli,
- Yurt içinde standartlara uygun üretimin sağlanmasına yönelik teşvik verilmelidir.

İlgili Kurumlar

İçişleri Bakanlığı, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TSE

Sorun 4

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Kanunu'nda yer alan "iş kazası" tanımı

Açıklama

Özel güvenlik görevlileri kamu kolluk kuvvetlerinin olmadığı alanlarda, kolluk kuvvetleri olay yerine gelene kadar kolluk kuvveti yerine olaya müdahil olurlar. Silahlı saldırı, terör, gasp ve hırsızlık gibi hallerde kamu düzenini sağlamak amaçlı yapılan müdahaleler sonucunda vuku bulan ölümlü hadiseler, "iş kazası" olarak nitelendirilmektedir.

Çözüm Önerisi

Kamu kolluk kuvvetlerinin olmadığı yerlerde bu görevi üstlenen özel güvenlik hizmetleri ile ilgili ortaya çıkacak görev tazminatlarına kamu desteği sağlanmalıdır.

İlgili Kurumlar

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı

Sorun 5

Özel güvenlik görevlilerinin hukuki statüsü

Açıklama

Özel güvenlik görevlilerinin tabi oldukları 4857 sayılı İş Kanunu sektör için yetersiz kalmaktadır.

Çözüm Önerisi

Özel güvenlik sektörünün tehlikeli çalışma koşulları ve özel durumu dikkate alınarak Denizcilik İş Kanunu, Basın İş Kanunu gibi Özel Güvenlik İş Kanunu benzeri mevzuat hazırlanarak hayata geçirilmelidir.

İlgili Kurumlar

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı

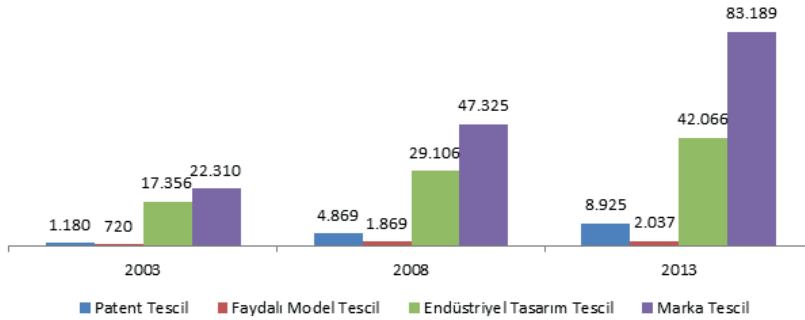
TÜRKİYE PATENT VE MARKA VEKİLLERİ MECLİSİ

Türkiye'de yeterlilik sınavı kazanan 5.043 marka vekili, 3.109 patent vekili toplamda 8.152 patent ve marka vekili vardır.

Marka, Patent, Faydalı Model ve Endüstriyel Tasarım Sayısı (2013)

Marka Başvuru Sayısı	108.608
Marka Tescil Sayısı	83.189
Patent Başvuru Sayısı	12.053
Patent Tescil Sayısı	8.925
Faydalı Model Başvuru Sayısı	3.541
Faydalı Model Tescil Sayısı	2.037
Endüstriyel Tasarım Başvuru Sayısı	45.091
Endüstriyel Tasarım Tescil Sayısı	42.066

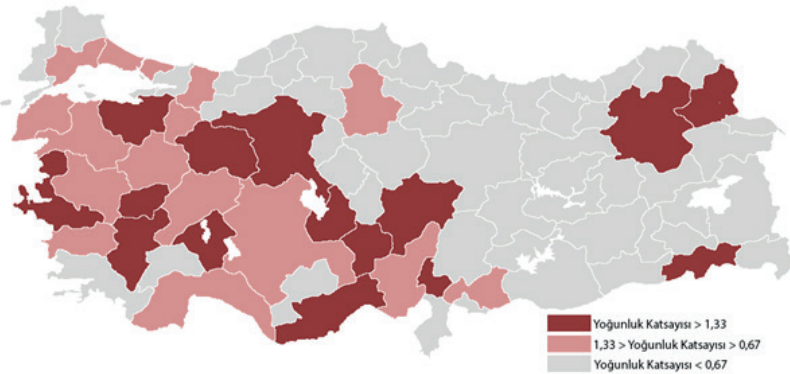

Kaynak: TPE

Türkiye'deki kayıtlı çalışan **her 100 kişiden 0,3'ü** patent ve marka vekilleri sektöründe çalışıyor.

Türkiye'deki faaliyet gösteren **her 100 firmadan 0,1'i** patent ve marka vekilleri sektöründe faaliyet gösteriyor.

Patent ve Marka Vekilleri Sektörü Firmalarının Bölgesel Yoğunluk Haritası

Kaynak: TOBB Üye Veri Tabanı

Özel sektörde faaliyet gösteren firmaların **vergi öncesi karlarının yüzde 0,1'ini** patent ve marka vekilleri sektörü yapıyor.

Ödenen **her 1000 TL'lik**,

- Kurumlar Vergisinin 1 TL'sini,
 - Gelir Vergisinin 1 TL'sini,
- patent ve marka vekilleri sektörü ödüyor.

Sorun 1

Sınai haklar alanında kanun bulunmaması

Açıklama

24/6/1995 tarihinde 551, 554, 555, 556 sayılı Patent, Tasarım, Coğrafi İşaret, Marka Kanun Hükmünde Kararnamelerinin kabul edilmesinin üzerinden 19 yıl geçmesine rağmen, söz konusu Kararnameler kanuna dönüştürülmeyerek ceza yaptırımlarına ilişkin sorunların kaynağını oluşturmuştur. TBMM Genel Kurulu gündemindeki Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (Esas 1/756), mevcut Kararnamelerin bazı maddelerini değiştirmeyi amaçlamıştır.

Çözüm Önerisi

TBMM Genel Kurulundaki 1/756 sayılı Tasarı geri çekilmeli, yerine sınai hakları düzenleyen yeni bir kanun metni tarafların görüşleri alınarak hazırlanmalıdır.

İlgili Kurumlar

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

Sorun 2

Bir uzmanlık alanı olan patent ve marka vekilliği ile ilgili yasal düzenleme olmaması

Açıklama

Patent ve marka vekilliği uluslararası anlaşmalar dahil bütün yasal düzenlemelerde bir meslek olarak tanımlanmaktadır. Tarihçesi 1871 yılına kadar uzanan bu meslekte, Türk Patent Enstitüsü tarafından yapılan yeterlilik sınavını kazanan yaklaşık 6.000 kişi olmasına rağmen meslek kanunu bulunmamaktadır. 2014-2018 Ulusal Fikri Haklar Strateji Belgesi'nin 1. maddesinde bu ihtiyaç vurgulanmış ve yasal düzenleme hazırlanacağı belirtilmiştir.

Çözüm Önerisi

- Patent ve marka vekilliği mesleğinin, disiplin kurallarını da içeren çerçeve niteliğinde düzenleyici kanun hükümleri TOBB önerileri doğrultusunda oluşturulmalı,
- TBMM Genel Kurulu gündemindeki Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'ndan patent ve marka vekilliğine ilişkin 94. ve 95. maddeler çıkarılmalıdır.

İlgili Kurumlar

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

Sorun 3

Fikri haklar alanında yetişmiş eleman ve uzman ihtiyacı

Açıklama

Sektörün yetişmiş eleman ve uzman ihtiyacı tam olarak karşılanamamaktadır. Fikri haklar alanında doktora yapmış, doçent ve profesör olmuş bilim insanlarına acil ihtiyaç bulunmaktadır. Yüksek lisans programlarının artırılması ve akademik personel yetiştirilmesi konusunda adımlar atılmıştır, ancak bunlar yetersiz düzeydedir.

Çözüm Önerisi

- Üniversitelerde, fikri haklar, ana bilim dalı düzeyinde kabul edilmeli, bu yolla üniversite müfredatında fikri haklar konusu eklenmeli ve bu alanda uzman bilim insanları yetiştirilmeli,
- Üniversitelerde fikri haklar ile ilgili yüksek lisans programları ve teknoloji transfer ofisleri açılmalı ve sertifikalı eğitim programları düzenlenmelidir.

İlgili Kurumlar

YÖK

Sorun 4

556 sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 7. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendinin uygulanmaması

Açıklama

Markaların korunması amaçlı yasal hükümler, tescilli markaları izinsiz kullanımlara karşı korumaktadır. Anılan Kararname'ye göre, tescilli marka varsa, bu marka ile "aynı veya ayırt edilemeyecek kadar benzer" olan yeni tescil taleplerinin reddedilmesi gerekmektedir. Ancak, TPE, tescilli marka ile "ayırt edilemeyecek kadar benzer" markaların başvurularını kabul ederek yayımlamaktadır. Uzun yıllar emek verilerek oluşturulan markaların ayırt edilemeyecek kadar benzerlerinin yayınlanması, tescil edilmesi, piyasada karışıklığa yol açmakta, gereksiz itirazlara ve davalara sebep olmaktadır.

Çözüm Önerisi

Anılan Kararname'nin 7. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendi uygulanarak, "aynı veya ayırt edilemeyecek kadar benzer" olan yeni tescil talepleri reddedilmelidir.

İlgili Kurumlar

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TPE

TÜRKİYE PERAKENDECİLİK MECLİSİ

Perakendecilik sektörünü;

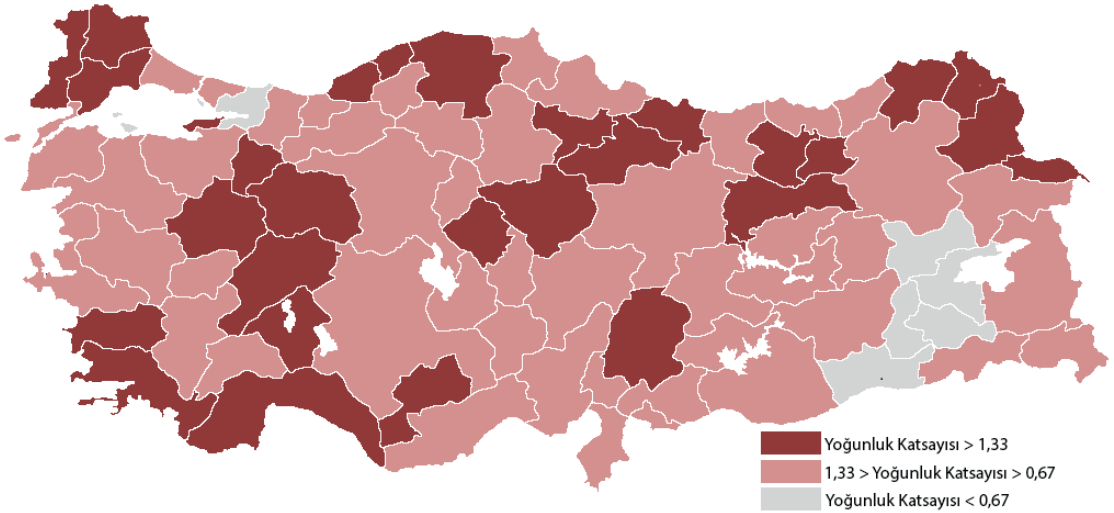
- Türkiye'nin En Büyük 500 Şirketi listesindeki 40 şirket,
- Türkiye'nin En Hızlı Büyüyen 100 Şirketi listesindeki 3 şirket,

temsil ediyor.

Türkiye'deki kayıtlı çalışan **her 100 kişiden 12'si** perakendecilik sektöründe çalışıyor.

Türkiye'deki faaliyet gösteren **her 100 firmadan 10'u** perakendecilik sektöründe faaliyet gösteriyor.

Perakendecilik Sektörü Firmalarının Bölgesel Yoğunluk Haritası

Kaynak: TOBB Üye Veri Tabanı

Özel sektörde faaliyet gösteren firmaların **vergi öncesi karlarının yüzde 5,6'sını** perakendecilik sektörü yapıyor.

Ödenen **her 1000 TL'lik**,

- Kurumlar Vergisinin 39 TL'sini,
- Gelir Vergisinin 154 TL'sini,

perakendecilik sektörü ödüyor.

Sorun 1

Hazırlanan yasal düzenlemelerin sektörle yeterli düzeyde istişare edilmemesi

Açıklama

- Hal kayıt sistemi için geliştirilen ana yazılım, zincir marketlerin operasyonlarıyla örtüşmemektedir. Değişiklikler için tanınan süre Şubat ayında dolduğundan, belediyeler firmalara ceza kesmektedir.
- Sektörün düzenlenmesi amacıyla hazırlanan Perakende Ticaretin Düzenlenmesine Yönelik Kanun Tasarısı Taslağı mevcut yasalarla çalışmaktadır.

Çözüm Önerisi

- Hal kayıt sisteminde en az 30 mağazaya dağıtım yapanlara bir istisna getirilerek istenen bilgilerin günlük değil aylık olarak sisteme yüklenmesi için olanak sağlanmalı,
- Geçiş hükümleri süresi 1/6/2014 tarihine kadar uzatılmalı ve bu aşamada belediyelere yapılacak rüsum ödemeleri beyana dayalı olmalı,
- Perakende sektörünün hukuksal çerçevesi için yürürlükteki mevzuat üzerinden bütüncül bir çalışma yapılmalıdır.

İlgili Kurumlar

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı

Sorun 2

Kayıt dışı ekonomiyi destekleyen, haksız rekabete yol açan uygulamalar

Açıklama

- İnternette ambalajsız, taklit, kullanılmış veya son kullanma tarihi geçmiş ürün satışı yapılabilmektedir.
- Semt pazarları ve tek mağazalı (organize olmayan) yapılarda denetimsiz faaliyetler sebebi ile faturasız, düşük vergili mal ve hizmet alım-satımı yapılmakta, sigortasız personel çalıştırılmaktadır.
- Ürün bazlı taksit sınırlandırması kayıt dışılığı artıracaktır.

Çözüm Önerisi

- İnternette yapılan satışlarda, piyasadaki rekabeti bozacak uygulamalara karşı etkin denetim ve yaptırım sistemleri geliştirilmeli, taklit ürünlerle mücadele edilmeli,
- Uluslararası örnekler incelenerek yerel pazarlarda yazarkasa uygulaması hayata geçirilmeli,
- Ürünler arası taksit farkı kaldırılmalıdır.

İlgili Kurumlar

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

Sorun 3

Sektördeki istihdam ve çalışma koşullarına ilişkin sorunlar

Açıklama

Perakende sektöründe yeni açılan iş yerleri hiçbir özendirici uygulamadan yararlanamamakta, istihdam artışı sadece mevcut iş yeri bazında değerlendirilmektedir. Aslında, yeni açılan her iş yeri ilave istihdam yaratmaktadır.

Çözüm Önerisi

- Perakende şirketleri yeni iş yeri açılışlarında ve eski iş yerlerinin çalışan sayılarının artışlarında, işyeri olarak değil, İl toplamı bazında değerlendirilerek, sigorta işveren payları 36 ay süreyle alınmamalı,
- İstihdama yapılan katkı göz önüne alınarak, işsizlik sigortasında işveren payı %1'e düşürülmelidir.

İlgili Kurumlar

Maliye Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

Sorun 4

Yurt dışı yatırımlara sağlanan desteklerin yetersizliği

Açıklama

- Turquality üretici olmayan perakendecilere destek sağlamamaktadır.
- 2010/6 sayılı Yurt Dışı Birim, Marka ve Tanıtım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ, Türk ürünleri dışındaki ürünlerin satışını yapan perakende firmalarını kapsamamaktadır.
- Türk AVM yatırımcılarının yurt dışı yatırımlarına sağlanan destekler yetersizdir.

Çözüm Önerisi

- Eximbank Yurt Dışı Mağazalar Yatırım Kredisi (YDMYK) kapsamı Türk menşeli ürünlerle sınırlandırılmamalı,
- Yurt dışında yatırım yapacak mağaza ve AVM'ler için Eximbank kaynakları daha rahat ulaşılabilir olmalı, üst limitler yükseltilmeli,
- Perakende ticaret firmaları hizmet markası oluşturma-geliştirmenin desteklenmesi bağlamında Turquality kapsamına alınmalıdır.

İlgili Kurumlar

Ekonomi Bakanlığı, Eximbank

Sorun 5

Kamu tarafından, perakendeciliğin yarattığı katma değer gözardı edilerek sektörün sadece “tüke-
tim” olarak algılanması

Açıklama

- Perakende, üretimin karşıtı olarak görülmekte, kayıt içi ekonominin gelişimindeki önemi ve özellikle istihdama doğrudan ve dolaylı katkısı gözardı edilmektedir.
- Ar-Ge, enerji ve atık yönetimi gibi konularda başka sektörlerle sağlanan teşvikler peraken-
de sektörüne sağlanmamaktadır.

Çözüm Önerisi

Kamu otoritesinin teşvik düzenlemelerinde bilimsel veriler ile perakende sektörünün ekonomiye katkısına yönelik etki analizi yapılmalı ve sektör teşviklere dahil edilmelidir.

İlgili Kurumlar

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

TÜRKİYE PETROL VE PETROL ÜRÜNLERİ SANAYİ MECLİSİ

Petrol ve petrol ürünleri sanayi sektörünü;

- Türkiye'nin En Büyük 1000 Sanayi Kuruluşu listesindeki 9 kuruluş,
- Türkiye'nin En Büyük 500 Şirketi listesindeki 16 şirket,
- Türkiye'nin En Hızlı Büyüyen 100 Şirketi listesindeki 1 şirket,

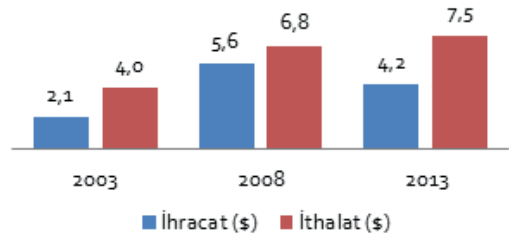
temsil ediyor.

Petrol ve petrol ürünleri sanayi sektörü 2013 yılında;

- 6,2 milyar \$ ihracat,
- 18,7 milyar \$ ithalat,

yaptı.

Petrol ve Petrol Ürünleri Sanayi Sektörünün Türkiye'nin Toplam İhracatı ve İthalatı İçindeki Payı (%)

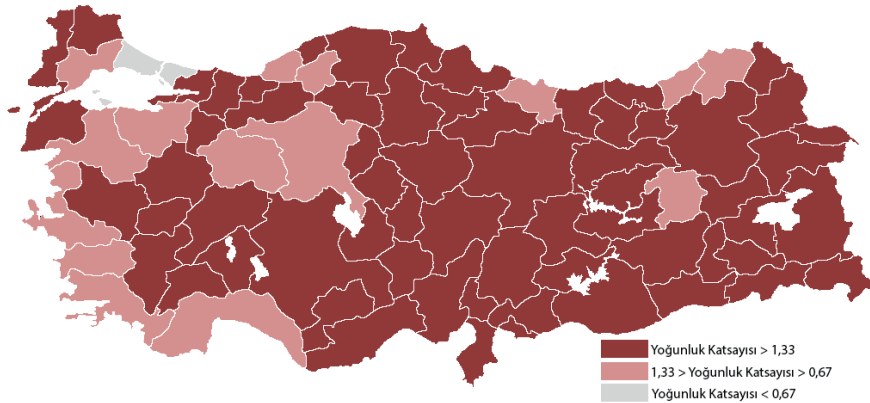

Türkiye'deki kayıtlı çalışan **her 100 kişiden 1,4'ü** petrol ve petrol ürünleri sanayi sektöründe çalışıyor.

Petrol ve petrol ürünleri sanayi sektöründe istihdam edilen **her 100 kişiden 10'u** mühendis olarak çalışıyor.

Türkiye'deki faaliyet gösteren **her 100 firmadan 1,6'sı** petrol ve petrol ürünleri sanayi sektöründe faaliyet gösteriyor.

Petrol ve Petrol Ürünleri Sanayi Sektörü Firmalarının Bölgesel Yoğunluk Haritası

Kaynak: TOBB Üye Veri Tabanı

Özel sektörde faaliyet gösteren firmaların **vergi öncesi karlarının yüzde 1,9'unu** petrol ve petrol ürünleri sanayi sektörü yapıyor.

Ödenen **her 1000 TL'lik**,

- Kurumlar Vergisinin 16 TL'sini,
- Gelir Vergisinin 10 TL'sini,

petrol ve petrol ürünleri sanayi sektörü ödüyor.

Sorun 1

1240 sayılı EPDK Kurul Kararı'yla düzenlenen akaryakıt istasyonu otomasyon uygulaması

Açıklama

Otomasyon, kaçakçılıkla mücadelede önemlidir ve sektör tarafından desteklenmektedir. Ancak EPDK kamusal olan denetim görevini dağıtıcı lisansı sahiplerine vermiştir. Aynı tüzel kişilikler olan dağıtıcı ve bayi arasındaki ticari ilişkiye, denetim, tutanak tutma, adli işlemler başlatma gibi kamu fonksiyonlarının eklenmesi, dağıtıcı-bayi ilişkilerinde ciddi sorunlara sebep olacaktır. Otomasyonun dağıtıcı depoları ve oto gaz hariç uygulanması beklenen faydayı sınırlamaktadır.

Çözüm Önerisi

- Dağıtıcının otomasyonda mutabakatsızlıkları takip ve EPDK'ya bildirim yükümlülüğü devam etmeli ancak ikmalin kesilmesi ve adli işlem başlatma kararı EPDK tarafından alınmalı,
- Dağıtıcı sorumlulukları bayilik sözleşmesinin sona ermesiyle bitmeli,
- Otomasyon, dağıtıcı depoları ve oto gazı kapsayacak şekilde genişletilmelidir.

İlgili Kurumlar

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, EPDK

Sorun 2

Kıyı Tesislerine İşletme İzni Verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik çerçevesinde izinlerin yenilenmesinde aksama yaşanması ve izin sürelerinin kısa olması

Açıklama

Akaryakıt ikmalinde kıyı tesisleri işletme izinleri Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından anılan Yönetmelik çerçevesinde verilmektedir. İşletme izinlerinin kesintiye uğraması, geçici ve kısa süreli verilmesi ikmali aksatmakta, ülke ekonomisine zarar vermekte ve yatırımları engellemektedir.

Çözüm Önerisi

- İşletme izinleri geçmişte olduğu gibi 5 yıl için verilmeli,
- Yönetmelik'te, mevzuata uyum ihtiyacı bulunan kıyı tesislerinin geçici işletme izinlerinde, faaliyetlerinin sürekliliğinin sağlanması amacıyla 3 yıla çıkarılacak şekilde değişiklik yapılmalı,
- Bakanlıklar arası anlaşmazlıkların çözümü için Bakanlıklar arası bir Kurul oluşturulmalıdır.

İlgili Kurumlar

Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı

Sorun 3

Kaçak akaryakıt tanımı ve uygulamasından kaynaklı sorunlar

Açıklama

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'nda, EPDK tarafından belirlenen seviyede ulusal marker içermeyen akaryakıt, kaçak akaryakıt olarak tanımlanmaktadır. Bu tanım nedeniyle gerçekte yasal olan bir akaryakıt, ölçüm hataları veya cihazlar arası uyumsuzluk gibi sebeplerle kaçak olarak addedilebilmektedir. Ayrıca istasyonlarda yapılan tank ve ekipman denetimlerinde kullanılacak belgelerde standart sağlanamadığından, kaçakçılık suçlaması yapılabilmektedir.

Çözüm Önerisi

- Kanun'daki ulusal markere dayalı kaçak akaryakıt tanımı değiştirilmeli,
- Belirlenen seviyede ulusal marker içermeyen akaryakıtın doğrudan kaçak olarak değerlendirilmesi yerine bu durum ön tanı olarak kabul edilip, "kaçak akaryakıt" tanımlaması için otomasyon sisteminden de faydalanılarak en az bir ilave delil şartı aranmalı,
- EPDK, denetimlerde kullanılmak üzere, istasyonlarda bulunabilecek tank ve ekipmanlar için bir belge geliştirmeli ve buna yönelik bir mevzuat çalışması yapmalıdır.

İlgili Kurumlar

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, EPDK

Sorun 4

21/11/2013 tarihli Gümrük Yönetmeliği 10. maddesi ile akaryakıt ithalatı teminat uygulamasında yapılan değişiklik

Açıklama

Rafineriler ve dağıtıcılardan, onaylanmış kişi statüsünde olanlar için, götürü banka teminat mektubu verme imkanı kaldırılmış ve antrepo ile ithalat aşamalarında her işlem için ayrı ayrı toplamda %220'ye varan miktarda teminat zorunluluğu getirilmiştir. Vergi kaçakçılığını önlemek adına alınacak tedbirler faydalı olmakla birlikte, sektörde toplamda sürekli bağlı kalacak yaklaşık 10 milyar TL tutarındaki teminat, sektörün mali yapısını sarsmaktadır.

Çözüm Önerisi

- Teminat mektuplarının vergiler ödenir ödenmez iadesi sağlanmalı,
- Antrepo ile ithalat aşamalarının tamamı için kaçakçılık girişimlerinden caydıracak yükseklikte global bir teminat ile çalışılabilmesini sağlayacak yönetmelik değişikliği yapılmalıdır.

İlgili Kurumlar

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Maliye Bakanlığı

Sorun 5

Kaçak akaryakıt sorunu

Açıklama

Akaryakıt sektörü sadece ticari bir faaliyet olmayıp kamu adına yılda 65 milyar TL'yi bulan vergilerin toplanmasına aracılık etmektedir. Bu açıdan, son yıllarda alınan tedbirlerle azalan kaçakçılığı kökten çözmek ve yeniden ortaya çıkmasını engellemek için kaçakçılığı doğuran sebeplerin ortadan kaldırılması gerekmektedir.

Çözüm Önerisi

- Akaryakıtlar üzerinden alınan çok yüksek oranlı vergiler zamana yayılı olarak düşürülmeli,
- Deniz ve havacılık yakıtları ile aerosol amaçlı LPG için sıfırlanmış ÖTV uygulaması yerine vergi iadesi sistemine geçilmeli,
- Akaryakıt sektöründe faaliyet gösterecek dağıtıcılara yönelik lisans kriterleri yükseltilmelidir.

İlgili Kurumlar

Maliye Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, EPDK

TÜRKİYE SAĞLIK KURUMLARI MECLİSİ

Sağlık kurumları sektörünü;

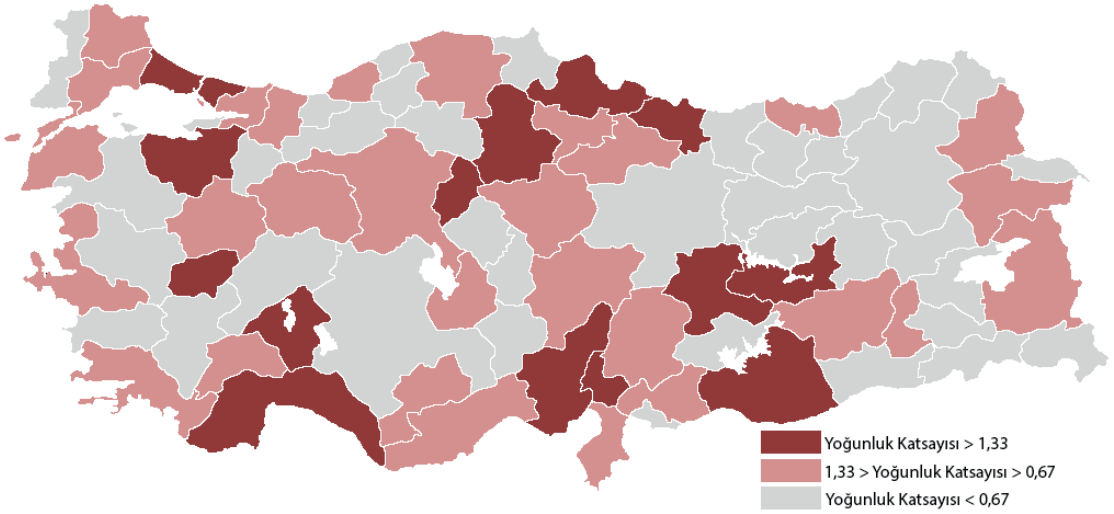
- Türkiye'nin En Büyük 500 Şirketi listesindeki 2 şirket,
- Türkiye'nin En Hızlı Büyüyen 100 Şirketi listesindeki 1 şirket,

temsil ediyor.

Türkiye'deki kayıtlı çalışan **her 100 kişiden 1,5'i** sağlık kurumları sektöründe çalışıyor.

Türkiye'deki faaliyet gösteren **her 100 firmadan 0,8'i** sağlık kurumları sektöründe faaliyet gösteriyor.

Sağlık Kurumları Sektörü Firmalarının Bölgesel Yoğunluk Haritası

Kaynak: TOBB Üye Veri Tabanı

Özel sektörde faaliyet gösteren firmaların **vergi öncesi karlarının yüzde 1'ini** sağlık kurumları sektörü yapıyor.

Ödenen **her 1000 TL'lik**,

- Kurumlar Vergisinin 14 TL'sini,
- Gelir Vergisinin 22 TL'sini,

sağlık kurumları sektörü ödüyor.

Sorun 1

Ülkemizde sağlık hizmetleri için sürdürülebilir finansman modelinin olmaması

Açıklama

Türkiye sağlık hizmetleri finansman modelinin mevcut yapısı ile sağlık hizmetinin sürdürülebilirliği ciddi riskler taşımaktadır. Dünyadaki diğer sistemlerle kıyaslandığında çok geniş bir teminat kapsamına sahip olan SGK, oluşan hizmet bedelini ödemekte yetersiz kalmakta, sübvansede edilmesi gereken miktar her yıl artmakta ve bu yapı sürdürülebilir görülmemektedir. Mevcut durumda hizmet kalitesi giderek kötüleştiği gibi, gereksiz sağlık hizmeti tüketimi de artmaktadır.

Çözüm Önerisi

- Sağlıkta uygulanan teminat paketinin kapsamı ülke gerçekleri göz önünde bulundurularak daraltılmalı, Tamamlayıcı Sağlık Sigortası hayata geçirilmelidir.
- Fark ücretlerinin sınırlandırılması yerine, fark ücret sınırı tamamen kaldırılmalı, hastaneler alacakları fark ücretlerini deklare etmelidir.

İlgili Kurumlar

Sağlık Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, SGK

Sorun 2

Sağlık hizmetlerinde ödeme modelleri

Açıklama

Hizmet bedellerini oluşturan Sağlıkta Uygulama Tebliği (SUT) fiyat tarifesini, gerçek maliyetler esas alınarak hazırlanmamış, 5 yıldır bu fiyatlarda herhangi bir artış yapılmamıştır. Özel sağlık sektörünün operasyonel giderleri her geçen gün artmaktadır. SGK tarafından yayınlanan tebliğ ile özel sağlık kurumlarında 12 TL olarak alınan katkı payı, kamu hastanelerinde 3 TL olarak uygulanmaktadır. SGK bütçesinin her yıl açık vermesinden dolayı Ekonomi Koordinasyon Kurulu (EKK) Kararı ile başlayan global bütçe uygulaması da özel sağlık sektörünün geleceği için endişe uyandırmaktadır.

Çözüm Önerisi

- Gerçek maliyetler esas alınarak fiyat tarifesini yeniden düzenlenmeli, yıllık artışlar enflasyon oranında düzenli olarak uygulanmalı,
- Katkı payı özel ve kamuda eşit olarak uygulanmalı,
- Global bütçe rakamları, ülkemizin aktif sigortalı sayısı, yaşlanan nüfus vb. faktörler dikkate alınarak planlanmalıdır.

İlgili Kurumlar

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, SGK

Sorun 3

15/2/2008 tarihli Özel Hastaneler Yönetmeliği'nden kaynaklanan planlama sorunları

Açıklama

Planlama sadece özel sağlık sektörü için uygulanmaktadır. Bu durum özel sağlık sektörünün gelişmesi önünde engel teşkil ettiğinden anılan yönetmelik, sektörün önünü kapatan bir uygulamaya dönüşmüştür. Şubat 2008 tarihinden sonra özel sağlık sektörü yatırım izni alamamış, kapasitesini arttıramamış ve yeni kadro tahsisi yapamamıştır.

Çözüm Önerisi

- Planlama, mülkiyet ayrımı (kamu/özel) olmaksızın tüm sağlık sektörü için uygulanmalı,
- İnsan kaynakları, teknolojik kaynaklar ve branş ilavelerinde destek politikaları şeffaf bir şekilde uygulanmalı ve kamu-özel ayrımı yapılmamalı,
- Anılan Yönetmelik değiştirilerek, sektörün gerçek ihtiyacı olan kadrolar tahsis edilmeli ve yatırım izinleri verilmelidir.

İlgili Kurumlar

Sağlık Bakanlığı

Sorun 4

Sağlık sektöründe istihdam açığı

Açıklama

Kamu ve özel tüm sağlık sektöründe, diğer sektörlerin tam tersine önemli bir istihdam açığı bulunmaktadır. 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'un Ek 13. maddesinde yapılan değişiklikle sağlık meslek liselerinin kontenjanları düşürülmüştür. Bu değişiklik istihdam açığının artmasına neden olmaktadır.

Çözüm Önerisi

- Sağlıkta istihdam açığının kapatılması için kamu ve özel eğitim kurumları teşvik edilmeli,
- Yakın gelecekte sorunun devam edeceği dikkate alınarak, Tam Gün Kanunu'nun getirdiği kısıtlamalar için, özel sağlık kurumlarının kamu sağlık kurumlarından hizmet almalarına müsaade edecek bir yol bulunmalıdır.

İlgili Kurumlar

Sağlık Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, YÖK

Sorun 5

Sağlık sektöründe kamu- özel ortaklığı (PPP-Public Private Partnership) modelinden kaynaklı sorunlar

Açıklama

Sağlık hizmetinin kalitesini yükseltmek ve vatandaşların hizmete bir kampüs içinde daha rahat ulaşmasını sağlamak amacıyla yapılması planlanan PPP modeliyle kurulmakta olan hastaneler sağlık sektöründe birçok belirsizliğin oluşmasına neden olabilecektir.

Çözüm Önerisi

- Özel sağlık sektörüne rakip olacağı için, PPP modeli ile kurulacak entegre sağlık kampüslerinin rekabet koşulları Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenmeli,
- İhalesi yapılan entegre sağlık kampüslerinin inşaatlarında sıkıntı yaşamasından dolayı ihaleler yenilendiği için proje ölçekleri küçültülmeli,
- Özel sağlık sektörünün yatırım planlamasını yapabilmesi için PPP modeli ile kurulacak entegre sağlık kampüslerinin kimin (devlet ya da özel) tarafından işletileceği kesinleştirilmeli, sonradan değişiklik yapılmamalı, özel sağlık kuruluşları sürece dahil edilmeli ve belirli alanların birlikte işletilmesi için değişiklik yapılmalı,
- PPP modelinin asgari yeterlilik kriterleri belirlenmiş olmalıdır.

İlgili Kurumlar

Sağlık Bakanlığı, Maliye Bakanlığı

TÜRKİYE SAVUNMA SANAYİ MECLİSİ

Savunma sanayi sektörünü;

- Türkiye'nin En Büyük 1000 Sanayi Kuruluşu listesindeki 7 kuruluş,
- Türkiye'nin En Büyük 500 Şirketi listesindeki 5 şirket,
- Türkiye'nin En Hızlı Büyüyen 100 Şirketi listesindeki 1 şirket,

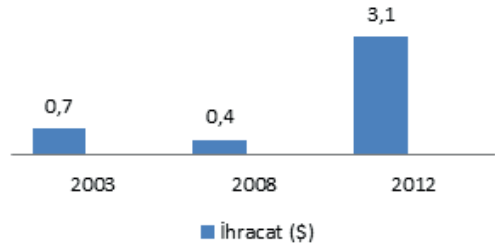
temsil ediyor.

Savunma sanayi sektörü 2012 yılında;

- 4,7 milyar \$ ihracat,
- 1,4 milyar \$ ithalat,

yaptı.

Savunma Sanayi Sektörünün Toplam İhracat İçindeki Payı (%)

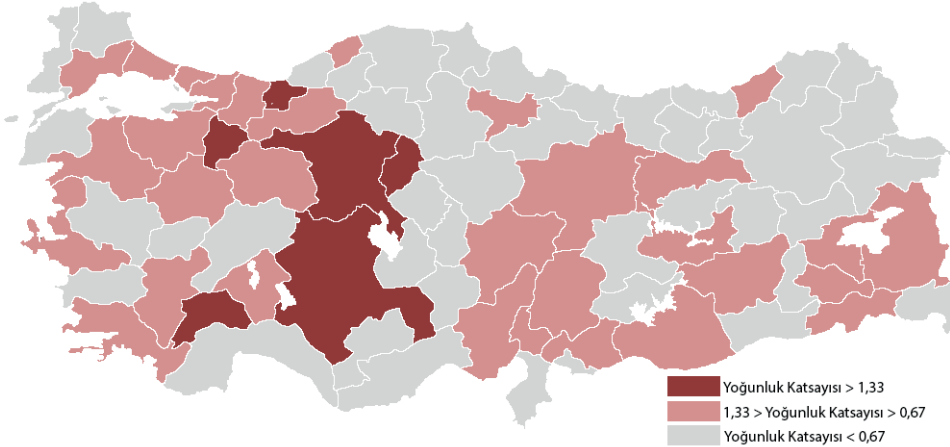

Türkiye'deki kayıtlı çalışan her 100 kişiden 1,1'i savunma sanayi sektöründe çalışıyor.

Savunma sektöründe istihdam edilen her 100 kişiden 27'si mühendis olarak çalışıyor.

Türkiye'deki faaliyet gösteren her 100 firmadan 0,2'si savunma sanayi sektöründe faaliyet gösteriyor.

Savunma Sanayi Sektörü Firmalarının Bölgesel Yoğunluk Haritası

Kaynak: TOBB Üye Veri Tabanı

Özel sektörde faaliyet gösteren firmaların vergi öncesi karlarının yüzde 0,2'si savunma sanayi sektörü yapıyor.

Ödenen her 1000 TL'lik ,

- Kurumlar Vergisinin 2 TL'sini,
 - Gelir Vergisinin 1 TL'sini,
- savunma sanayi sektörü ödüyor.

Sorun 1

3056 sayılı KDV Kanunu'nun 13. maddesinin (f) bendi nedeniyle devreden KDV alacağının yüksek tutarlara ulaşması

Açıklama

Savunma sanayi projelerin yıllara sari olması sebebiyle KDV'siz alım süreci etkin bir şekilde uygulanamamış ve sektörde faaliyet gösteren firmalarda devreden KDV tutarının azalmasına 112 seri no.lu KDV Tebliği ile beklenen katkı sağlanamamıştır. Bu durum, ülkemiz için stratejik bir önem taşıyan sektöre ciddi finansman yükü oluşturmakta ve sektörün yabancı firmalarla rekabet gücünü azaltmaktadır.

Çözüm Önerisi

Devreden KDV tutarının azalması için 3065 sayılı KDV Kanunu'nun 13. maddesinin (f) bendinin sonu aşağıdaki şekilde değiştirilmelidir:

“..... yapılan teslim ve hizmetler ile ilgili katma değer vergisi ilgili kurum ve kuruluşlarca ödenmez. Mükelleflerce tahsil edilmeyen bu vergi ilgili dönem beyannamesi ile beyan edilir ve duruma göre tecil, terkin veya iade edilir. Yukarıdaki fıkranın uygulaması ile ilgili usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

İlgili Kurumlar

Maliye Bakanlığı

Sorun 2

Savunma ve havacılık sanayiine ilişkin satış ve ihracat kredi sistemi eksikliği

Açıklama

Daralan dış pazarlar ve kısılan savunma bütçeleri, sürdürülebilirliğin sağlanması ve rekabetin geliştirilmesi için ihracat, sektörün öncelikli konusu haline gelmiştir. Türk savunma ve havacılık sanayii sahip olduğu pazarları muhafaza edebilmek ve yeni pazarlara açılabilmek için en önemli ihracat vasıtası olan kredi sisteminden mahrumdur. Eximbank kredileri diğer ülke örnekleri ile karşılaştırıldığında sektör açısından yetersiz kalmaktadır.

Çözüm Önerisi

Savunma ve havacılık sanayiine özel, devletten devlete satış (Foreign Military Sales benzeri) ile rakiplerin finansman paketlerindeki asgari şartları sağlayan bir kredi (Foreign Military Financing benzeri) sistemi kurulmalıdır.

İlgili Kurumlar

Ekonomi Bakanlığı, Milli Savunma Bakanlığı

TÜRKİYE SERAMİK VE REFRAKTER SANAYİ MECLİSİ

Seramik ve refrakter sanayi sektörünü;

- Türkiye'nin En Büyük 1000 Sanayi Kuruluşu listesindeki 13 kuruluş,
- Türkiye'nin En Büyük 500 Şirketi listesindeki 4 şirket,
- Türkiye'nin En Hızlı Büyüyen 100 Şirketi listesindeki 1 şirket,

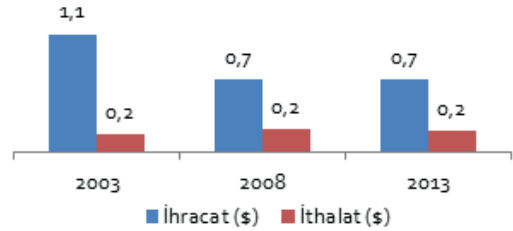
temsil ediyor.

Seramik ve refrakter sanayi sektörü 2013 yılında;

- 1 milyar \$ ihracat,
- 477 milyon \$ ithalat,

yaptı.

Seramik ve Refrakter Sanayi Sektörünün Türkiye'nin Toplam İhracatı ve İthalatı İçindeki Payı (%)

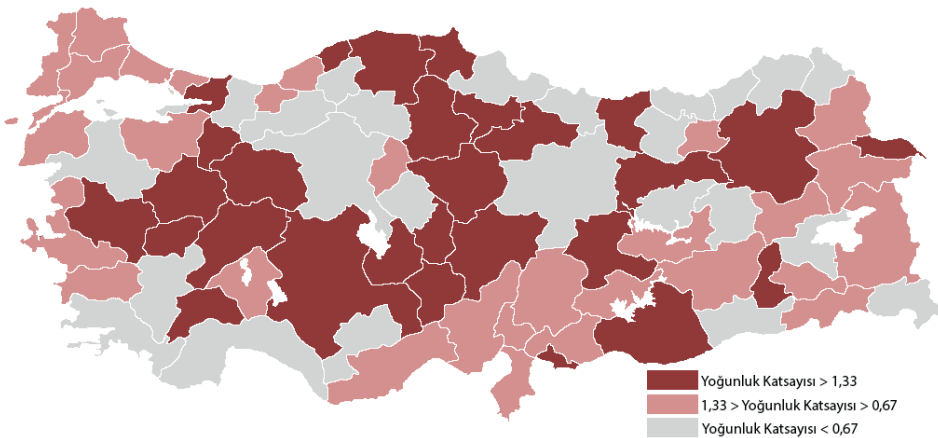

Türkiye'deki kayıtlı çalışan **her 100 kişiden 0,3'ü** seramik ve refrakter sanayi sektöründe çalışıyor.

Seramik ve refrakter sanayi sektöründe istihdam edilen **her 100 kişiden 3'ü** mühendis olarak çalışıyor.

Türkiye'deki faaliyet gösteren **her 100 firmadan 0,2'si** seramik ve refrakter sanayi sektöründe faaliyet gösteriyor.

Seramik ve Refrakter Sanayi Sektörü Firmalarının Bölgesel Yoğunluk Haritası

Kaynak: TOBB Üye Veri Tabanı

Özel sektörde faaliyet gösteren firmaların **vergi öncesi karlarının yüzde 0,2'sini** seramik ve refrakter sanayi sektörü yapıyor.

Ödenen **her 1000 TL'lik**,

- Kurumlar Vergisinin 3 TL'sini,
- Gelir Vergisinin 1 TL'sini,

seramik ve refrakter sanayi sektörü ödüyor.

Sorun 1

Enerji maliyetlerinin yüksekliği ve arz güvenliğinde yaşanan dönemsel sıkıntılar

Açıklama

Enerji yoğun sanayi olan sektörde, vergiler sebebiyle enerji maliyeti oldukça yüksektir. Ayrıca, mevsimsel şartlara bağlı olarak yeterli miktarda, zamanda ve kalitede enerji temin edilmesinde sıkıntı yaşanmaktadır.

Çözüm Önerisi

- Enerjinin vergilendirilmesinde AB uygulamalarına paralel (örnek: Taxation of Energy Directive) yeni bir vergilendirme modeli geliştirilmeli,
- Doğal gaz temin programı, meteoroloji tarafından mevsim şartları iyi tahmin edilerek Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından gözden geçirilmelidir.

İlgili Kurumlar

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Maliye Bakanlığı

Sorun 2

Madenlere ulaşım ve hammadde temininde yaşanan sorunlar ile ürün ve hammadde taşımacılığında lojistik altyapı eksiklikleri

Açıklama

Özellikle kil ihtiyacının %67'sinin sağlandığı İstanbul Şile kil yataklarının işletilmesinde ve izinlerinde sorunlar yaşanmaktadır.

Çözüm Önerisi

- Hammadde kaynaklarının işletilmesini engelleyen ve/veya kısıtlayan Mahalli İl Çevre Kurullarının çelişkili hükümleri ortadan kaldırılmalı,
- Madenlerde çalışmaya başlamak için bütün yasal yükümlülükleri yerine getirerek işe başlayan firmaların, Tabiat ve Kültür Varlıklarını Koruma Kurullarının (çalışmalar başladıktan sonra) aldıkları kararlar nedeniyle uğradıkları zararların önüne geçilmesi için bu kararlar denetlenmeli,
- Fabrika-liman bağlantılı demiryolu taşımacılığı ve lojistik köy uygulaması genişletilerek yaygınlaştırılmalı, demiryolları özelleştirilerek rekabete açılmalıdır.

İlgili Kurumlar

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

Sorun 3

Azalan su kaynakları ve artan enerji tüketimi

Açıklama

Ülkemizin su ve enerji kaynaklarının verimli olarak kullanılması için seramik sektörü tarafından su ve enerji tasarrufu sağlayan yenilikçi ürünler üretilmektedir. Bu ürünlerin kullanılmasının özendirilmesi, hem ülkemiz su ve enerji kaynaklarının verimli kullanılmasında, hem de sektörün uluslararası pazarda rekabeti ve kalitesi açısından çok önemlidir.

Çözüm Önerisi

- İnşaatlarda çevre dostu, daha az su tüketen rezervuarlar, su armatürleri, duş başlıkları ve enerji tasarrufu sağlayan, daha az doğal kaynak kullanılarak üretilen inşaat ve tesisat malzemelerinin kullanılması sağlanmalı,
- Kamu binalarında ve TOKİ gibi kamu kontrolündeki binalarda bu tür ürünlerin kullanımı şartnamelere konulmalıdır.

İlgili Kurumlar

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, TSE

Sorun 4

Sektörel durgunluk ve pazarda yaşanan daralma

Açıklama

Küresel krize bağlı olarak iç ve dış pazarlarda tıkanma olmuş, iç pazarda ve ihracatta satış vadeleri uzamıştır. Kentsel dönüşüm ve yenileme pazarının teşvik edilmesi sektöre ivme kazandıracaktır.

Çözüm Önerisi

- Kentsel dönüşüm faaliyetinin hayata geçirilebilmesi için teşvikler artırılmalı, sistem sağlam bütçe ile mali açıdan güçlendirilmeli ve bu projelerde standartlara uygun yerli seramik ürünlerin kullanılması sağlanmalı,
- Ev yenilemelerde alınan banka kredilerine faiz sübvansiyonu getirilmeli veya bu faizlerin insanların gelir vergi beyanlarında gider olarak yazılması sağlanmalıdır.

İlgili Kurumlar

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

Sorun 5

Standartlara uyum ve denetimin etkin olarak yapılmaması

Açıklama

İç piyasa ve ithalatta kalite ve standartlara uyumun denetlenmesinde sorunlar yaşanmaktadır.

Çözüm Önerisi

- Piyasa Gözetimi ve Denetimi mevzuatının iyi kullanılarak yerli üretim ve ithal ürünler, mağaza, depo, inşaat ve şantiyelerde sık sık denetlenmeli, standartlara uymayan ürünlerin satışına ve kullanımına izin verilmemeli,
- Kamu inşaatlarında ve TOKİ gibi kamunun kontrolündeki inşaatlarda CE işaretine ek olarak ulusal standartlara uygunluk belgesi aranmalıdır.

İlgili Kurumlar

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı

TÜRKİYE SERBEST BÖLGELER MECLİSİ

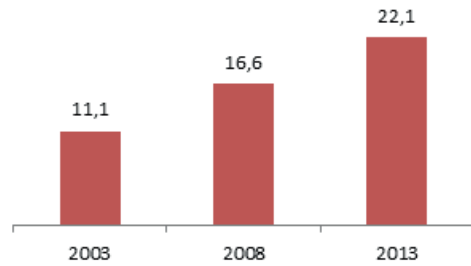
Türkiye'deki **15 ilde 19 serbest bölge** bulunuyor.

19 serbest bölgede 57 bin kişi istihdam edilmektedir.

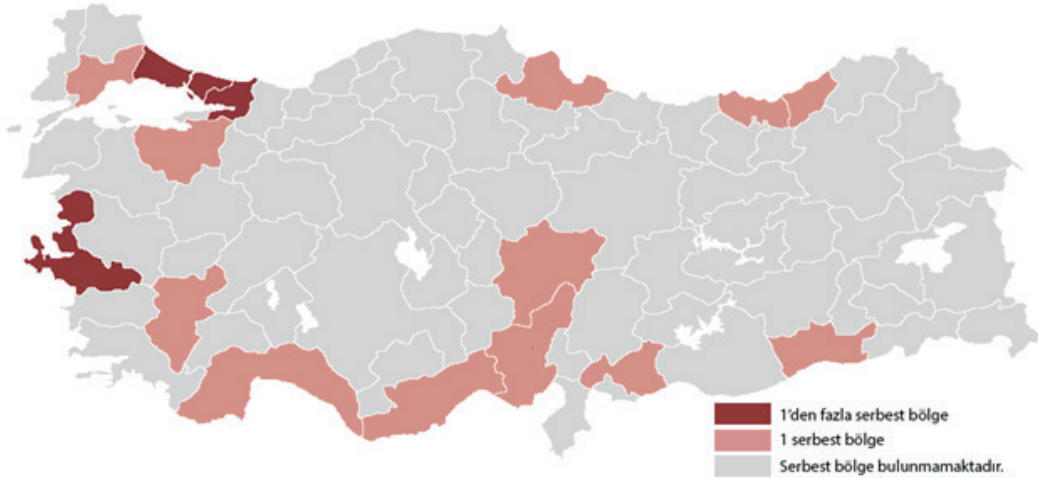
19 serbest bölgede üretim yapan 928, ticaret yapan **1.466**, **diğer alanlarda faaliyette bulunan 633 firma** olmak üzere **toplamda 3.027 firma** faaliyet göstermektedir.

Serbest bölgeler 2013 yılında;
• **23,2 milyar \$ ticaret** yaptı.

Serbest Bölgelerin Ticaret Hacmi (milyar \$)

Türkiye'deki Serbest Bölgeler

Kaynak: TOBB Veri Tabanı

Sorun 1

Serbest bölgelerde fason üretim yapan firma çalışanlarının ücretlerinin gelir vergisine tabi tutulması ve gelir vergisi istisnası için ürettikleri ürünün en az %85'ini ihraç etme şartı getirilmesi

Açıklama

- Maliye Bakanlığının 1 seri no'lu Serbest Bölgeler Kanunu Genel Tebliği'nin 4. maddesi 4. fıkrası uyarınca fason üretim yapan firma çalışanlarının ücretleri gelir vergisine tabidir.
- Üretim ihraç oranı %85'in altında kalan firmalar 1/1/2009 tarihinden itibaren gelir vergisi istisnasının dışında bırakılmıştır.

Çözüm Önerisi

- Ana firmalara tanınan şartlarda fason üretim yapan firma çalışanlarının ücretlerinin gelir vergisi istisnasına tabi tutulması için mevzuat çalışması yapılmalı,
- Serbest Bölgeler Kanunu geçici 3. madde 2. fıkra (b) bendi gereği Bakanlar Kurulu tarafından bu oran en az %50 olarak belirlenmelidir.

İlgili Kurumlar

Maliye Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı

Sorun 2

Depo kullanma belgesi ve açık alan kullanma ruhsatı kapsamında serbest bölgelerde depolanan mallar için özel hesap kesintisi yapılması

Açıklama

Serbest bölgelerde üretim dışı faaliyet ruhsatıyla işlem yapan firmalar gelir ve kurumlar vergisine tabi olduklarından, serbest bölgelerdeki mal hareketlerine yönelik özel hesap ödemesi yapmamaktadır. Yurt içi ve yurt dışındaki merkez şirketlerde vergiye tabi firmaların serbest bölgelerde depo kullanma belgesi ve açık alan kullanma ruhsatıyla işlem yapmaları durumunda özel hesap ödemesi zorunlu tutulmakta ve haksız rekabet oluşturmaktadır.

Çözüm Önerisi

Serbest bölgelerde depo kullanma belgesi ve açık alan kullanma ruhsatıyla işlem yapan firmaların özel hesap tahsilatına tabi tutulmamaları hususunda çifte vergilendirmeyi önleyecek, transit ticaretin artırılmasına katkı sağlayacak mevzuat çalışması yapılmalıdır.

İlgili Kurumlar

Maliye Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı

Sorun 3

Serbest bölge firmalarının faaliyet ruhsat süreleri ile ilgili 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu'nda düzenleme yapılmış olmasına rağmen, işletici ve bölge kurucu-işletici şirketlerin ruhsat ve sözleşme sürelerinin aynı paralelde düzenlenmemiş olması

Açıklama

Serbest bölgelerin daha iyi şartlarda işletilmesini teminen, işletici ve bölge kurucu-işletici şirketlerin yatırım gerçekleştirebilmeleri, yüklü bir finansman, işletme programı ve 49 yıla kadar faaliyette bulunacak firmalarla sözleşme yapmalarını gerektirmektedir. Bu programın uygulanması için yeterli ruhsat ve sözleşme sürelerine ihtiyaç duyulmaktadır.

Çözüm Önerisi

- Serbest Bölgeler Kanunu'nun 5. maddesi ve geçici 5. maddesindeki sürelere paralel olarak işletici ve bölge kurucu-işletici şirketlerin ruhsat ve sözleşme süreleri uzatılmalıdır.
- Bu çerçevede, bölge kurucu ve işletici şirketlere işyeri kiralama ve depo işletmeciliği ruhsatlarının 30 yıl yerine 20 yıl süreyle verilmiş olması sebebiyle sonradan verilen 10 yıl ilave süre vergisel uygulama döneminden sayılmamalıdır.

İlgili Kurumlar

Ekonomi Bakanlığı, Maliye Bakanlığı

Sorun 4

Serbest bölgelerin tabi olmadığı dolaylı vergilerin değişik yorum ve uygulamalar ile tahsil edilmesi

Açıklama

Serbest bölgeler gümrük hattı dışında bulunmasına rağmen, bu bölgelere yapılan mal teslimleri ve verilen hizmetler KDV, ÖTV ve ÖİV'ye tabidir. Organize sanayi bölgelerine tanınan emlak vergisi istisnası serbest bölgelerde uygulanmamaktadır.

Çözüm Önerisi

- Serbest bölgelere yapılan mal teslimleri ve hizmetler KDV, ÖTV ve ÖİV'den,
- Firmalar tarafından üretilen Türk menşeli ürünler, Ekonomi Bakanlığınca düzenlenen koruma önlemleri (Antidamping vergisi) uygulamasından,
- İşletici ve bölge kurucu işleticilere ait gayrimenkuller emlak vergisinden,
- Kullanıcı firmalara ait gayrimenkuller, organize sanayi bölgelerinde yapılan uygulamaya paralel olarak inşalarının sona erdiği tarihi takip bütçe yılından itibaren 5 yıl süre ile emlak vergisinden,

muaf tutulmalıdır.

İlgili Kurumlar

Maliye Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı

Sorun 5

Türkiye’de “Özel Ekonomi Bölgeleri” modelinin bulunmaması

Açıklama

Yeni nesil serbest bölgelerden olan ve dünyada başarılı örnekleri bulunan Özel Ekonomi Bölgeleri (ÖEB) daha esnek ve hızlı yapıda, minimum bürokrasi içeren, yerel ekonomi ile bağlantılı ve serbest bölge, ihtisas ve lojistik serbest bölgeleri araçlarını içine alan özel entegre alanlardır.

Çözüm Önerisi

Ülkemizin denize kıyısı olan ve başta ulaşım olmak üzere her türlü altyapısı olan mevcut bölgelerde, Özel Ekonomi Bölgeleri modeli, faaliyette bulunan serbest bölgeler de aynı mevzuat kapsamına alınacak şekilde, işletici ve bölge kurucu işleticilerin oluşturacağı konsorsiyum tarafından hayata geçirilmelidir.

İlgili Kurumlar

Ekonomi Bakanlığı

TÜRKİYE SERMAYE PİYASASI MECLİSİ

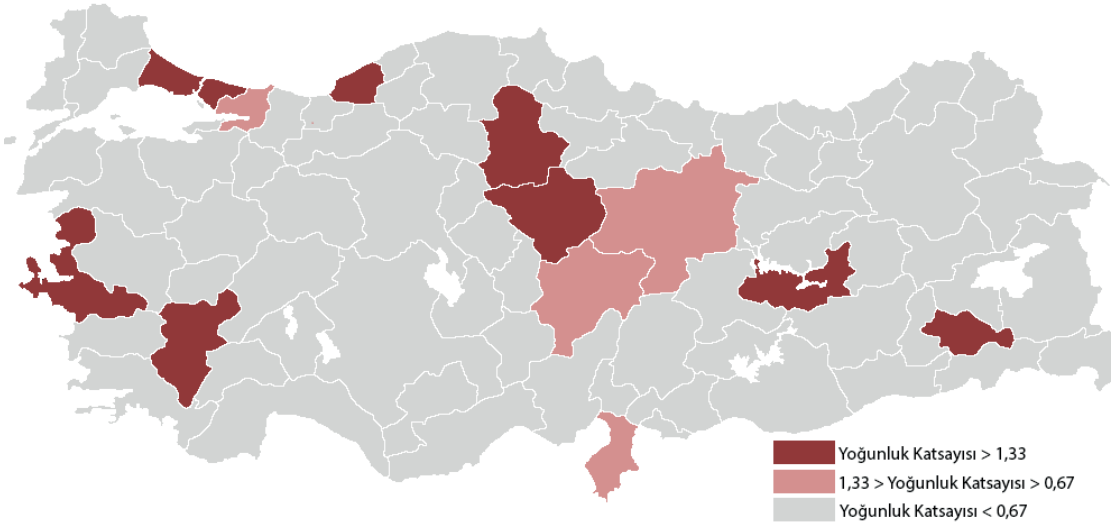

- Sermaye piyasası sektöründe **100 aracı kurum ve 41 banka** faaliyet göstermektedir.
- Borsa İstanbul'da işlem gören **421 şirketin 127'si Türkiye'nin En Büyük 1000 Sanayi Kuruluşu** (ISO 1000) listesinde yer almaktadır.
- 2013 yılsonu itibariyle halka açık şirketlerin piyasa değeri **238 milyar ABD Doları**'dır. Piyasa değerinin GSYİH'ya oranı yüzde 30'dur.
- 2013 yılında Borsa İstanbul'da günlük ortalama işlem hacmi **Pay Piyasasında 1,7 milyar \$, Borçlanma Araçları Piyasasında 14,5 milyar \$, Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasasında 1,4 milyar \$** olmuştur.

Türkiye'deki kayıtlı çalışan **her 100 kişiden 0,1'i** sermaye piyasası sektöründe çalışıyor.

Türkiye'deki faaliyet gösteren **her 100 firmadan 0,1'i** sermaye piyasası sektöründe faaliyet gösteriyor.

Sermaye Piyasası Sektörü Firmalarının Bölgesel Yoğunluk Haritası

Kaynak: TOBB Üye Veri Tabanı

Özel sektörde faaliyet gösteren firmaların **vergi öncesi karlarının yüzde 0,5'ini** sermaye piyasası sektörü yapıyor.

Ödenen **her 1000 TL'lik**,

- Kurumlar Vergisinin 1 TL'sini,**
- Gelir Vergisinin 14 TL'sini,**

sermaye piyasası sektörü ödüyor.

Sorun 1

Sermaye piyasasında yerli yatırımcı talebi ve bireysel yatırımcı ilgisi ile yerli kurumsal yatırımcı sayısının istenen seviyede olmaması

Açıklama

Ülkemizde tasarruf sahiplerinin pay senedi başta olmak üzere sermaye piyasası araçlarına ilgileri sınırlı kalmıştır.

Çözüm Önerisi

- Yatırımcı güvenini yeniden tesis etmek amacıyla, yatırımcı haklarını güvence altına alacak gerekli hukuki düzenlemeler yapılmaya devam edilmeli,
- Kurumsal yatırımcı tabanını geliştirici önlemler alınmalı, orta ve uzun vadede kamu kurumlarının Devlet İç Borçlanma Senedi (DİBS) dışındaki sermaye piyasası araçlarına da yatırım yapabilmelerine imkan sağlayan düzenlemeler yapılmalı,
- Emeklilik yatırım fonlarına yapılacak devlet katkı payının belli bir oranının pay senetlerine yatırılması sağlanmalı,
- Yatırımcı tabanının genişletilmesine ve finansal okuryazarlığın artırılmasına yönelik olarak, yatırım kültürünü geliştirici ve yatırım bilincini artırıcı eğitim ve tanıtım projelerinin etkin bir koordinasyon ile devamlılığı sağlanmalıdır.

İlgili Kurumlar

Hazine Müsteşarlığı, SPK, BİST

Sorun 2

Sermaye piyasasının geliştirilmesi ve derinlik kazanması için başlatılan “Halka Arz Seferberliği” çalışmaları kapsamında piyasadaki arz tarafının gelişmemiş olması

Açıklama

Ülkemizde şirketlerin, halka arz seçeneğinden yeterince yararlanmadığı görülmektedir. Büyük şirketlerin önemli bir kısmı sermaye piyasasına açılmaya isteksizdir. KOBİ niteliğindeki şirketlerin sermaye piyasası ile ilişkileri henüz yeterince güçlü değildir.

Çözüm Önerisi

- Büyük şirketler ve KOBİ’ler halka arzın getirileri konusunda bilgilendirilmeye devam edilmeli,
- Özellikle KOBİ’lerin halka arz sürecine KOSGEB gibi kuruluşlarca sağlanan teşvikler artırılarak bu teşviklerin kullanım prosedürleri kolaylaştırılmalı, başta Avrupa Yeniden Yapılandırma ve Kalkınma Bankası (EBRD) olmak üzere, uluslararası kuruluşlarca verilen destekler etkin olarak kullanılmalı,
- Gelişimlerinin sonraki aşamalarında halka arzlarını teşvik edecek şekilde, girişimci şirketlerin özel sermaye şirketleri ve melek yatırımcılar ile buluşabileceği platformlar oluşturulmalıdır.

İlgili Kurumlar

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, SPK, BİST

Sorun 3

Sermaye piyasası araçlarının vergilendirilmesi ve aracılık maliyetleri

Açıklama

Farklı sermaye piyasası araçlarından sağlanan gelir giderlerin karşılıklı mahsup edilememesi portföy yönetimi gelişimini olumsuz etkilemektedir. Bankalar, müşterileriyle imzaladıkları kredi sözleşmelerinde damga vergisinden muaf tutulurken, aracı kurumlara muafiyet tanınmaması haksız rekabet yaratmaktadır.

Uluslararası saklama kuruluşları, havuz hesapların yapısı sebebiyle, yatırımcı bazında raporlama yapamamakta, piyasalarımızda faaliyet gösterememektedirler.

Çözüm Önerisi

- Farklı sermaye piyasası araçları arasında, elde edilen gelir-giderler netleştirilebilmeli,
- Aracı kuruluşların maliyetlerini azaltıcı yönde, damga vergisi muafiyeti, Yatırımcı Tazmin Fonu'na yapılan prim ödemelerinin düşürülmesi düzenlemeleri yapılmalı,
- Borsa'da işlem gören; platin, paladyum ve işlem görececek baz metallere KDV istisnası getirilmeli ve kıymetli taşlardaki ÖTV kaldırılmalı,
- Cumhuriyet altınının Darphane çıkışında KDV'den muafiyeti hükmü, borsalarda işlem görececek meskuk altınları da kapsayacak şekilde düzenlenmeli,
- Uluslararası saklama kuruluşlarıyla entegrasyonun kuvvetlendirilmesi amacıyla, vergi mevzuatımız havuz hesaplarını içerecek şekilde uyumlulaştırılmalıdır.

İlgili Kurumlar

Maliye Bakanlığı, SPK, Merkezi Kayıt Kuruluşu (MKK)

Sorun 4

Küresel yatırımcıların değişen ve farklılaşan taleplerine etkili bir şekilde cevap verebilen teknoloji ve düzenleme altyapısının olmaması

Açıklama

Teknolojik gelişme ve düzenlemelerin serbestleşmesiyle artan rekabet yatırımcılar için piyasa seçeneklerini artırmaktadır. Bu nedenle borsalar bir yandan ürünlerini ve kapsamalarını genişletmeye çalışırken, bir yandan da farklı coğrafyalardaki tüm ürünleri yatırımcılara bir arada sunmaya çalışmaktadırlar. Piyasa etkinliğini artırmak amacıyla teknolojinin sunduğu imkanlardan en üst düzeyde yararlanılması gerekmektedir.

Çözüm Önerisi

- Yabancı aracı kurumların piyasalara doğrudan erişim sağlayabilmeleri için gerekli düzenlemeler ve sunucu barındırma (ko-lokasyon) imkanları gibi derinlik ve likiditeyi artırmaya yönelik hizmetler hayata geçirilmeli,
- Teknolojik alt yapının yenilenmesi ile birlikte yüksek frekanslı işlemlerin payının artması beklenmekte olup, likidite ve derinliğe katkı sağlaması beklenen bu işlemlere yönelik düzenlemeler yapılmalıdır.

İlgili Kurumlar

SPK, BİST

Sorun 5

İstanbul Finans Merkezi (İFM) Projesi kapsamında ürün ve hizmet çeşitliliğinin istenilen düzeyde olmaması

Açıklama

Yeni ürünlerin piyasalarımızda işlem görmeye başlaması mevcut ihtiyaçlara cevap verecek ve piyasaların gelişimini ivmelendirecektir.

Çözüm Önerisi

- Enerji, metal ve diğer emtia türev ürünlerinin piyasalarımızda işlem görmesi sağlanmalı,
- Hazine Müsteşarlığı daha sık ve farklı vadelerde kira sertifikası ihraç etmeli,
- Bölge piyasalarıyla karşılıklı erişim (connectivity) sağlanmalı,
- IDB gibi uluslararası finansal kuruluşlar tarafından ihraç edilen sukukların çifte kotasyon yöntemi ile BİST'da işlem görmesi sağlanmalı,
- Kıymetli Madenler ve Taşlar Piyasasının geliştirilmesi amacıyla;
 - o Darphane ve Damga Matbaası tarafından basılan kıymetli madenler Borsada işlem görebilmeli,
 - o Borsa üyesi kıymetli maden aracı kurumları ve yetkili müesseseler döviz veya kıymetli madene dayalı vadeli işlem ve opsiyon sözleşmesi alım satımı yapabilmelidirler.

İlgili Kurumlar

Hazine Müsteşarlığı, SPK, BİST

TÜRKİYE SEYAHAT ACENTALARI VE REHBERLER MECLİSİ

Seyahat acentaları ve rehberler sektörünü;

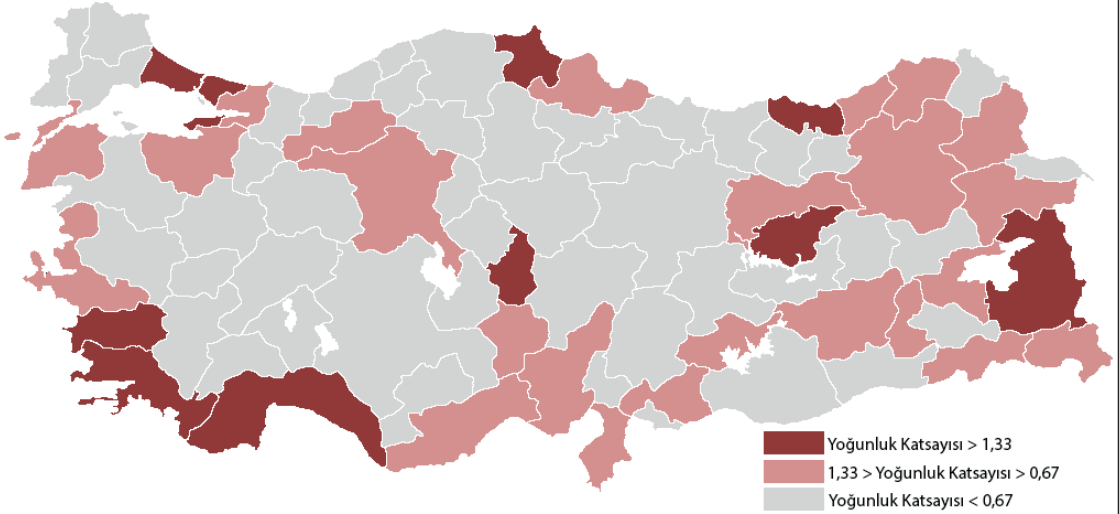
- Türkiye'nin En Büyük 500 Şirketi listesindeki 8 şirket

temsil ediyor.

Türkiye'deki kayıtlı çalışan **her 100 kişiden 0,4'ü** seyahat acentaları ve rehberler sektöründe çalışıyor.

Türkiye'deki faaliyet gösteren **her 100 firma-dan 0,8'i** seyahat acentaları ve rehberler sektöründe faaliyet gösteriyor.

Seyahat Acentaları ve Rehberler Sektörü Firmalarının Bölgesel Yoğunluk Haritası

Kaynak: TOBB Üye Veri Tabanı

Özel sektörde faaliyet gösteren firmaların **vergi öncesi karlarının yüzde 0,3'ünü** seyahat acentaları ve rehberler sektörü yapıyor.

Ödenen **her 1000 TL'lik**,

- Kurumlar Vergisinin 9 TL'sini,
- Gelir Vergisinin 1 TL'sini,

seyahat acentaları ve rehberler sektörü ödüyor.

Sorun 1

1618 sayılı Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu'nda tur operatörlüğü tanımı ile kuruluş ve işleyişine ilişkin düzenleme bulunmaması

Açıklama

Hızla gelişen turizm sektörüne paralel olarak seyahat acentacılığı faaliyeti de gelişmiştir. Son yıllarda 15 milyon vatandaşın yurt içi ve yurt dışı turizm aktivitelerine katıldığı dikkate alındığında, tur operatörlüğü yapan seyahat acentalarının yaptıkları işin niteliğine uygun yetki ve sorumluluklarının Kanun'da tanımlanmamış olması, hizmet veren ve hizmet alan açısından sorunların yaşanmasına neden olabilmektedir.

Çözüm Önerisi

Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu'nda tur operatörlüğü yapacak işletmelerin yaptığı işin kapasitesine göre sigorta-teminat vb. gibi konularda mevzuat çalışması yapılarak tüketici hakları korunmalıdır.

İlgili Kurumlar

Kültür ve Turizm Bakanlığı

Sorun 2

Seyahat acentalarının, mülkiyetinde bulunan araçları organize ettikleri transfer, tur ve paket turlarda kullanamaması

Açıklama

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu ve Karayolu Taşıma Yönetmeliği ile taşımacılıkta kullanılan araçlara yaptıkları işin niteliğine göre ayrı bir taşıma işletmesi bünyesinde ve belirlenmiş asgari koltuk kapasitesi ile yetki belgesi altında çalıştırılma esası getirilmiştir. Bu nedenle seyahat acentalarının, mülkiyetlerinde bulunan araçları doğrudan organize ettikleri hizmetlerde kullanabilmesi için ya ayrı bir işletme kurup en az 75 koltuk kapasitesini sağlamaları ya da mülkiyetinde olan araçları bir başka taşıma işletmesine kiraladıktan sonra organize ettiği turlar için kendi aracını tekrar kiralamaları gerekmektedir.

Çözüm Önerisi

Karayolu taşımacılık mevzuatında seyahat acentalarının ayrı bir taşıma işletmesi kurmadan acentanın sahibi olduğu araçları kendisinin organize ettiği turlarda kullanabilmesi hükmüne yer verilmelidir.

İlgili Kurumlar

Kültür ve Turizm Bakanlığı, Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı

Sorun 3

Seyahat acentalarında ihtiyacı karşılayacak sayıda rehber bulunmaması

Açıklama

1618 sayılı Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu'nca seyahat acentaları tarafından organize edilen paket turlarda rehber çalıştırılması zorunludur. Ancak profesyonel turist rehberi 81 ilin sadece 23'ünde bulunmaktadır. Seyahat acentaları, Türk vatandaşına hizmet verecek "Türkçe Rehber ve Bölgesel Rehber Uygulaması" olmamasından dolayı sıkıntı yaşamaktadır.

Çözüm Önerisi

- Bölgesel rehberlik uygulamasına geçilmeli,
- 4 yıllık rehberlik bölümü üniversite mezunlarının Türkçe rehber olarak da istihdam edilmesi sağlanmalıdır.

İlgili Kurumlar

Kültür ve Turizm Bakanlığı

TÜRKİYE SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZI (LPG) MECLİSİ

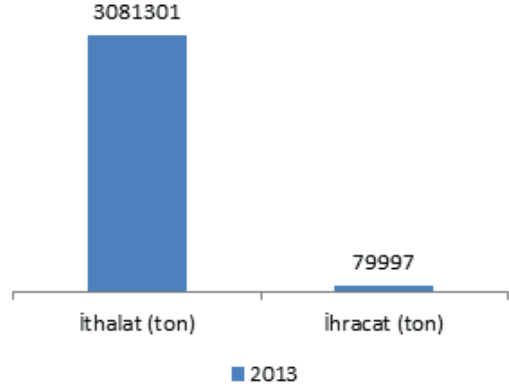

Sıvılaştırılmış petrol gazı (LPG) sektörünü;

- Türkiye'nin En Büyük 500 Şirketi listesindeki 6 şirket,

temsil ediyor.

Sıvılaştırılmış Petrol Gazı (LPG) 2013 Yılı İhracat ve İthalat Verileri

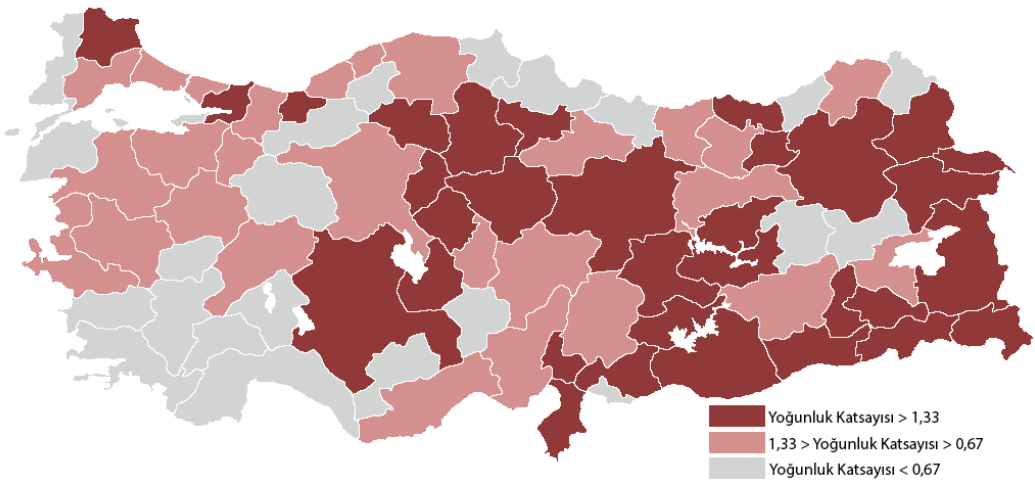

Türkiye'deki kayıtlı çalışan her 100 kişiden 0,1'i sıvılaştırılmış petrol gazı (LPG) sektöründe çalışıyor.

Sıvılaştırılmış petrol gazı (LPG) sektöründe istihdam edilen her 100 kişiden 8'i mühendis olarak çalışıyor.

Türkiye'deki faaliyet gösteren her 100 firmadan 0,2'si sıvılaştırılmış petrol gazı (LPG) sektöründe faaliyet gösteriyor.

Sıvılaştırılmış Petrol Gazı (LPG) Sektörü Firmalarının Bölgesel Yoğunluk Haritası

Kaynak: TOBB Üye Veri Tabanı

Özel sektörde faaliyet gösteren firmaların vergi öncesi karlarının yüzde 0,3'ünü sıvılaştırılmış petrol gazı (LPG) sektörü yapıyor.

Ödenen her 1000 TL'lik ,

- Kurumlar Vergisinin 3 TL'sini,
- Gelir Vergisinin 1 TL'sini,

sıvılaştırılmış petrol gazı (LPG) sektörü ödüyor.

Sorun 1

LPG'nin ülkemiz enerji politikaları arasında hak ettiği yeri alamaması

Açıklama

LPG, ülkemiz enerji politikalarında arz güvenliği açısından önemli bir alternatif olup, dünyada kullanımı desteklenen, yıllar itibariyle tüketimi artan bir yakıt türüdür. Ancak, sektörde faaliyet gösteren firmalara ve LPG kullanımına verilen teşvik yetersizdir.

Çözüm Önerisi

- Enerji Strateji Belgesi'nde LPG sektörüyle ilgili stratejilere yer verilmeli,
- Doğal gaza kıyasla 41 kat fazla ÖTV yükü olan tüp gaz üzerindeki vergi, doğal gaz, elektrik ve AB uygulamalarıyla eşdeğer olmalı ve haksız rekabete son verilmeli,
- Maliyeti oldukça yüksek olan doğal gaz altyapısı kurulması makul olmayan mahallerde LPG kullanımı teşvik edilmeli,
- Elektrik üretimi ve endüstriyel kullanımda doğal gaza bağlı olmayan işletmelerde diğer yakıtlara tanınan vergi teşviki LPG için de tanınmalıdır.

İlgili Kurumlar

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Maliye Bakanlığı

Sorun 2

Akaryakıt Piyasası Kanunu Tasarı Taslağı'nın sektörün bütünlüğünü korumaması, ihtiyaçlarını karşılamaması ve mevcut 5307 sayılı LPG Piyasası Kanunu'nun 17. maddesi değişiklik önerisinin dikkate alınmaması

Açıklama

Sadece otomotiv yakıtları piyasasını düzenleyen bir yapıda hazırlanmış olan söz konusu Taslak sektörün bütünselliğini korur nitelikte değildir. Diğer yandan, 5307 sayılı Kanun'un 17. maddesi kapsamında birçok firma haksız yere lisans iptali ile karşı karşıya kalmaktadır.

Çözüm Önerisi

- Taslak'ta
 - Piyasa, enerji türüne odaklı ve bütünsel olarak (tüplügaz, dökme gaz, oto gaz) düzenlenmeli, ana sorumluluk sahibi kurumlar tanımlanmalı,
 - LPG'nin farklı kullanım alanlarının önü açılmalı,
 - Kayıt dışı uygulamalara fırsat verilmemeli, piyasa bütünlüğü korunmalı,
 - Bağımsız bayi oluşumunun sektöre olumsuz etkilerini engelleyecek düzenlemeler yapılmalı,

- Taslak'ta ve 5307 sayılı Kanun'da sektöre ağır yaptırımlar uygulanmadan önce uyarı ve ihtar sistemi kurgulanmalıdır.

İlgili Kurumlar

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, EPDK

Sorun 3

LPG'nin çevreci bir ürün olarak desteklenmesine yönelik stratejilerin bulunmaması

Açıklama

Dünyada LPG, verimliliği ve çevreciliğiyle tercih edilen bir enerji türüdür. Ülkemizde binek araçlardaki yakıtların emisyon değerleri, LPG'nin karbondioksit - partiküler madde emisyonu açısından daha çevreci olduğunu göstermektedir. Pek çok ülke, oto gazı desteklemek amacıyla yakıtta, LPG'li araç alımında ve dönüşüm kitinde vergi indirimi, geri ödeme gibi teşvikler sunmakta, filo araçlarının belirli oranının LPG'li olması gibi yükümlülükler getirmektedir.

Çözüm Önerisi

- Enerji Verimliliği Strateji Belgesi'ne emisyonu düşük, düşük motor hacimli ve elektrikli araçların yanı sıra oto gazlı araçlar da dahil edilmeli,
- Oto gazlı araç üretimi, kullanımı ve kit dönüşümlerini cazip kılacak düzenleme yapılmalı,
- LPG'li araçların kapalı otoparklara alınmasına ilişkin teknik düzenlemeler tanımlanmalı,
- LPG temiz yakıt olarak sosyal politikalarla desteklenmeli, yasal düzenlemeler ile kullanımı teşvik edilmelidir.

İlgili Kurumlar

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı

Sorun 4

LPG sektörü için ulusal stok yükümlülüğü miktarının yüksek olması

Açıklama

3,7 milyon ton toplam LPG tüketiminde, 20 günlük stok yükümlülüğü 203 bin ton, ülkemiz stoklama kapasitesi ise 293 bin tondur. Tankların güvenli stok limitleri, yeni tank alanının kısıtlı olması, sürecin zorluğu, bakım vb. hususlar nedeniyle depoların her an neredeyse tam dolu bulunması gerekmektedir. Bu durum, terminallerde sürekli gemi hareketi yaşanmasına ve güvenlik sorunları ortaya çıkmasına neden olmakta ve surastarya maliyetini artırmaktadır.

Çözüm Önerisi

- LPG sektöründe ulusal stok 10 gün ile sınırlandırılmalı,
- Şirket stoklarında yer alan tüp içindeki LPG miktarı ile seyir halinde gemi-tanker üzerinde bulunan tüm LPG ürünleri ulusal stok miktarları içinde değerlendirilmeli,
- Ulusal stok ve tamamlayıcı stok ile ilgili düzenlemeler ayrı bir kanun ile bütünsel olarak değerlendirilmelidir.

İlgili Kurumlar

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

Sorun 5

Kaçak tüp dolumu, segmentler arasında ÖTV farkı nedeniyle geçişler ve aerosol üretiminde kullanılan LPG'nin piyasaya güvenlik ve vergi kaybı boyutunda olumsuz etkileri

Açıklama

EPDK raporlarında yer alan, istasyonlardaki kaçak tüpgaz dolumu hususu ve segmentler arasındaki geçişler dikkat çekmektedir. Kontrolsüz dolumlarda, ürün güvenliği ve emniyet sağlanamamakta, segmentler arasında geçiş vergi kaybına neden olmaktadır. Diğer yandan, aerosol üretimi amacıyla temin edilen LPG'nin amaç dışı kullanımı sektörün disiplinini bozmakta, vergi kaybına neden olmakta, dürüst çalışan oto gaz istasyonları ile aerosol üretim tesislerine zarar vermektedir.

Çözüm Önerisi

- İstasyonlarda kaçak tüp dolumu ve kayıt dışı uygulamalar engellenmeli, saha denetimleri artırılmalı ve illegal faaliyetler cezalandırılmalı,
- Aerosol üretiminde kullanılan LPG için vergi indirimi sadece üretimden sonra yapılmalı, LPG'nin hammadde olarak alımında vergi muafiyeti kaldırılmalı ve vergi iadesi sistemine geçilmelidir.

İlgili Kurumlar

Maliye Bakanlığı, EPDK

TOBB SİGORTA EKSPERLERİ İCRA KOMİTESİ

Levhaya kayıtlı 1372 sigorta ekperi ,

- Kara Araçları (986 eksper)
- Hava-Deniz ve Demiryolu Araçları (412 eksper)
- Emtia ve Kıymete İlişkin Nakliyat (433 eksper)
- Yangın, Doğal Afet Kaza ve Hırsızlık 644 eksper)
- Mühendislik (614 eksper)
- Kredi Finans, Emniyeti Suistimal, Hukuksal Koruma ve Destek (812 eksper)
- Tarım ve Hayvan Hayat (300 eksper)

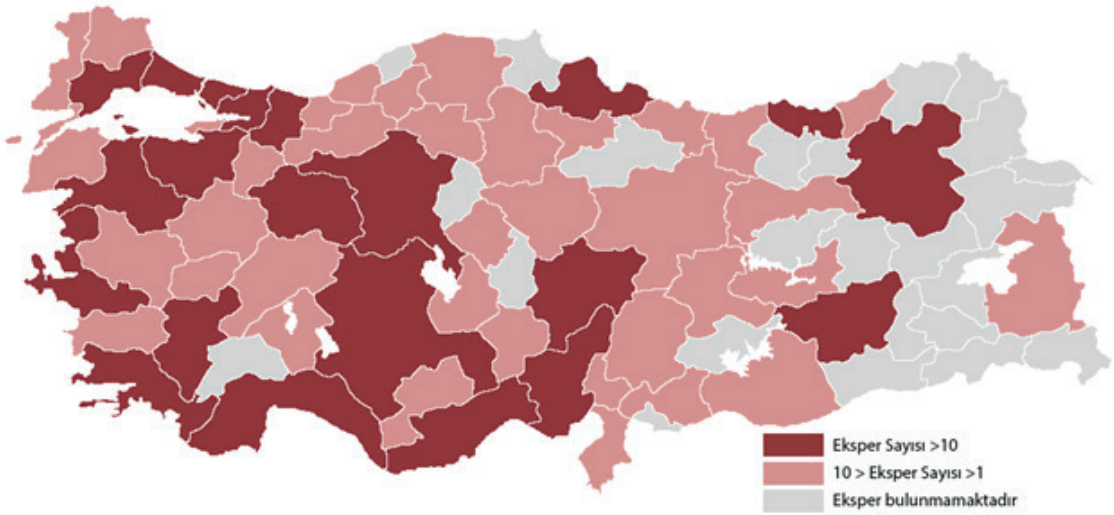
branşlarında ruhsatname* sahibidir.

*Sigorta eksperleri birden fazla branşta ruhsatname sahibi olabilmektedir

Türkiye'deki kayıtlı çalışan **nüfusun yüzde 0,1'ü** sigorta eksperleri bünyesinde çalışıyor.

Türkiye'deki faaliyet gösteren **her 100 firma-**
dan 0,1'si sigorta eksperidir.

Sigorta Eksperlerinin İllere Göre Dağılımları

Kaynak: TOBB Sigortacılık Müdürlüğü

Özel sektörde faaliyet gösteren firmaların **vergi öncesi karlarının yüzde 0,1'ini** sigorta eksperleri yapıyor.

Ödenen **her 1000 TL'lik** ,

- Kurumlar Vergisinin 1 TL'sini,
- Gelir Vergisinin 1 TL'sini,

sigorta eksperleri ödüyor.

Sorun 1

Ekspertiz ücretlerinin sigorta şirketleri tarafından belirlenmesi

Açıklama

Sigorta şirketleri tarafından ekspertiz ücreti tek taraflı belirlenmekte, şirketlerin ücret politikaları farklılık göstermekte, sürekli değişmektedir. Sigortacıyla sigortalı arasında tarafsız ve bağımsız olarak kamusal nitelikte görev yapan eksperler üzerindeki ücret baskısı, eksperlerin mali durumlarını, çalışma şartlarını kötüleştirmektedir.

Çözüm Önerisi

5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'na "Ekspertiz ücretinin miktarı, sigorta eksperti ile kendisini tayin eden taraf arasında serbestçe kararlaştırılır. Ücretin asgari miktarı tarife ile belirlenir. Sigorta eksperti tarifedeki asgari miktarın altındaki bir ücretle iş kabul edemez. Sigorta eksperinin asgari ücretin altında iş kabul ettiğinin tespit edildiği hallerde işin asgari miktar üzerinden yapıldığı kabul olunur. Tarife Sigorta Eksperleri İcra Komitesi tarafından belirlenir ve Müsteşarlığın onayı ile yürürlüğe konulur." hükmü eklenmelidir.

İlgili Kurumlar

Hazine Müsteşarlığı

Sorun 2

Eksper olmayanların hasar tespiti yapması

Açıklama

Denetmen, kontrolör, sigorta müfettişi, araştırmacı asistan firma elemanı gibi farklı unvanlar altında sigorta eksperliği ruhsatı olmayan kişiler hasar tespiti için görevlendirilmekte, bu kişiler bağımsız, tarafsız ve yetkin olmadığı için hatalı ve taraflı hasar tespitleri yapmaktadırlar. Özellikle, oto hasarlarında, kameralı olarak ya da servis elemanlarınca, şirketlerin hasar yazılım programları üzerinden, yangın ve ek teminat hasarlarında ise, asistan firma elemanlarınca fiili olarak ekspertiz yapılmaktadır. Bu tip eylemler, ilgili mevzuata aykırı olup, suç teşkil etmektedir.

Çözüm Önerisi

- Sigorta genel şartlarına "hasar tespiti sigorta eksperti tarafından yapılır" hükmü ilave edilmeli,
- Sigorta eksperti olmayanların ekspertiz işlemi yapmasının engellenmesi amacıyla, bu kişileri ekspertiz işlemi için görevlendirenlerin cezalandırılması yönünde mevzuatta düzenleme yapılmalı,
- Mevzuata aykırı olarak, ruhsatsız hasar tespiti yapan ve yaptıranlarla etkin bir şekilde mücadele edilmelidir.

İlgili Kurumlar

Hazine Müsteşarlığı

Sorun 3

Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk (Trafik Sigortası) hasarlarında yedek parça tedariki

Açıklama

- Trafik Sigortası bir mal sigortası değil, üçüncü şahısların zararlarını karşılayan sorumluluk sigortasıdır. Sorumluluk sigortaları, sigortacı ile zarar gören arasında bir sigorta sözleşmesi olmadığı için sigortacının yükümlülüğü zararın bedelini ödemektir. Uygulamada, zarar gören araçlarda ikame yoluna gidilerek parça tedariki yapılmaktadır. Tedarik edilen parçaların kalite standartlarına uymaması nedeniyle tüketici mağdur olmaktadır. Ayrıca, tedarik edilen parçaların fiyatlarının sürekli artması dikkat çekmektedir.
- Anlaşmalı trafik kaza tutanaklarında kusur oranı asgari 3 günde, anlaşmazlık halinde ise 9 günde belirlenmekte olup yedek parça tedarikleri bu sürelerden sonra başlamaktadır. Parça tedariki uygulaması nedeniyle, zaten mağdur olan üçüncü şahısların mağduriyetleri artmaktadır.

Çözüm Önerisi

Trafik Sigortası'nda yedek parça tedarik uygulaması kaldırılmalıdır.

İlgili Kurumlar

Hazine Müsteşarlığı

Sorun 4

Gerçek kişi sigorta eksperlerinin ücretli olarak vergilendirilmesi

Açıklama

Sigorta eksperleri, 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu gereğince işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olmaksızın mesleki bilgilerine dayanarak kendi bürolarında bağımsız ve tarafsız olarak işlerini yürüten gerçek veya tüzel kişilerdir. Bu kapsamda, gerçek kişi sigorta eksperleri serbest meslek erbabı olarak faaliyet göstermekte ve yaptıkları iş karşılığı serbest meslek makbuzu düzenlemektedir. Diğer yandan, bazı vergi daireleri sigorta eksperlerinin ücretli olarak çalıştıklarını kabul ederek, yapılan denetimler neticesinde yüksek miktarda para cezası uygulamaktadır. Söz konusu para cezaları mahkemeler tarafından kaldırılrsa da yaşanan süreç eksperleri mağdur etmektedir.

Çözüm Önerisi

Gelir Vergisi Kanunu'nda gerçek kişi sigorta eksperleri, serbest meslek mensubu olarak tanımlanmalıdır.

İlgili Kurumlar

Maliye Bakanlığı

Sorun 5

Sigorta eksperlerinin kamu destekli finansman imkanlarından yararlanamaması

Açıklama

Tüm faaliyetleri kayıtlı olan ve istihdama katkı sağlayan sigorta eksperleri KOSGEB ve benzeri finansman desteklerinden yararlanamamaktadır.

Çözüm Önerisi

Sigorta eksperlerinin devlet destekli finansman imkanlarından yararlanması sağlanmalıdır.

İlgili Kurumlar

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, KOSGEB

TOBB SİGORTA ACENTELERİ İCRA KOMİTESİ

Sigorta acenteleri sektöründe,

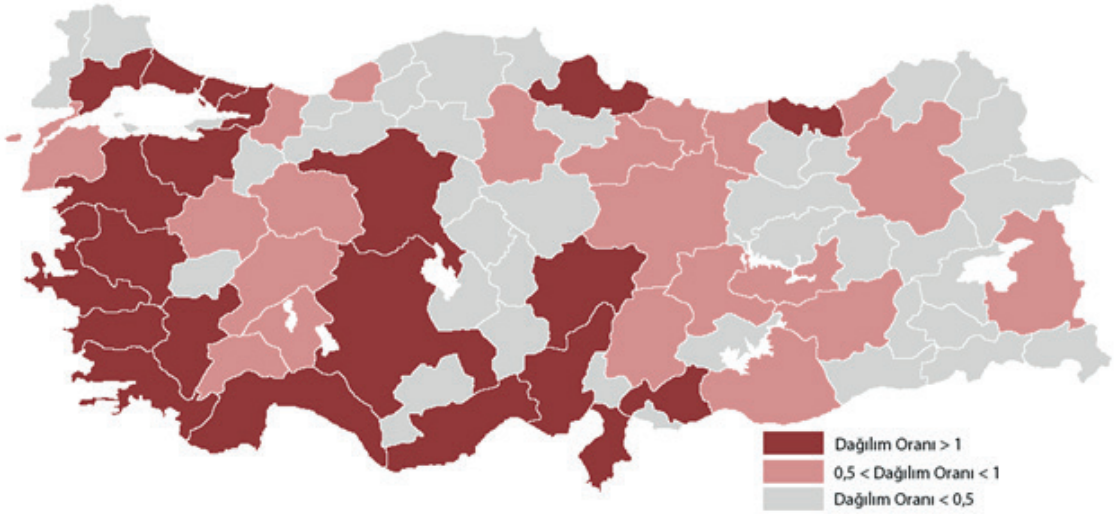
- 8.573 tüzel kişi
- 6.984 gerçek kişi

faaliyet gösteriyor.

Türkiye'deki kayıtlı çalışan nüfusun yüzde 0,4'ü sigorta acenteleri sektöründe çalışıyor.

Türkiye'deki faaliyet gösteren her 100 firma-dan 1,2'si sigorta acenteleri sektöründe faaliyet gösteriyor.

Sigorta Acenteleri Sektörünün Türkiye Geneline Göre Dağılım Oranı (%)

Kaynak: TOBB Sigortacılık Müdürlüğü

Özel sektörde faaliyet gösteren firmaların vergi öncesi karlarının yaklaşık yüzde 0,3'ünü sigorta acenteleri sektörü yapıyor.

Ödenen her 1000 TL'lik ,

- Kurumlar Vergisinin 5 TL'sini,
- Gelir Vergisinin 6 TL'sini,

sigorta acenteleri sektörü ödüyor.

Sorun 1

6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu hükümlerine rağmen tüketicinin seçme hakkının sınırlandırılması

Açıklama

Kredi sağlamada oluşan hakim durum nedeniyle, kredi sağlayıcısı sigorta şartına bağlı olarak krediyi açmama, faiz oranını yükseltme ya da sigortanın kendisi tarafından yapılması halinde daha düşük faiz oranı belirleme gibi zorlayıcı tedbirler uygulamaktadır. Bazı durumlarda faiz oranındaki %0,5 puanlık değişimin dahi krediye konu olan sigorta işleminin priminden daha fazla yük getirdiği görülmektedir. Sigortalının sonraki dönemde daha uygun şartlarla sigorta teminatı bulması halinde, poliçede yer alan Dain-i Mürtehin veya lehtar şerhleri nedeniyle mevcut poliçe iptal edilememektedir.

Çözüm Önerisi

Sigortalının en az mevcut poliçede belirtilen teminatları içeren bir başka poliçe ibraz etmesi durumunda, eski poliçenin gün esasında iptal edilerek, kalan prim tutarının sigortalıya iade edilmesini teminen ilgili mevzuatta düzenleme yapılmalıdır.

İlgili Kurumlar

Hazine Müsteşarlığı

Sorun 2

Sigorta acentelerinin, kamu destekli finansman imkanlarından yoksun bırakılması

Açıklama

50.000'den fazla istihdam üreten ve sektörde kayıt dışılığı engellemeye çalışan sigorta acenteleri finansman desteklerinden yeterince faydalanamamaktadır. Bu hususta yapılan tüm girişimler de sonuçsuz kalmıştır.

Çözüm Önerisi

Sigorta acentelerinin de KOSGEB ve benzeri finansman desteklerinden yararlanması sağlanmalıdır.

İlgili Kurumlar

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, KOSGEB

Sorun 3

Bazı sanayi sektörlerinde faaliyet gösteren işletmelerin sigorta poliçelerinin yenilenmemesi

Açıklama

Plastik, çırçır, mobilya, boya, tekstil, kimya, kozmetik gibi pek çok sektörde fabrikaların yangın sigortaları, ilgili sigorta şirketi tarafından yeterli güvenlik önlemi alınmadığı gerekçesiyle yenilen-

memekte ve bu risklere teminat bulunamamaktadır. Yıllarca sigortaları yapılmış yatırımların, hiçbir koşul değişmediği halde, yeni şartlar öne sürülerek teminatsız bırakılmaları kabul edilemez bir durumdur ve bu durum sigortalıların sektöre olan güvenini olumsuz yönde etkilemektedir.

Çözüm Önerisi

Sigortaların yenilenmesi sırasında, kısa süre içinde yerine getirilmesi mümkün olmayan şart ve isteklerin öne sürülmesi engellenmeli, poliçe vadesinin bitmesinden en az 6 ay öncesinde bu şartlar sigortalıya tebliğ edilmeli ya da poliçe bir önceki yılın şartlarıyla yenilendikten sonra sigortalının istenilen şartları sağlayabilmesini teminen en az 6 ay süre verilmesi yönünde düzenleme yapılmalıdır.

İlgili Kurumlar

Hazine Müsteşarlığı

Sorun 4

Sigorta acenteleri arasında yapılan iş paylaşımı neticesinde oluşan komisyon gelirin vergilendirilmesi

Açıklama

Sigorta acenteleri, tali acentelik tesis ederek faaliyet gösterebilmekteyken, 2010 yılında yapılan düzenleme ile tali acentelik müessesesi kaldırılmış, 2013 yılında yapılan düzenleme ile de sigorta acentelerinin kendi aralarında iş paylaşımı yapmaları mümkün hale getirilmiştir. İş paylaşımı halinde, acenteler sigorta şirketinden aldıkları komisyonu paylaşmakta ve bunun karşılığında tali acentelik müessesesinde olduğu gibi komisyon gider belgesi düzenlemektedir. Bununla birlikte, bazı vergi daireleri iş paylaşımı halinde fatura düzenlenmesi gerektiği şeklinde görüş iletmekte, bu durum sigorta acentelerini kayıt dışılığa teşvik etmektedir.

Çözüm Önerisi

Sigorta acentelerinin iş paylaşımı yapması halinde komisyon gider belgesi kullanılması hususunda düzenleme yapılmalıdır.

İlgili Kurumlar

Maliye Bakanlığı

Sorun 5

Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde sigorta acenteliği tesis edilmemesi

Açıklama

5684 sayılı Sigortacılık Kanunu ile sigorta şirketlerinin faaliyet gösterdiği sigorta branşlarının kapsamında bulunan zorunlu sigortaları yapmaktan kaçınması engellenmiştir. Diğer yandan, Sigorta şirketleri Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde faaliyet gösteren sigorta acentelerinin sözleşmelerini feshederken, yeni acentelik başvurularını da kabul etmemektedir. Bu durumda, söz konusu bölgelerde yaşayan vatandaşların zorunlu sigortalara erişimi engellenmektedir.

Çözüm Önerisi

Sigorta şirketlerine, faaliyet gösterdiği sigorta branşlarının kapsamında bulunan zorunlu sigortaları yapabilmelerini teminen tüm illerde acentelik tesis edilmesi zorunluluğu getirilmelidir.

İlgili Kurumlar

Hazine Müsteşarlığı

TÜRKİYE SİVİL HAVACILIK MECLİSİ

Sivil havacılık sektörünü;

- Türkiye'nin En Büyük 1000 Sanayi Kuruluşu listesindeki 2 kuruluş,
- Türkiye'nin En Büyük 500 Şirketi listesindeki 8 şirket,

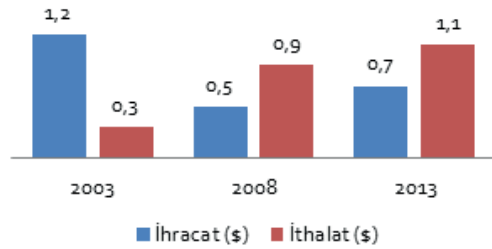
temsil ediyor.

Sivil havacılık sektörü 2013 yılında;

- 930 milyon \$ ihracat,
- 2,5 milyar \$ ithalat,

yaptı.

Sivil Havacılık Sektörünün Türkiye'nin Toplam İhracatı ve İthalatı İçindeki Payı (%)

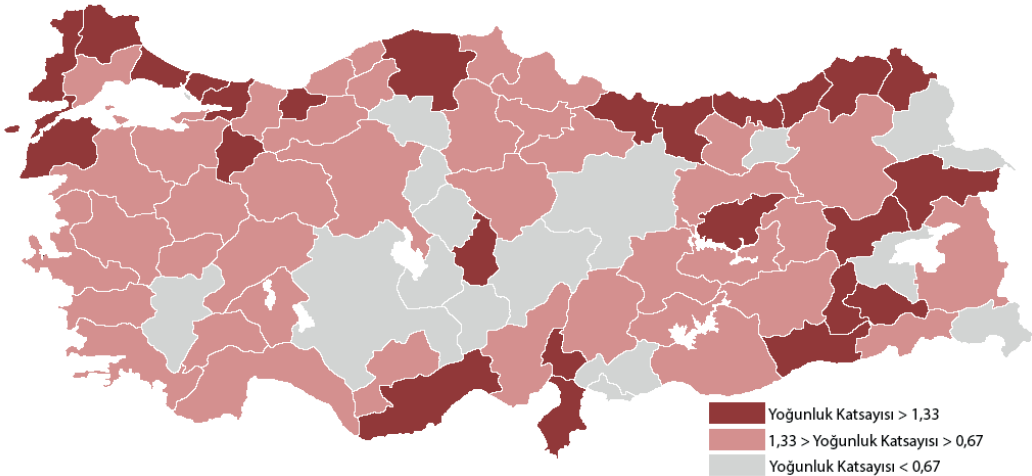

Türkiye'deki kayıtlı çalışan her 100 kişiden 1,8'i sivil havacılık sektöründe çalışıyor.

Sivil havacılık sektöründe istihdam edilen her 100 kişiden 14'ü mühendis olarak çalışıyor.

Türkiye'deki faaliyet gösteren her 100 firmadan 0,4'ü sivil havacılık sektöründe faaliyet gösteriyor.

Sivil Havacılık Sektörü Firmalarının Bölgesel Yoğunluk Haritası

Kaynak: TOBB Üye Veri Tabanı

Özel sektörde faaliyet gösteren firmaların vergi öncesi karlarının yüzde 1,1'ini sivil havacılık sektörü yapıyor.

Ödenen her 1000 TL'lik ,

- Kurumlar Vergisinin 3TL'sini,
- Gelir Vergisinin 1 TL'sini,

sivil havacılık sektörü ödüyor.

Sorun 1

İç hat uçak bilet ücretlerinden %18 KDV alınması

Açıklama

Hava yolu taşımacılığı, Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından uygulanmakta olan programlar ile halkın yoğun olarak kullanmakta olduğu bir ulaşım türü haline gelmiştir. 2003 yılında 17 milyon olan iç hat/dış hat yolcu sayısı 2013 yılsonu itibariyle 4 kata yakın bir artış ile 75 milyonu geçmiştir. Ancak, hava yolu taşımacılığı hala lüks tüketim olarak değerlendirilerek bilet ücretlerine %18 KDV uygulanmaktadır.

Çözüm Önerisi

Hava yolu ulaşımı lüks tüketim olmaktan çıkartılarak temel ihtiyaç olarak değerlendirilerek uçak biletlerindeki KDV oranı %18'den %8'e indirilmelidir.

İlgili Kurumlar

Maliye Bakanlığı, Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı

Sorun 2

Hava yolu taşımacılığındaki maliyet artışları

Açıklama

- Ülkemizde, özellikle yakıt rafine payı nedeniyle diğer ülkelere göre yüksek olan uçak yakıt ücreti, hava yolu taşımacılarının rekabet gücünü olumsuz etkilemektedir.
- Ülkemizdeki havalimanlarında birçok hizmet ücreti, avro bazında ve oldukça yüksektir. Dönem içi kur yükselişleri, bilet ücretlerini önceden belirleyen hava yolu taşıyıcılarını özellikle iç hatlarda zor durumda bırakmaktadır.
- Ülkemizde ağırlıklı olarak yaz turizmi gerçekleşmekte, kış aylarında turist sayısı az olmaktadır.

Çözüm Önerisi

- Hava yolu taşıyıcılarının rekabet gücünün artırılması için, yakıt ücretlerinde indirimle gidilmeli,
- Havalimanı ve yolcu terminal hizmetlerinde yaz ve kış aylarında farklı ücretlendirmeler yapılarak kış turizmi teşvik edilmeli ve yurt içi uçuşlarda, terminal yolcu hizmet ücretleri TL olarak uygulanmalıdır.

İlgili Kurumlar

Maliye Bakanlığı, Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı

Sorun 3

Sivil havacılık yükseköğretim programlarında yeterli kalitenin sağlanamamış olması ve program kontenjanları ile sektör ihtiyaçlarının uyumlu olmaması

Açıklama

Sivil havacılık eğitimlerinde bölge lideri olmak ve dünyanın önde gelen ülkeleri arasında yer almak hedeflenmiştir. Ülkemizde, 33 yükseköğretim kurumu tarafından sivil havacılık eğitimi verilmektedir. Ancak, program ve kontenjanları sektör ihtiyacına uygun olarak belirlenmemektedir. Eğitim ve eğitici standartlarında da önemli eksikler bulunmaktadır.

Çözüm Önerisi

- Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü ile YÖK'ün ortaklaşa yürüttüğü çalışmalar hızlandırılmalı,
- Sivil havacılık eğitimlerinde ihtiyaç-kontenjan dengesinin sağlanmasına esas, eğitim master plan çalışması yapılmalıdır.

İlgili Kurumlar

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü, YÖK

Sorun 4

Uçak yedek parça ve işletme malzemelerinin sivil havacılığın ihtiyaçlarını karşılayacak süratle devreye alınmaması

Açıklama

Yurt dışından gelen ve yurt dışına gidecek uçaklar havalimanlarının gümrüklü alanı içinde hareket etmektedirler. Ancak, uçakların herhangi bir arızası halinde yurt dışından çok kısa sürede getirilen malzemelerin gümrük işlemlerinin sonuçlandırılması çoğu zaman bir kaç gün sürmekte, bu süre önemli seviyede ekonomik kayba yol açmakta ve yoğun dönemlerde büyük aksamalara neden olmaktadır. Benzer bir durum, havalimanında yerleşik diğer havacılık işletmeleri malzemeleri için de söz konusudur.

Çözüm Önerisi

- Havalimanlarına serbest bölge özerkliği kazandırılmalı,
- Yurt içinde satılması veya başka bir yerde kullanılması mümkün olmayan havacılık malzemeleri için gümrük mevzuatında değişiklik yapılarak işlemlerin kısa sürede sonuçlandırılması sağlanmalıdır.

İlgili Kurumlar

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı

Sorun 5

Ulusal mevzuatta, hava aracı bakım-onarım-yenileme (BOY) hizmetlerinin “üretim”, üretenlerin “üretici” ve getirilen dövizin de “ihracat” sayılmaması

Açıklama

Ülkemiz, hava aracı BOY hizmetleri kapsamında çok sayıda yabancı ülke uçağına ve uçak komponentlerine hizmet vermekte ve önemli miktarda döviz girdisi sağlamaktadır. Ancak, mevcut mevzuata göre yurt dışına verilen bu hizmetler üretim kabul edilmediğı için ihracat kapsamında değerlendirilmemekte, BOY hizmeti veren kuruluşlar, ihracatçılara tanınan kolaylık ve teşviklerden yararlanamamaktadır.

Çözüm Önerisi

Ülkemize önemli miktarda döviz girdisi sağlayan hava aracı BOY hizmeti veren kuruluşların daha da gelişmesine ve rekabet güçlerinin artmasını sağlamak üzere, hava aracı BOY hizmetlerinin “üretim”, üretenlerin “üretici” ve yabancı tescilli uçaklara ve komponentlerine verilen bu hizmetler karşılığı getirilen dövizin de “ihracat” olarak kabul edilmesi için gereken mevzuat değişikliğı yapılmalıdır.

İlgili Kurumlar

Maliye Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı

TÜRKİYE TARIM MECLİSİ

Tarım sektörünü;

- Türkiye'nin En Büyük 1000 Sanayi Kuruluşu listesindeki 26 kuruluş,
- Türkiye'nin En Büyük 500 Şirketi listesindeki 10 şirket,
- Türkiye'nin En Hızlı Büyüyen 100 Şirketi listesindeki 2 şirket,

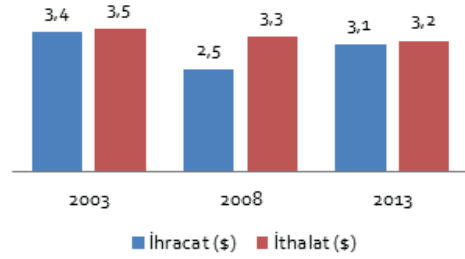
temsil ediyor.

Tarım sektörü 2013 yılında;

- 4,6 milyar \$ ihracat,
- 7,9 milyar \$ ithalat,

yaptı.

Tarım Sektörünün Türkiye'nin Toplam İhracatı ve İthalatı İçindeki Payı (%)

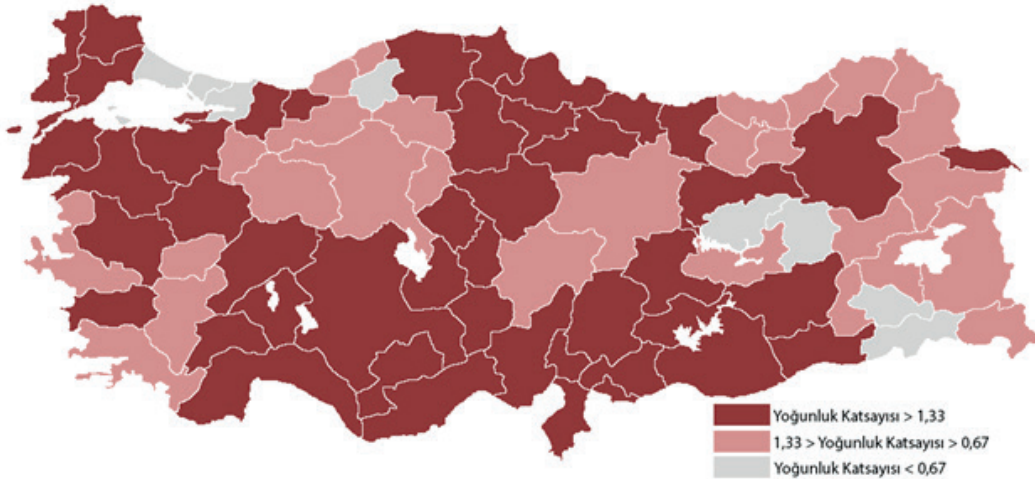

Türkiye'deki kayıtlı çalışan her 100 kişiden 3,2'si tarım sektöründe çalışıyor.

Tarım sektöründe istihdam edilen her 100 kişiden 5'i mühendis olarak çalışıyor.

Türkiye'deki faaliyet gösteren her 100 firmadan 4'ü tarım sektöründe faaliyet gösteriyor.

Tarım Sektörü Firmalarının Bölgesel Yoğunluk Haritası

Kaynak: TOBB Üye Veri Tabanı

Özel sektörde faaliyet gösteren firmaların vergi öncesi karlarının yüzde 1,8'ini tarım sektörü yapıyor.

Ödenen her 1000 TL'lik ,

- Kurumlar Vergisinin 26 TL'sini,
- Gelir Vergisinin 29 TL'sini,

tarım sektörü ödüyor.

Sorun 1

Maliyet artırıcı unsurların çözümlenememesi

Açıklama

Girdi maliyetlerinin (elektrik, mazot, gübre, ilaç) dünya fiyatlarının üzerinde seyretmesi ve piyasa manipülasyonları sektöre büyük zarar vermektedir.

Çözüm Önerisi

- Tarımsal araçlara akreditasyon sistemi getirilmeli,
- Tarımsal üretim için kullanılan mazotta ÖTV kaldırılmalı, tarımsal üretimde yenilenebilir enerjinin kullanımı teşvik edilmeli,
- Tarımda kullanılan elektrik bedeli hasat sonunda ödenmelidir.

İlgili Kurumlar

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Maliye Bakanlığı

Sorun 2

Çiftçi eğitimi ve uygulamalarının yetersiz olması

Açıklama

Yeni teknolojiler, üretim sistemleri, pazarlama sistemleri, teşvikler ve mevzuat konusunda üreticilerin bilinçlendirilmesine, genç nüfusun tarımsal üretime özendirilmesine ve teşvik edilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

Çözüm Önerisi

- İlgili özel sektör kuruluşları, üniversiteler ve yayın kuruluşları ile beraber yaygın bir çiftçi eğitimi hedeflenerek, arazide uygulamalı ve kontrollü eğitim verilmeli,
- Tarım danışmanlığı sistemi teşvik edilmeli,
- TRT-Tarım kanalı yeniden kurularak üniversite-bakanlık-üretici işbirliği geliştirilmeli,
- Gençleri tarım ekonomisine çekmek için, maddi destek, hibe ve teşvik sağlanmalıdır.

İlgili Kurumlar

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, TRT

Sorun 3

Tarım arazilerinin parçalı ve dağınık yapısının engellenmesine yönelik düzenlemelerin tamamlanmaması

Açıklama

Tarımsal arazilerin çok parçalı ve dağınık yapısı üretim maliyetlerini artırmakta, modern tekniklerin uygulanmasını ve ulaşım ağının inşasını zorlaştırmakta, çiftçinin kazancını düşürmekte ve tarımsal rekabet ile tüketici fiyatlarını olumsuz etkilemektedir.

Çözüm Önerisi

- TBMM gündeminde bulunan Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ve Türk Medeni Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı'nda yer alan mirasa ilişkin düzenlemeler bir an önce yasalaşmalı,
- Arazi toplulaştırması çalışmaları hızlandırılmalıdır.

İlgili Kurumlar

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Adalet Bakanlığı

Sorun 4

Tarımsal üretimde verim ve kalitenin düşük olması

Açıklama

- Toprak ve iklim şartlarına uygun tür ve çeşit seçiminde, uygun tedbirlerin (gübreleme, sulama vb.) kullanılmaması nedeniyle verim ve kalite düşüktür.
- Arıtma tesisi bulunmayan sanayi kuruluşları, toprağı ve yer altı sularını kirletmekte ve bu durum tarımsal üretimde verim ve kalite kaybına sebep olmaktadır.

Çözüm Önerisi

- Artan nüfus ve beslenme zorunluluğu dikkate alınarak yeni tarımsal üretim teknolojileri geliştirilmeli,
- Bu amaçla TÜBİTAK tarafından Tarımsal Ar-Ge başlığı altında özel bir destek programı geliştirilmeli,
- Tesisleşme ile atık yönetimi birlikte düşünülerek teşvik verilmeli, kamu kuruluşları bu konuda koordinasyon içinde çalışmalı, özellikle küçük ölçekli tarıma dayalı işletmelerin çevre korumaya yönelik faaliyetlerinde ekonomik analizler iyi yapılmalıdır.

İlgili Kurumlar

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, TÜBİTAK

Sorun 5

Sulanabilen arazi miktarının azlığı ve mevcut su kaynaklarının etkin kullanılamaması

Açıklama

- Sulanabilen arazi miktarının azlığı nedeniyle ülkemiz, özellikle yağlı tohumlu bitkilerde ithalata mahkumdur.
- Suyun etkin kullanılamaması nedeniyle, hem gereksiz su sarfiyatı olmakta hem de üretim artırılamamaktadır.

Çözüm Önerisi

- Sulanabilen arazi miktarı artırılmalı,
- Başta damlama sulama sistemi olmak üzere, yeni sistemler uygulanarak suyun etkin kullanımı sağlanmalı, bu tür projelere verilen destekler artırılmalı,
- Gübrelemenin etkin yapılabilmesi ve işgücü maliyetinin azaltılması amacıyla basınçlı sulama sistemi ile birlikte kullanımı yaygınlaştırılmalıdır.

İlgili Kurumlar

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı, DSİ

TÜRKİYE TEKNİK MÜŞAVİRLİK MECLİSİ

Teknik müşavirlik sektörünü;

- Türkiye'nin En Büyük 500 Şirketi listesindeki 1 şirket,
- Türkiye'nin En Hızlı Büyüyen 100 Şirketi listesindeki 1 şirket,

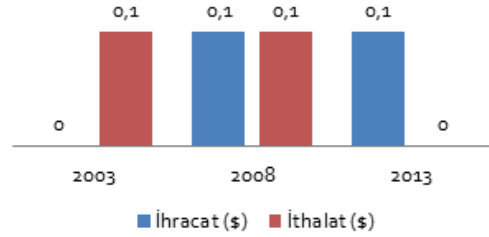
temsil ediyor.

Teknik müşavirlik sektörü 2013 yılında;

- 3 milyon \$ ihracat,
- 0,3 milyon \$ ithalat,

yaptı.

Teknik Müşavirlik Sektörünün Türkiye'nin Toplam İhracatı ve İthalatı İçindeki Payı (%)

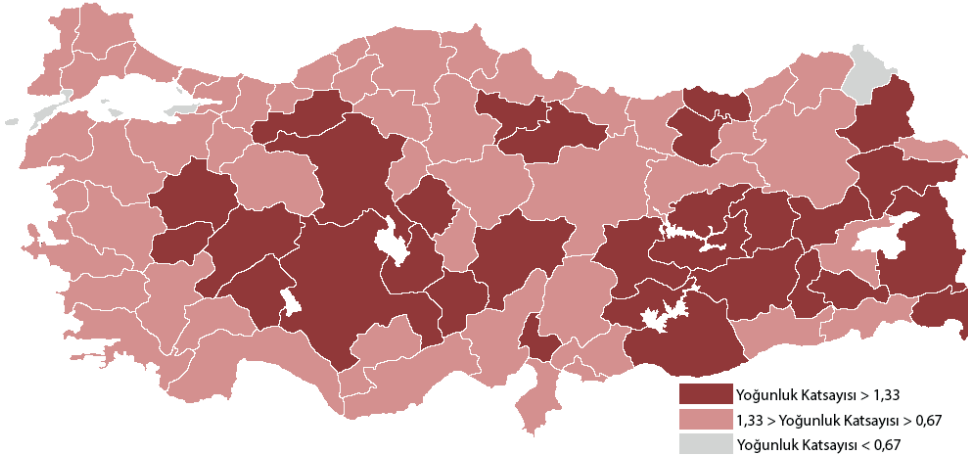

Türkiye'deki kayıtlı çalışan her 100 kişiden 0,7'si teknik müşavirlik sektöründe çalışıyor.

Teknik müşavirlik sektöründe istihdam edilen her 100 kişiden 34'ü mühendis olarak çalışıyor.

Türkiye'deki faaliyet gösteren her 100 firmadan 2,6'sı teknik müşavirlik sektöründe faaliyet gösteriyor.

Teknik Müşavirlik Sektörü Firmalarının Bölgesel Yoğunluk Haritası

Kaynak: TOBB Üye Veri Tabanı

Özel sektörde faaliyet gösteren firmaların vergi öncesi karlarının yüzde 1,3'ünü teknik müşavirlik sektörü yapıyor.

Ödenen her 1000 TL'lik ,

- Kurumlar Vergisinin 38 TL'sini,
- Gelir Vergisinin 14 TL'sini,

teknik müşavirlik sektörü ödüyor.

Sorun 1

Teknik müşavirlik sektörünün ve hizmetlerinin tanınmaması, yararlarının bilinmemesi, diğer sektörlerle ilişkilerinin iyi tanımlanmamış olması

Açıklama

Teknik müşavirlik, inşaat sektörünün lokomotifi olan ve müteahhitlik sektöründen tamamen bağımsız, öncü bir sektördür. Sektör, alt ve üst yapının planlanmasından, tasarımı, hizmete konulmasından, bakımından ve sürdürülebilirliğinden sorumludur. Doğru alınan teknik müşavirlik hizmetlerinin topluma ve mal sahiplerine sağlayacağı yararlar ülkemizde saptanmamış, kabul edilmemiş ve proje maliyet hesabında bu sektöre yer verilmemiştir.

Çözüm Önerisi

Teknik Müşavirlik (Mühendislik-Mimarlık) hizmet bedelleri, tasarım dahil, yatırım bütçelerinde gerçek inşaat maliyetlerinin % 6'sı ile %10'u arasında hesaplanarak yer almalıdır. Ülkemizin kalkınması için gerekli olan Teknik Müşavirlik hizmetlerinin kendine has koşullarını hayata geçirmek üzere, sektöre özel bir ihale kanunu çıkarılmalıdır.

İlgili Kurumlar

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, KİK

Sorun 2

Türk teknik müşavirlik firmalarının fiziksel olarak gelişmemesi, son 10 yılda yüksek nitelikli firmaların sayılarının küçülmesi, mevcut firmaların yabancı şirketler tarafından satın alınması

Açıklama

Teknik müşavirlik firmaları bilgi ve deneyim açısından gelişmiş ülkelerle yarışabilecek yüksek niteliklere sahipken sayıları artmamakta, mevcut firmalar fiziksel olarak gelişmemekte, giderek küçülme-ktedirler. En büyük firmalarımızda 200-300 devamlı personel çalışmakta, bu firmaların sayısı da 10'u geçmemektedir. Bu rakamlar dünya ölçeklerine göre çok yetersizdir.

Çözüm Önerisi

Teknik müşavirlik hizmetleri ile ilgili bir ülke politikası geliştirilmelidir.

İlgili Kurum

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı

Sorun 3

Kamu yatırımlarının önceki yıllara kıyasla hayli azalmış olması, teknik müşavirlik ihalelerinin doğru ve saydam olarak yapılmaması, hizmet bedellerinin sektörü giderek yok edecek seviyeye düşmesi

Açıklama

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nda ve bunlar-

la ilgili ikincil mevzuatta sorunlar yaşanmaktadır. Sorunların en önemli nedenleri, teknik müşavir seçiminin bedelden çok niteliğe dayandırılması gereğinin anlaşılamamış olması, hizmet sözleşmelerinin işveren lehine ve tek taraflı olarak düzenlenmesi, şikayet mekanizmalarının işlerliklerinin azaltılmasıyla, ihalelerdeki saydamlığın zedelenmesidir.

Çözüm Önerisi

- İhalelerin saydamlığı sağlanmalı ve denetlenmeli,
- Mevzuat, ihalelerde bedel teklifinden ziyade teknik müşavirlik hizmetinin niteliği öne çıkarılacak şekilde yeniden düzenlenmelidir.

İlgili Kurum

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, KİK

Sorun 4

Teknik müşavirlerin yeterince hizmet ihracatı yapamamaları

Açıklama

Türkiye’de hizmet ihracatı rejiminin olmaması, ihracat teşviklerinin yetersizliği, mevcut teşviklerden yararlanılmasındaki zorluklar hizmet ihracatını engellemektedir.

Çözüm Önerisi

Hizmet ihracatı rejimi oluşturulmalı, bu kapsamda teşvikler ve devlet yardımları artırılmalı, bunlardan yararlanılması kolaylaştırılmalıdır.

İlgili Kurum

Ekonomi Bakanlığı, Eximbank

Sorun 5

Teknik müşavirlik firmalarının yeterlilikleri konusundaki yanlış uygulamalar, sorumluluk ve yetki yetersizlikleri, sertifikasyon hakkındaki yanlış algılamalar

Açıklama

Teknik müşavirlik firmalarının sorumlulukları ve yetkileri mevzuatta yeterli ve doğru tarif edilmemiştir. Kamuda zaman zaman ortaya çıkan sertifika verme isteği dünya uygulamalarına tamamen aykırıdır. Gelişmiş ülkelerde teknik müşavirlik firmaları gerçek sorumluluk ve yetki ile hizmet vermekte, kendilerini Mesleki Sorumluluk Sigortası sistemiyle korumaktadırlar.

Çözüm Önerisi

Teknik müşavirlik hizmetleri verenlere Mesleki Sorumluluk Sigortası yaptırma zorunluluğu getirilmeli, sertifikasyon önerilerinden vazgeçilmelidir.

İlgili Kurum

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı

TÜRKİYE TEKSTİL SANAYİ MECLİSİ

Tekstil sanayi sektörünü;

- Türkiye'nin En Büyük 1000 Sanayi Kuruluşu listesindeki 102 kuruluş,
- Türkiye'nin En Büyük 500 Şirketi listesindeki 24 şirket,
- Türkiye'nin En Hızlı Büyüyen 100 Şirketi listesindeki 2 şirket,

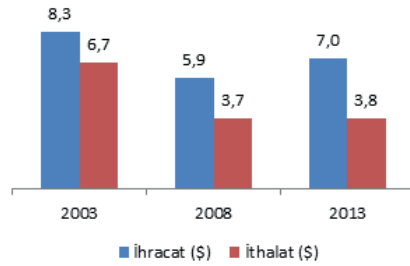
temsil ediyor.

Tekstil sanayi sektörü 2013 yılında;

- 10,6 milyar \$ ihracat,
- 9,5 milyar \$ ithalat,

yaptı.

Tekstil Sanayi Sektörünün Türkiye'nin Toplam İhracatı ve İthalatı İçindeki Payı (%)

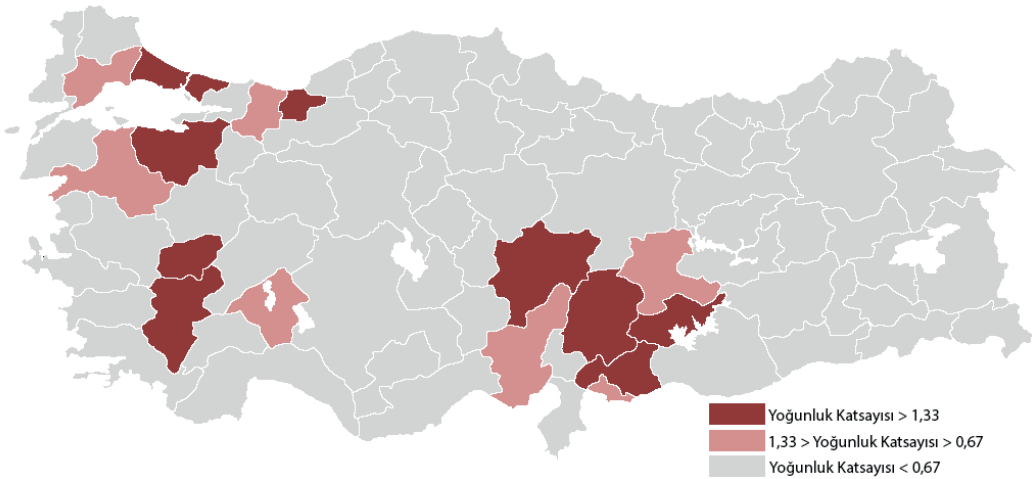

Türkiye'deki kayıtlı çalışan her 100 kişiden 2,2'si tekstil sanayi sektöründe çalışıyor.

Tekstil sanayi sektöründe istihdam edilen her 100 kişiden 2'si mühendis olarak çalışıyor.

Türkiye'deki faaliyet gösteren her 100 firmadan 1,2'si tekstil sanayi sektöründe faaliyet gösteriyor.

Tekstil Sanayi Sektörü Firmalarının Bölgesel Yoğunluk Haritası

Kaynak: TOBB Üye Veri Tabanı

Özel sektörde faaliyet gösteren firmaların vergi öncesi karlarının yüzde 1,1'ini tekstil sanayi sektörü yapıyor.

Ödenen her 1000 TL'lik ,

- Kurumlar Vergisinin 19 TL'sini,
 - Gelir Vergisinin 7 TL'sini,
- tekstil sanayi sektörü ödüyor.

Sorun 1

Cari açığın yüksek olması ve denetlenemeyen ithalat

Açıklama

Ülkemizin ekonomik bağımsızlığı ve refahı önündeki en büyük engel olan cari açık artışının ve denetlenemeyen ithalatın önüne geçilmesi son derece önemlidir. Bu amaçla DTÖ yükümlülüklerine uygun olarak, bazı tekstil ve hazır giyim ürünleri için 2011 Temmuz ayından itibaren uygulanmakta olan ek vergi kararlarının yatırım, istihdam ve dış ticaret dengesine olumlu katkıları da göz önüne alınarak kapsamının genişletilmesine, ayrıca denetlenemeyen ithalatla daha etkin şekilde mücadele edilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

Çözüm Önerisi

- Ek vergi uygulaması yeterli üretimi bulunan tüm tekstil ve hazır giyim ürünleri için genişletilmeli,
- Ticaret politikası önlemlerine tabi tekstil ve hazır giyim ürünlerinin ithalatında olası usulsüzlüklerin engellenmesi için Gümrük Genel Tebliği'nin 4. maddesi (2). fıkrasında belirtildiği üzere serbest dolaşıma giriş aşamasında ATR veya EURO-1 belgelerine ek olarak orijinal menşe belgesi aranmalıdır.

İlgili Kurumlar

Ekonomi Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı

Sorun 2

Yerli malı tanımının eksik ve yetersiz olması

Açıklama

Mevzuatta yerli malı tanımının gerçek yerli üreticileri gözetecek şekilde yapılmamış olması nedeniyle, kamu ihalelerinde yerli malı kullanımını destekleyen ve %15 fiyat avantajı uygulanmasını gerektiren Başbakanlık Genelgesi'ne rağmen, yerli sanayi, kamu alımlarından stratejik anlamda faydalanamamaktadır. Bu durum yerli üretim ve istihdamda haksız rekabete neden olmaktadır.

Çözüm Önerisi

- GİTES ana hedefleri çerçevesinde kamu ihaleleri stratejik bir yaklaşımla ele alınmalı, kamu ihaleleri için yerli malı tanımı ivedilikle yeniden yapılmalı,
- Yerli üretici ve yerli malı belgesi, sektörel bazda belirlenecek ve %50'nin altında olmayacak minimum yerli girdi ile üretilen ürünler için verilmeli,
- Kamu ihalelerinde yerli malı lehine kullanılması öngörülen %15 fiyat avantajı ihale kurumlarının inisiyatifine bırakılmadan zorunlu hale getirilmelidir.

İlgili Kurumlar

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı

Sorun 3

Dahilde İşleme Rejimi (DİR) kapsamında ithal edilen malların usulsüz biçimde iç piyasada satılarak yerli üretim için haksız rekabet ve büyük vergi kayıpları yaratması

Açıklama

DİR kapsamında ithal edilen ürünlerin, ihraç edilen ürünlerin üretiminde kullanılıp kullanılmadığının tespiti (Ayniyat Tespiti) DİR uygulamasının kontrolünü ve izlenebilirliğini sağlayan en önemli unsurlardan biridir.

Çözüm Önerisi

DİR uygulamasını ihdas eden Ekonomi Bakanlığı ile ürünlerin ithalat ve ihracatına yönelik tüm işlemleri uygulayan Gümrük ve Ticaret Bakanlığı birlikte çalışarak, ayniyat tespiti uygulama esasları ivedilikle hazırlanarak yürürlüğe konulmalıdır.

İlgili Kurumlar

Ekonomi Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı

Sorun 4

Girdi ve finansman maliyetlerinin yeterince rekabetçi olmaması

Açıklama

Türkiye, 2023 hedeflerine, ithalata ve tüketime dayalı bir ekonomi olarak değil ancak finansman ve girdi maliyetlerini azaltıp, rekabet gücünü artırarak ve daha çok üreterek ulaşabilecektir.

Çözüm Önerileri

- Vadeli ithalatta alınan KKDF ve ek vergi gelirlerinin %50'si özel bir hesapta toplanarak Eximbank'a aktarılmalı ve bu kaynak, ihracatçılara uygun şartlarda kredi olarak kullanılmalıdır,
- Tekstil sektörü gibi emek yoğun ve katma değeri yüksek imalat sanayi sektörleri, hassas sektör olarak tanımlanmalı ve bu sektörlerde faaliyet gösteren firmaların SGK primi ve enerji maliyetlerinin asgari %50'si, ödeyecekleri vergilerden mahsup edilmeli,
- KDV iadesi uygulamalarında yaşanan aksaklıkların giderilmesi için mahsup imkanı geliştirilmelidir.

İlgili Kurumlar

Ekonomi Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

Sorun 5

AB'nin tek taraflı olarak uygulamaya koyduğu dış ticaret politikalarının Gümrük Birliği kapsamında Türkiye'ye ciddi zararlar vermesi

Açıklama

AB-Türkiye Gümrük Birliği Anlaşması nedeniyle AB dış ticaret politikasına uyum sağlamak zorunda bırakılan Türkiye, AB'nin karar alma mekanizmalarında yer alamamaktadır. Türkiye açısından

haksızlıklara sebep olan Gümrük Birliği işleyişi gecikmeden Türkiye'nin ekonomik çıkarlarını gözeterek şekilde yeniden müzakere edilmelidir.

Çözüm Önerisi

- Gümrük Birliği'nden doğan haklarımız çerçevesinde, AB'nin, diğer ülkelerle yapmayı planladığı STA'ların ülkemize vereceği ticari zararların önüne geçilmesi için AB ile eş zamanlı STA yapılmasına yönelik statü sağlanmalı,
- Gümrük Birliği kapsamında nakliye araçlarına uygulanan kota kaldırılmalı, iş ve hizmet adamlarının vize sorunları çözülmeli,
- Türkiye'nin dış ticaret politikasını ve Türkiye'yi doğrudan etkileyen diğer tüm konularla ilgili AB karar alma mekanizmalarına katılması sağlanmalıdır.

İlgili Kurumlar

Ekonomi Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, AB Bakanlığı

TÜRKİYE TELEKOMÜNİKASYON MECLİSİ

Telekomünikasyon sektörünü;

- Türkiye'nin En Büyük 1000 Sanayi Kuruluşu listesindeki 3 kuruluş,
- Türkiye'nin En Büyük 500 Şirketi listesindeki 9 şirket,
- Türkiye'nin En Hızlı Büyüyen 100 Şirketi listesindeki 2 şirket,

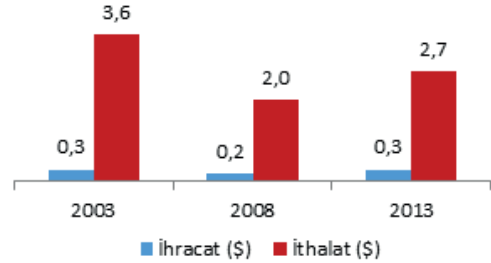
temsil ediyor.

Telekomünikasyon sektörü 2013 yılında;

- 1,1 milyar \$ ihracat,
- 6,5 milyar \$ ithalat,

yaptı.

Telekomünikasyon Sektörünün Türkiye'nin Toplam İhracatı ve İthalatı İçindeki Payı (%)

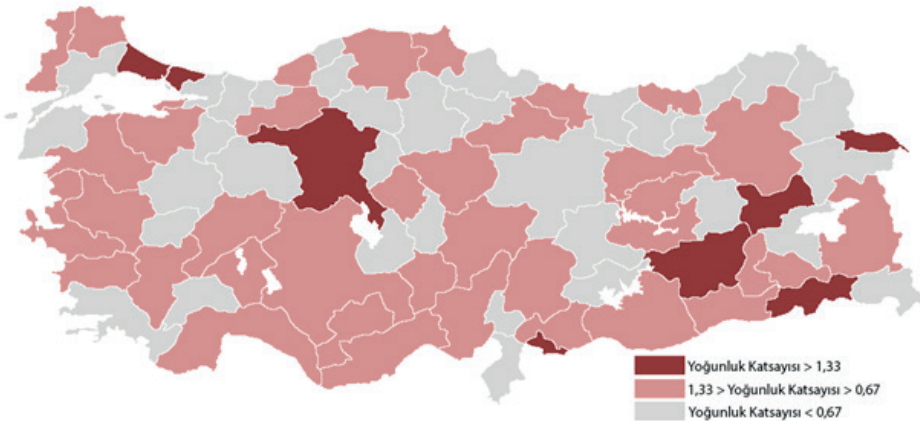
Telekomünikasyon sektörü 2012'de elektronik haberleşme alt sektöründe 31 milyar TL, bilgi teknolojileri alt sektöründe 18 milyar TL, mobil cihazlar alt sektöründe 5 milyar TL olmak üzere, toplam 54 milyar TL'lik büyüklüğe ulaştı.

Türkiye'deki kayıtlı çalışan **her 100 kişiden 0,5'i** telekomünikasyon sektöründe çalışıyor.

Telekomünikasyon sektöründe istihdam edilen **her 100 kişiden 57'si** mühendis olarak çalışıyor.

Türkiye'deki faaliyet gösteren **her 100 firmadan 0,4'ü** telekomünikasyon sektöründe faaliyet gösteriyor.

Telekomünikasyon Sektörü Firmalarının Bölgesel Yoğunluk Haritası

Kaynak: TOBB Üye Veri Tabanı

Özel sektörde faaliyet gösteren firmaların **vergi öncesi karlarının yüzde 3,6'sını** telekomünikasyon sektörü yapıyor.

Ödenen **her 1000 TL'lik**,

- Kurumlar Vergisinin 5 TL'sini,
- Gelir Vergisinin 2 TL'sini,
- Yılda 4,5 Milyar TL ÖİV'yi

telekomünikasyon sektörü ödüyor.

Sorun 1

Fiber altyapının yaygınlaştırılması için sabit altyapının kiralınması (tesis paylaşımı) ve yeni sabit şebeke yapılması (geçiş hakkı) önündeki engeller

Açıklama

Sabit ve mobil haberleşme, ülke çapında yaygın fiber yatırımları gerekli klmaktadır. Bu yatırımlar, yeni şebekeler kurulması ve fiber kablo çekilebilmesi için var olan yeraltı borularının kiralınmasıyla gerçekleştirilebilir. Konuya ilişkin Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik (Geçiş Hakkı Yönetmeliği) ile Tesis Paylaşımı Yükümlülüğü ve Uygulaması Kararına rağmen sorunlar sürmektedir.

Çözüm Önerisi

- Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK), başta yerleşik işletmecilerin elindekiler olmak üzere mevcut yeraltı kanal ve gözleri, tüm işletmecilerce makul kira bedeliyle kullanıracak fiyat ve şartları sağlamalı,
- Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, yeni sabit altyapı yapılabilmesi için, başka şebekeleri kiralama şartı aramadan, doğrudan şebeke yapma izni vermelidir.

İlgili Kurumlar

Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, BTK

Sorun 2

Sabit telekom hizmetlerinde rekabet sorunu

Açıklama

Sabit telefon ve genişbant internet hizmetleri; rekabet ortamı yeterince tesis edilemediğinden, lisans alan 250 civarında firma olmasına rağmen gelişmemiş, oldukça az sayıdaki şirketin faaliyet gösterdiği bir pazar olarak kalmıştır. Yetersiz rekabet sonucunda, sabit ses hizmetleri mobil hizmetler karşısında küçülmüştür. Sabit genişbant (ADSL) hizmeti ise yerinde saymış, hatta gerilemiştir. Bu durum, 2014 Hükümet Programı'nda da sorun olarak yer almıştır.

Çözüm Önerisi

Sabit telefon ve genişbant internet pazarlarında rekabetin tam olarak tesis edilebilmesi ve 2014 Hükümet Programı'ndaki amaçlara erişilebilmesi için gereken tedbirler, Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ve BTK tarafından alınmalıdır.

İlgili Kurumlar

Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, BTK

Sorun 3

Haberleşmede Evrensel Hizmet Fonu'nun doğru kullanılmaması

Açıklama

Elektronik haberleşme sektöründeki gelirlerden toplanan bu Fon'dan sektöre doğrudan ve hızlı bir geri dönüş olmamaktadır. 2007-2012 döneminde 3.1 milyar TL toplanmış, bunun küçük bir miktarı nüfusu 500'ün altındaki yerleşim yerlerine mobil altyapı sağlanması projesi için, diğer bir kısmı başka amaçlar için kullanılmış, büyük miktarı ise kullanılmamıştır. Bu Fon, tanımı gereği, malzeme alımında değil, sektöre geri dönüşü olan işletmeciler aracılığıyla sosyal amaçlı altyapı hizmetleri için kullanılmalıdır.

Çözüm Önerisi

- 5369 sayılı Evrensel Hizmetin Sağlanması Kanunu'nda belirtilen amaca uygun olarak Fon'un tamamı sektöre geri dönüşü sağlayacak şekilde, tüm işletmecilere açık ihale yöntemi uygulanarak işlerliğe kavuşturulmalı,
- Fon'un tüm ülkeye haberleşme hizmetlerinin ulaştırılabilmesi amacıyla kullanılması sağlanmalıdır.

İlgili Kurumlar

Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı

Sorun 4

Genişbant internetin yaygınlaşmasını ve makineler arası haberleşmede beklenen hızlı büyümeyi engelleyen telsiz ücretlerinin sektöre olumsuz etkisi

Açıklama

Haberleşebilen makinelerden bir defaya mahsus alınan 16,30 TL telsiz ruhsat ücretlerinin kaldırılması ile makine sayısının 1,3 milyon artışla 5,5 milyona, vergi tahsilatının ise yaklaşık 800 milyon TL'ye ulaşacağı hesaplanmıştır. Aynı şekilde, çok hızlı internet bağlantısı sağlayan yeni nesil KA Band uydu çanaklarından da telsiz ruhsat ücreti alınmaktadır. AB'de bu ücret 2006 yılında kaldırılmıştır.

Çözüm Önerisi

Makine ithalatının azaltılması, yurt içinde akıllı makina ve SIM kart üretiminin teşvik edilmesi, daha fazla vergi toplanabilmesi ve internetin yaygınlaştırılmasının sağlanması amacıyla, haberleşebilen makineler ile genişbant internet erişiminde kullanılan KA Band uydu terminal cihazlarından bir defaya mahsus alınan telsiz ruhsat ücretleri kaldırılmalıdır.

İlgili Kurumlar

Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, BTK

Sorun 5

Altyapı kurmakta yaşanan güçlükler

Açıklama

2006 yılında Anayasa Mahkemesi'nin 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu'nun Ek 35. maddesini iptaliyle mobil iletişimin altyapısını oluşturan baz istasyonları kurulması konusunda yasal boşluk oluşmuş, bu nedenle belediyelerin, enerji dağıtım şirketlerinin ve sair kurum/kuruluşların baz istasyonlarının kurulmasını veya işletilmesini engelleyen işlemleri artmıştır.

Çözüm Önerisi

- Anayasa Mahkemesi'nin iptal kararı sonrası oluşan yasal boşluğun doldurularak baz istasyonları ile ilgili yasal/idari düzenlemeler ivedilikle tamamlanmalı,
- Mobil iletişim altyapıları 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu ve 655 sayılı Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamında değerlendirilmeli ve denetleme dahil her tür yetki sadece Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığına ve BTK'ya ait olmalıdır.

İlgili Kurumlar

Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, BTK

TÜRKİYE TOPRAK SANAYİ ÜRÜNLERİ MECLİSİ

Toprak sanayi ürünleri sektörünü;

- Türkiye'nin En Büyük 1000 Sanayi Kuruluşu listesindeki 25 kuruluş,
- Türkiye'nin En Büyük 500 Şirketi listesindeki 9 şirket,
- Türkiye'nin En Hızlı Büyüyen 100 Şirketi listesindeki 2 şirket,

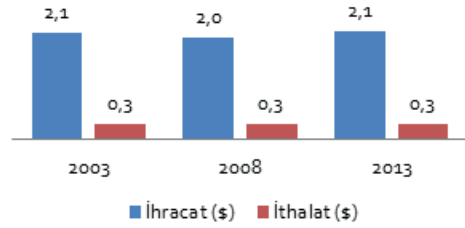
temsil ediyor.

Toprak sanayi ürünleri sektörü 2013 yılında;

- 3,2 milyar \$ ihracat,
- 829 milyon \$ ithalat,

yaptı.

Toprak Sanayi Ürünleri Sektörünün Türkiye'nin Toplam İhracatı ve İthalatı İçindeki Payı (%)

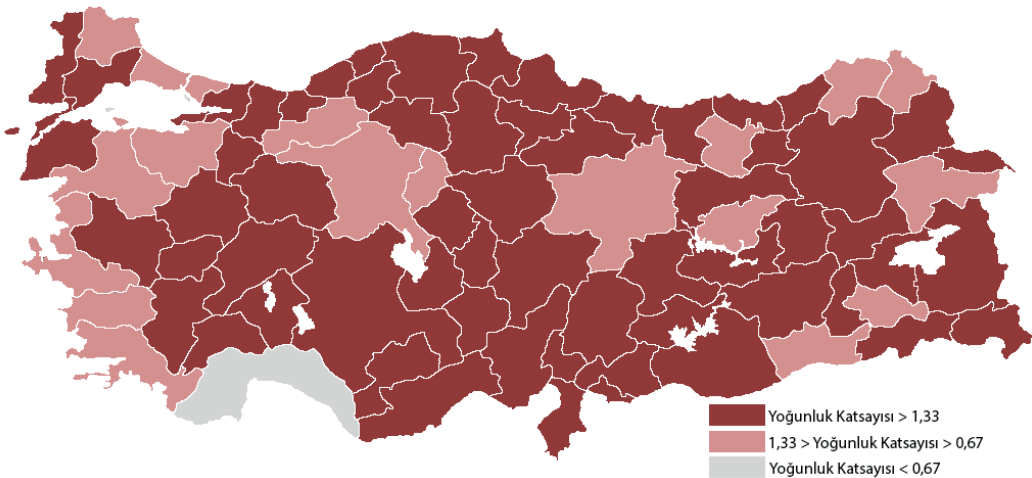

Türkiye'deki kayıtlı çalışan her 100 kişiden 1,1'i toprak sanayi ürünleri sektöründe çalışıyor.

Toprak sanayi ürünleri sektöründe istihdam edilen her 100 kişiden 4'ü mühendis olarak çalışıyor.

Türkiye'deki faaliyet gösteren her 100 firmadan 0,8'i toprak sanayi ürünleri sektöründe faaliyet gösteriyor.

Toprak Sanayi Ürünleri Sektörü Firmalarının Bölgesel Yoğunluk Haritası

Kaynak: TOBB Üye Veri Tabanı

Özel sektörde faaliyet gösteren firmaların vergi öncesi karlarının yüzde 0,3'ünü toprak sanayi ürünleri sektörü yapıyor.

Ödenen her 1000 TL'lik ,

- Kurumlar Vergisinin 10 TL'sini,
- Gelir Vergisinin 4 TL'sini,

toprak sanayi ürünleri sektörü ödüyor.

Sorun 1

Yapı malzemeleri üreticilerinin etkin olarak denetlenememesi

Açıklama

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü bünyesinde yer alan Yapı Malzemeleri Daire Başkanlığı, sayısı bine yaklaşan yapı malzemeleri üreticilerini etkin olarak denetleyememekte, bu durum haksız rekabete yol açmaktadır.

Çözüm Önerisi

- PGD Sistemine her türlü yapı malzemesi üreticisi dahil edilmeli, bu amaçla, yapı malzemesi üreticileri, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğüne kayıt olarak ürünlerinin özelliklerini beyan etmeli,
- Şantiyelerde yapılan denetimlerde üretim belgesi sorgulanmalıdır.

İlgili Kurumlar

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı

Sorun 2

İnşaat sektöründe yaşanan denetim yetersizliği

Açıklama

Denetim yetersizliği aşağıdaki sorunların ortaya çıkmasına neden olmaktadır.

- Sanayi kuruluşları, kayıt dışı çalışan üreticilerle rekabet etmek zorunda kalmaktadır.
- Nakliyede tonaj sınırlandırmasına uyulmamaktadır.
- İnşaatlarda standartlara aykırı yapı malzemeleri kullanılabilir.

Çözüm Önerisi

- İnşaatlarda kullanılacak yapı malzemeleri için zorunlu olan CE veya G Belgelerinin denetimi artırılmalı,
- Ülke genelinde tonaj uygulaması denetimi etkin bir biçimde yapılmalı, bölgesel farklılıklara mahal verilmemeli,
- 4708 sayılı Yapı Denetim Kanunu'nun, yaptırım gücü artırılmasına yönelik eksiklikler giderilerek revize edilmelidir.

İlgili Kurumlar

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı

Sorun 3

Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik'in revize edilmemesi

Açıklama

Halen Çevre ve Şehircilik Bakanlığının ilgili birimlerinde bekleyen Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik'in revize edilmesi çalışması için görüşler bildirilmiş olmasına rağmen, çalışmanın tamamlanamaması sektörde büyük sıkıntıya neden olmaktadır.

Çözüm Önerisi

Felaketlerden korunabilmenin ve güvenli yapılar üretmenin en önemli unsuru olan Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik hızla ülke menfaati doğrultusunda ve bilimsel verilere dayanılarak güncellenmelidir.

İlgili Kurumlar

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

Sorun 4

Sanayi üretiminde maliyetlerin yüksekliği

Açıklama

Ülkemizde sanayide kullanılan enerji maliyetleri ile SGK primlerinin yüksekliği, üreticilere ciddi yük getirmekte ve bu yük inşaat maliyetlerine yansımaktadır.

Çözüm Önerisi

Sanayiciler enerji maliyetleri ve SGK prim oranları düşürülerek desteklenmelidir.

İlgili Kurumlar

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Maliye Bakanlığı

TÜRKİYE TURİZM MECLİSİ

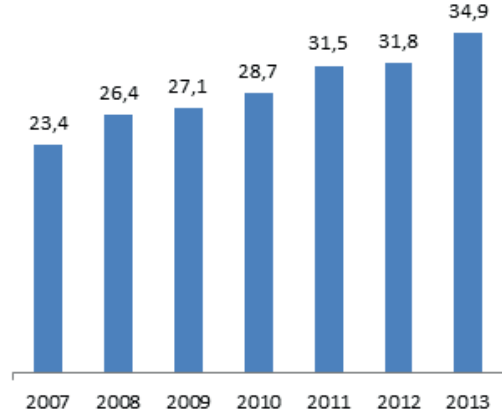

Turizm sektörünü;

- Türkiye'nin En Büyük 500 Şirketi listesindeki 4 şirket

temsil ediyor.

Yabancı Ziyaretçi Sayısı (milyon kişi)

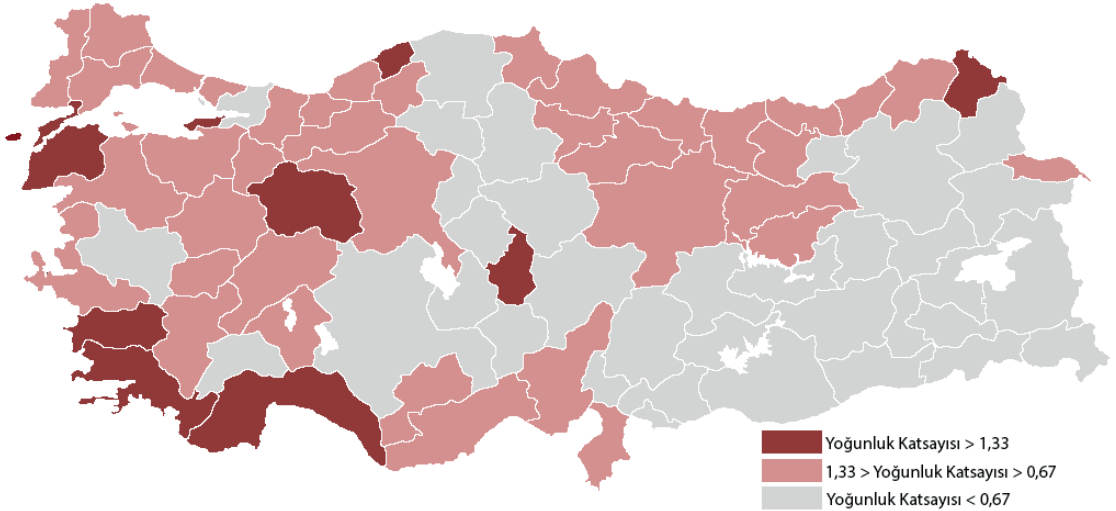

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı

Türkiye'deki kayıtlı çalışan her 100 kişiden 4,6'sı turizm sektöründe çalışıyor.

Türkiye'deki faaliyet gösteren her 100 firmadan 2,6'sı turizm sektöründe faaliyet gösteriyor.

Turizm Sektörü Firmalarının Bölgesel Yoğunluk Haritası

Kaynak: TOBB Üye Veri Tabanı

Özel sektörde faaliyet gösteren firmaların vergi öncesi karlarının yüzde 1,1'ini turizm sektörü yapıyor.

Ödenen her 1000 TL'lik,

- Kurumlar Vergisinin 17 TL'sini,
- Gelir Vergisinin 17 TL'sini,

turizm sektörü ödüyor.

Sorun 1

Hazine ve orman arazilerinde tahsis sürelerinin azalması

Açıklama

1980’li yıllardan başlayarak, turistik tesis yapmak amacıyla verilen hazine ve orman arazisi tahsislerinde süreler azalmaktadır. Eski inşaat teknolojisi ve o günün turizm anlayışına uygun olarak yapılmış tesisler artık yıpranmıştır. Sürenin daralması ve kârlı olmayacağı düşüncesiyle yatırımcı tarafından köklü bir iyileştirme yapılmamaktadır. İşletmeler bu nedenle yabancı yatırımcılara da cazip gelmemektedir.

Çözüm Önerisi

- Tahsis süresinin %50’sini doldurmuş olan tesislerin esaslı bir yenileme yatırımından geçmeleri veya yeniden yapma ve kira bedellerinin gözden geçirilmesi şartıyla, tahsis süresinin %50’sine kadar uzatılmasına imkan veren mevzuat değişikliği yapılmalı,
- Gerekirse konunun olumlu ve olumsuz yanlarının ortaya çıkarılması amacıyla ilgili Bakanlıklar ve TOBB Turizm Meclisi temsilcilerinden oluşan bir çalışma grubu kurulmalıdır.

İlgili Kurumlar

Maliye Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

Sorun 2

2634 sayılı Turizm Teşvik Kanunu’nun ve buna ilişkin mevzuatın yenilenmemesi

Açıklama

Turizmdeki başarı hikayesinin yazılmasını sağlayan bu Kanun sonradan yapılan düzenlemelerle uygulamadaki etkinliğini yitirmeye başlamıştır.

Çözüm Önerisi

- Yeniden aynı ruhu sağlayacak ve diğer kurumların etkisini azaltacak yeni bir düzenleme yapılmalı,
- Mevzuattaki para cezalarını içeren hükümler kaldırılmalı (uygulanan cezalar nedeniyle Kabahatler Kanunu ve Tüketiciyi Koruma Kanunu yönünden mükerrerlik bulunmaktadır.)
- Yeni Kanun, ilgili Bakanlıklar ve TOBB Turizm Meclisi temsilcilerinden oluşan bir çalışma grubu tarafından hazırlanmaya başlanmalıdır.

İlgili Kurumlar

Kültür ve Turizm Bakanlığı, Maliye Bakanlığı

Sorun 3

4857 sayılı İş Kanunu'nda yaşanan sorunlar

Açıklama

Turizm sektöründe İş Kanunu'ndan kaynaklanan sorunlar yaşanmaktadır.

Çözüm Önerisi

- İş Kanunu'ndaki asıl-alt işveren ilişkisi düzenlemeli, hizmet sektöründe “işletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işler” şartı “yardımcı veya asıl işlerin belirlenmesinde, işverenlere özgü mevzuat hükümleri de dikkate alınır” olarak değiştirilmeli,
- Kamu işverenlerine tanınan haklar özel sektör işverenlerine de tanınmalı,
- Geçici iş ilişkisi yeniden düzenlenmeli,
- Genel Sağlık Sigortası uygulaması kapsamında çağrı üzerine çalışma esasına dayalı kısmi süreli iş sözleşmelerinde, haftalık çalışma süresi 40 saate çıkartılmalı,
- Aralıklı çalışmaya izin veren düzenlemeler yapılmalı,
- Ulusal bayram ve genel tatil günlerinde yapılan çalışmalar için esneklik tanınarak çalışılan gün kadar telafi süresi tanınmalı,
- Yabancı personel çalıştırılması kolaylaştırılmalıdır.

İlgili Kurumlar

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı

Sorun 4

Kıyılarda yapılaşma ve ecrimisildeki uygulama sorunları

Açıklama

- Bazı sahillerdeki kıyı kenar çizgilerinin yeniden tespit edilmesine,
- Anayasa'ya aykırı olmamak kaydıyla, kıyıdaki geçici yapılaşma ile turizm etkinliklerinin yürütülmesi için uygulamanın ilgili mevzuat ile uyumlu hale getirilmesine,
- Ecrimisil uygulamalarının zaman ve kira bedelleri açısından belirli bir esasa dayandırılmasına

ihtiyaç duyulmaktadır.

Çözüm Önerisi

- Kıyı kenar dahil olmak üzere kıyılardaki tüm çarpık yapılaşmaların düzenlenmesi için, kıyıların fonksiyonel ve görsel anlamda uluslararası standartlara uygun hale getirilmesi amacıyla, 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'de belirtilen hükümler uyarınca yönetim planları hazırlanarak uygulamaya geçilmeli,
- Kıyılardaki kiralama bedellerinin kıyı yönetim planına paralel olarak 10 yıllık dönemler için verilmesine dönük mevzuat çalışması yapılmalıdır.

İlgili Kurumlar

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Maliye Bakanlığı

Sorun 5

Turizm sektöründe haksız rekabet

Açıklama

Turizm sektöründeki belgeli tesisler kalite açısından üst düzeye ulaşmıştır. Diğer yandan Turizm İşletme Belgeli tesisler ile belediye belgeli tesislerin tabi oldukları farklı uygulamalar ile kayıt dışı olarak faaliyette bulunan işletmeler, turizmde nizami olarak çalışan kuruluşlara karşı haksız rekabete neden olmaktadır.

Çözüm Önerisi

- Turizmdeki başarının devamı ve imajın zedelenmemesi için, Turizm İşletme Belgesi veren Kültür ve Turizm Bakanlığı haksız rekabeti ortadan kaldıracak mevzuat çalışması yapmalı,
- İşletmeler arasındaki KDV farklılıkları ortadan kaldırılmalı,
- Kayıt dışı çalışan tesislerin denetimine ve bu tür tesislere yönelik caydırıcı yaptırımların uygulanmasına özen gösterilmeli,
- Belediye Belgeli tesislerin de Turizm Tesislerinin Belgelendirmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmelik kriterlerine tabi olmasına ilişkin düzenleme yapılmalıdır.

İlgili Kurumlar

Kültür ve Turizm Bakanlığı, İşçileri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı

TÜRKİYE ULAŞTIRMA VE LOJİSTİK MECLİSİ

Ulaştırma ve lojistik sektörünü;

- Türkiye'nin En Büyük 1000 Sanayi Kuruluşu listesindeki 5 kuruluş,
- Türkiye'nin En Büyük 500 Şirketi listesindeki 12 şirket,
- Türkiye'nin En Hızlı Büyüyen 100 Şirketi listesindeki 2 şirket,

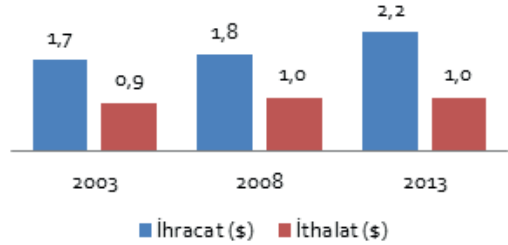
temsil ediyor.

Ulaştırma ve lojistik sektörü 2013 yılında;

- 3,3 milyar \$ ihracat,
- 2,5 milyar \$ ithalat,

yaptı.

Ulaştırma ve Lojistik Sektörünün Türkiye'nin Toplam İhracatı ve İthalatı İçindeki Payı (%)

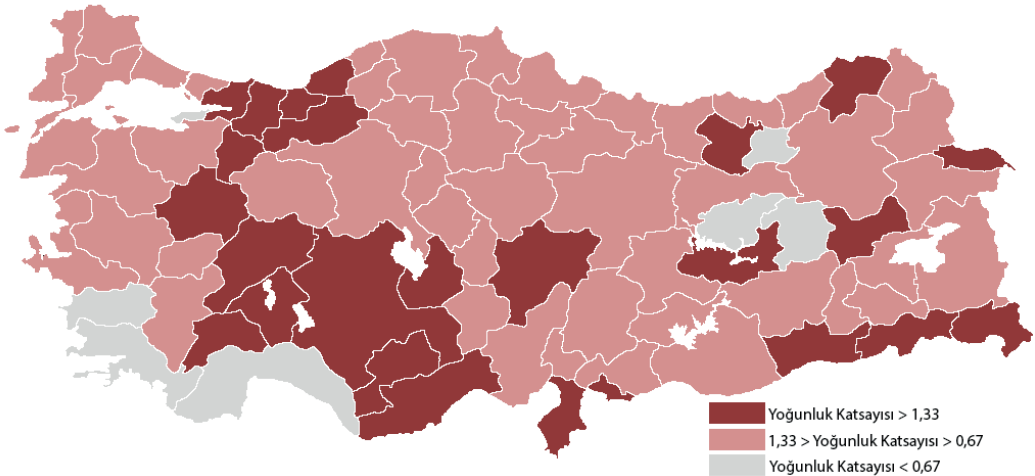

Türkiye'deki kayıtlı çalışan her 100 kişiden 4,3'ü ulaştırma ve lojistik sektöründe çalışıyor.

Ulaştırma ve lojistik sektöründe istihdam edilen her 100 kişiden 8'i mühendis olarak çalışıyor.

Türkiye'deki faaliyet gösteren her 100 firmadan 2,6'sı ulaştırma ve lojistik sektöründe faaliyet gösteriyor.

Ulaştırma ve Lojistik Sektörü Firmalarının Bölgesel Yoğunluk Haritası

Kaynak: TOBB Üye Veri Tabanı

Özel sektörde faaliyet gösteren firmaların vergi öncesi karlarının yüzde 1,4'ü ulaştırma ve lojistik sektörü yapıyor.

Ödenen her 1000 TL'lik ,

- Kurumlar Vergisinin 22 TL'sini,
 - Gelir Vergisinin 34 TL'sini,
- ulaştırma ve lojistik sektörü ödüyor.

Sorun 1

Yoğun kara gümrükleri, sınır ve iç tren garlarındaki gümrüklerdeki uygulamalar

Açıklama

Bahse konu gümrüklerin 7/24 esasına göre çalışmaması, fazla mesai, yolluk ücretinin hizmet alan-dan tahsili, sınır garlarında komşu ülkelerle ortak ve tek gümrük kontrolü oluşturulmamış olması maliyetleri önemli ölçüde artırmaktadır.

Çözüm Önerisi

- 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 35., 220. ve 221. maddeleri, Türkiye Gümrük Bölgesine giriş/çıkış ile iç gümrük idarelerindeki her türlü gümrük işlemlerinin 7/24 esasına göre, fazla mesai ve yollukları ise Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarınca karşılanıp hizmet alana rücu edilmeyecek şekilde düzenlenmeli,
- Sınır garlarındaki gümrük işlemlerinin mübadele/değişim garında, komşu ülkelerdeki gümrük işlemlerini de kapsayacak şekilde, ortak ve tek noktadan yapılması sağlanmalıdır.

İlgili Kurumlar

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı

Sorun 2

6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu'nun rekabete aykırı hükümler içermesi

Açıklama

Anılan Kanun ile 30 senedir serbest piyasa koşullarında çalışan bir piyasada, posta tekeli oluşturulmakta, evrensel hizmet yükümlülüğü tekel imtiyazı ile birlikte PTT'ye verilmektedir.

Ayrıca hizmet sağlayıcılarından karşılanmak üzere Bakanlar Kurulunun iki katına kadar artırmaya yetkili olduğu % 2 fon kesintisi mevcuttur. Diğer yandan firmalara, net satışlarının %3'ü gibi astronomik düzeyde para cezası kesilebilecek ve bu cezalar, firmaları kapanma noktasına getirebilecektir.

Çözüm Önerisi

- Piyasadaki mevcut serbest rekabet ortamının sürdürülmesi sağlanmalı,
- Evrensel hizmet yükümlülüğü ihale ile belirlenmeli, rekabete aykırı olan tekel hakkı ile fon kesintisi hakkı bir işletmeye verilmemeli,
- Firmaların net satışlarının %3'üne endekslenen cezaların miktarı makul seviyeye indirilmelidir.

İlgili Kurumlar

Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, BTK

Sorun 3

Transit geçişlerdeki engeller

Açıklama

Dış ticaretimiz, GATT Anlaşması'nda yer alan transit serbestisi ve 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı'nın Türkiye-AB arasındaki Gümrük Birliği ilkelerini ihlal eden ülkeler nedeniyle rekabet gücünü yitirmektedir.

Çözüm Önerisi

- 159 DTÖ üyesince kabul edilen Ticaretin Kolaylaştırılması Anlaşması'nın 11. maddesinde yer alan transit serbestisi ile ilgili hükümlerin eksiksiz ve çekincesiz şekilde uygulanması için girişimde bulunulmalı,
- Türkiye, DTÖ bünyesindeki "Anlaşmazlıkların Halli" mekanizmasını kullanarak kural ihlali bulunan ülkeler aleyhine bir panel süreci başlatmalı,
- 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı'nın ulaştırma hizmetlerini de kapsayacak şekilde ilerletilmesi sağlanmalı,
- AB ile Türkiye arasında kapsamlı bir Ulaşım Anlaşması'nın imzalanması sağlanmalıdır.

İlgili Kurumlar

Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı

Sorun 4

Lojistik köyler için gerekli mevzuat eksikliği

Açıklama

Lojistiğe bağlı mükerrerliklerin önlenmesi, verimlilik artışının sağlanabilmesi, nakliye, depolama gibi lojistik maliyetlerinin önemli oranda düşürülmesi ve modlar arası entegrasyonun sağlanabilmesi için lojistik köylerin kurulmasına ihtiyaç bulunmaktadır. Ancak lojistik köylere yönelik bir mevzuatın olmaması mevcut projeler arasında koordinasyonun olmamasına ve kaynakların verimli kullanılmamasına neden olmaktadır.

Çözüm Önerisi

- Lojistik Master Planı'nın hazırlanması için, 10. Kalkınma Planı'nda öngörüldüğü şekilde Kalkınma Bakanlığının koordinasyonu ile ilgili bakanlıklar arasında etkin bir iş bölümü tesis edilmeli,
- Gerçekleştirilecek Lojistik Master Planı, sektörel ve bölgesel bazda üretim ve ticaret potansiyelini de ortaya koyacak şekilde, kapsamlı bir analiz içermeli,
- Lojistik köyler için hazırlanacak mevzuat Master Planı'nı temel almalı ve İspanya örneğindeki gibi geri dönüşü olmayan verimsiz yatırımlar önlenmelidir.

İlgili Kurumlar

Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı

Sorun 5

Dış ticaretin lojistiğinin planlanmasında tedarik zinciri yaklaşımının henüz benimsenmemiş olması

Açıklama

Günümüzde mal ve hizmetlerin tedarik aşamasından üretimine ve nihai tüketiciye ulaşmasına kadar birbirini izleyen tüm halkalar (tedarik zinciri) küresel ölçekte gerçekleşmektedir. Dolayısıyla ülkeler aynı tedarik zinciri içinde birbirinin rakibi değil, tamamlayıcısı veya hızlandırıcısı olmuştur.

Bir ürünün nihai fiyatı içinde lojistik maliyetleri payının %20'ye kadar ulaşması nedeniyle artık lojistik hizmetler küresel tedarik zincirinin yan değil, ana fonksiyonlarından biri haline gelmiştir.

Çözüm Önerisi

- Lojistik performansımızın artırılmasına yönelik tedbirler, tüm ulusal stratejilerimizin ana unsuru olmalı,
- Farklı kurumlar arasında eşgüdüm sağlanarak, sektörel stratejilerdeki çok başlılık önlenmeli,
- İl ve sektör bazında lojistik sektörünün rekabet gücü analizleri yapılarak ilgili ulusal/uluslararası tedarik zincirlerinin bütünsel rekabet gücünü arttıracak stratejiler, kamu-özel sektör ve STK'lar arasında etkin işbirliğiyle hayata geçirilmelidir.

İlgili Kurumlar

Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı

TOBB

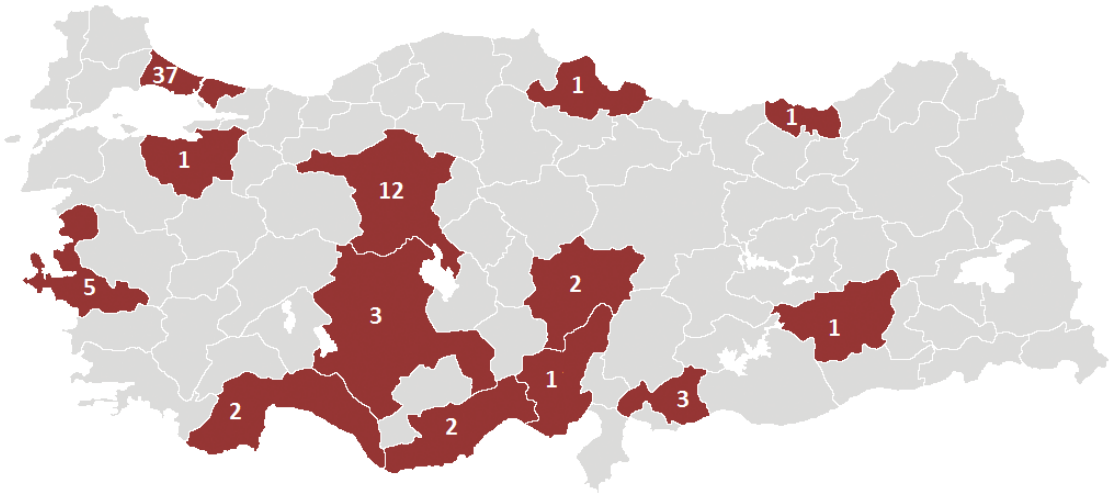
Türkiye’de her 100 öğretim elemanından 13’ü vakıf üniversitelerinde çalışıyor.

Kaynak: YÖK

Türkiye'deki kayıtlı çalışan her 100 kişiden 1,3'ü yükseköğretim sektöründe çalışıyor.

Türkiye'deki **175** üniversite arasında **71** vakıf üniversitesi bulunuyor.

Vakıf Üniversitelerinin İllere Göre Dağılımı

Kaynak: YÖK

Sorun 1

Vakıf üniversiteleri tarafından öğrencilere verilen burslardan alınan KDV

Açıklama

Mal ve hizmetlerden alınan verginin aynısı burslu öğrencilerden de alınmaktadır.

Çözüm Önerisi

Burslu öğrencilerden KDV alınmamalıdır.

İlgili Kurumlar

Maliye Bakanlığı, YÖK

Sorun 2

Yurt dışından yeterli sayıda öğrenci temin edilememesi

Açıklama

Vakıf üniversitelerinde eğitim görecekt yabancı ülke öğrencilerine çeşitli kolaylıklar tanınmalıdır.

Çözüm Önerisi

- Yeni bir mevzuat çalışması yapılarak, yabancı öğrenciler için Türkiye'nin cazibe merkezi haline dönüştürülmeli,
- Yabancı öğrencilerin yararlanabileceği devlet burs olanakları yaratılmalıdır.

İlgili Kurumlar

İçişleri Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, YÖK

Sorun 3

Vakıf üniversitelerinde öğretim üyesi eksikliği

Açıklama

Kadrolarını yeni oluşturan vakıf üniversiteleri, Milli Eğitim Bakanlığı ve YÖK burslarıyla yurt dışında doktora yapan öğrencilerden yararlanamamaktadır.

Çözüm Önerisi

- Milli Eğitim Bakanlığı ve YÖK burslarıyla yurt dışında doktora yapanların vakıf üniversitelerinde de görev alabilmeleri için gerekli mevzuat çalışması yapılmalı,
- Bu kişilerin vakıf üniversitelerinde görevlendirilmeleri halinde tazminatlarında indirim yapılmalı veya zorunlu hizmetin belirli süre ertelenmesine imkan verilmelidir.

İlgili Kurumlar

Milli Eğitim Bakanlığı, YÖK

Sorun 4

Boş kalan öğrenci kontenjanları

Açıklama

Türkiye’de öğrenci talep fazlası olmasına rağmen, üniversitelerde kontenjanlar boş kalmaktadır.

Çözüm Önerisi

- Yeni bir üniversiteye yerleştirme modeli geliştirilmeli,
- Yeni bir mevzuat çalışması yapılarak, vakıf üniversitesinde okuyacak öğrencilere devlet bursu olanağı tanınmalıdır.

İlgili Kurumlar

Maliye Bakanlığı, YÖK, ÖSYM

Sorun 5

Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 6. maddesinden kaynaklı sorunlar

Açıklama

Anılan Kanun’un 6. maddesi yükseköğretim kurumunda bir buluş gerçekleştiğinde yükseköğretim kurumu ve buluşu yapan arasındaki ilişkiyi tanımlamakta, patent başvurularının nasıl değerlendirileceğine dair hükümler içermektedir. Madde hükmünde buluşu yapan öğretim üyesinin kendisi veya üniversiteyle birlikte patent başvurusunda bulunabileceği, kendisi başvurduğunda, yükseköğretim kurumunun belirli bir süre patent başvurusu yapmaması durumunda bunun serbest buluş olarak kabul edileceği ifade edilmektedir.

Çözüm Önerisi

- Öğretim üyesinin üniversitesi ile birlikte patent başvurusunda bulunması, üniversitenin ortak başvuru hakkını kullanmaması durumunda bireysel başvuru yapılması yönünde değişiklik yapılmalıdır.
- Sınai mülkiyetin üniversite ve öğretim üyesi arasında nasıl paylaşılacağı konusu buluşu yapmak için üniversitenin üstlendiği yatırımla ilişkilendirerek yeniden ele alınmalıdır.

İlgili Kurumlar

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, YÖK

METODOLOJİ

Kaynaklar

Sektörel Ekonomi Göstergelerinde kaynak olarak:

- Türkiye'nin En Büyük 1000 Sanayi Kuruluşu için İstanbul Sanayi Odası (2012) verileri,
- Türkiye'nin En Büyük 500 Şirketi için Fortune Türkiye (2012) verileri,
- Türkiye'nin En Hızlı Büyüyen 100 Şirketi için TOBB ve TEPAV (2013) verileri,
- İhracat ve İthalat için Türkiye İstatistik Kurumu (2003, 2008, 2013) verileri,
- Kayıtlı Çalışan Sayısı için Sosyal Güvenlik Kurumu (2013) verileri,
- Mühendis Sayısı için TOBB Sanayi Veri Tabanı (2014) verileri,
- Firma Sayısı ve Bölgesel Yoğunluk Haritası için TOBB Üye Veri Tabanı (2014) verileri,
- Firmaların Vergi Öncesi Karları için Gelir İdaresi Başkanlığı (2012) verileri,
- Kurumlar ve Gelir Vergisi için Gelir İdaresi Başkanlığı (2012) verileri,

kullanılmıştır.

Açıklama

- Sektörel Ekonomi Göstergeleri hesaplanırken sektör meclislerinin temsil ettiği sektörlerin NACE Rev.2 (6 basamak) faaliyet kodları baz alınmıştır.
- Bir NACE Rev.2 faaliyet kodunun, birden fazla sektör meclisi tarafından seçilmiş olduğu durumlarda; hesaplamalardaki çakışmaların önüne geçilmesi için NACE Rev.2 faaliyet kodu ilgili sektör meclislerinden sadece biri için esas alınmıştır.
- İhracat-ithalat rakamları ve oranları hesaplanırken sektörlerin ilgili NACE Rev.2 faaliyet kodları, ISIC Rev.4 faaliyet kodlarına dönüştürülmüştür. Bu dönüşümün, 6 basamak detayındaki kodlarla yapılması mümkün olmadığı için 4 basamak detayında yapılmıştır. Bunun sonucu olarak da bazı durumlarda bir ISIC Rev.4 faaliyet koduna bağlı ihracat ve ithalat tutarları birden fazla sektör meclisi için kullanılmıştır.

Yoğunluk Katsayısı

Bölgesel yoğunluk haritasında kullanılan **yoğunluk katsayısı (Y.K.)** her bir il için aşağıdaki formüle göre hesaplanmıştır:

$$Y.K. = \frac{\frac{\text{Sektörün İldeki Firma Sayısı}}{\text{İlin Toplam Firma Sayısı}}}{\frac{\text{Sektörün Toplam Firma Sayısı}}{\text{Türkiye'deki Toplam Firma Sayısı}}}$$

Yoğunluk katsayısı, ilgili sektörün o ildeki yoğunluğunun, Türkiye genelindeki yoğunluğuna oranını belirtir. Haritada gösterilen yoğunluk katsayısının;

- 1,33'ten büyük olması ilgili sektörün o ilde Türkiye genelinden daha yoğun olduğunu,
- 0,67 ila 1,33 arasında olması ilgili sektörün o ilde Türkiye geneliyle aynı yoğunlukta olduğunu,
- 0,67'den küçük olması ise ilgili sektörün o ilde Türkiye genelinden daha az yoğun olduğunu

ifade eder.